İŞKUR

2014

AYDIN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Çalışmadan, yorulmadan, öğrenmeden rahat yaşamanın yollarını aramayı alışkanlık haline getirmiş milletler, evvela haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini ve daha sonra istikballerini kaybetmeye mahkûmdurlar.
K. Atatürk

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

AYDIN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2014)

Raporu Hazırlayanlar:

Fatma Nur ZENGİN
İş ve Meslek Danışmanı

Mustafa CEVİZ
İş ve Meslek Danışmanı

Seher CANTÜRK
VHKİ

SUNUŞ

Günümüzde devletler, kamu politikalarında istihdam artıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermektedirler. Bu doğrultuda ülkemizde son yıllarda istihdamın artırılmasına yönelik ciddi atılımlar yapılmış, uygulanan etkili istihdam politikalarıyla işsizlik birçok gelişmiş ülkelerdeki sevilerin altına çekilmiştir. Bu süreci kalıcı hale getirmek ve daha etkili istihdam politikaları oluşturabilmek için işgücü piyasasının talep ve isteklerinin detaylı bir şekilde ortaya konulmasının gerekli olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu amaçla Aydın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla Çalışma ve İş Kurumu kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Çalışma ve İş Kurumu sunduğu hizmetleri daha etkin hale getirmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla 2014 yılında kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren çalışmanın raporu, bu konuda genel bir rehber niteliğindedir.

Bu rapor, Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğümüz tarafından 12 Mayıs ile 27 Haziran 2014 tarihleri arasında 10 ve daha fazla işçi istihdam eden; tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslararası kurum kuruluşlar dışındaki sektörler baz alınarak İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları üzerinden hazırlanmış olup, 2015 yılı il istihdam ve mesleki eğitim kurulu çalışmalarına, işgücü eğitim faaliyetlerinin planlanmasına ışık tutacaktır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında çabalarından dolayı aydın Çalışma İş Kurumu İl Müdürü ve personeline, araştırma süresinde işyeri bilgi formalarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Aydın İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Erol AYYILDIZ
Aydın Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 200 bin 911 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmiştir. İlimizde bu kapsamda 1.962 işyeri tespit edilmiş ve 1.825 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2014 yılı "Aydın İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Aydın Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü
Rahmi TERZİ

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... **iii**

ÖNSÖZ ..... **iv**

İÇİNDEKİLER ..... **v**

TABLOLAR LİSTESİ ..... **vii**

ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **ix**

KISALTMALAR-1 ..... **x**

KISALTMALAR-2 ..... **xi**

YÖNETİCİ ÖZETİ **1**

GİRİŞ **4**

BİRİNCİ BÖLÜM **5**

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ **5**

1.1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN **5**

1.2 İŞKUR GÖSTERGELERİ **7**

1.2.1. KAYITLI İŞSİZ VERİLERİ 7
1.2.2. AÇIK İŞ VERİLERİ 8
1.2.3. İŞE YERLEŞTİRME VERİLERİ 9
1.2.4. KURS VE KURSİYER VERİLERİ 10
1.2.5. İŞSİZLİK ÖDENEĞİNDEN YARARLANAN VERİSİ 11

İKİNCİ BÖLÜM **12**

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **12**

2.1 AMAÇ VE YÖNTEM 12
2.2 İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 14
2.2.1. İşyeri Verileri *14*
2.2.2. Çalışan Verileri *21*
2.3. AÇIK İŞ VERİLERİ 28
2.3.1 Açık İş Verme ve Açık İş Oranı *28*
2.3.2. Eğitim Durumu *34*
2.3.3. Beceri İhtiyacı *36*
2.3.4. Arama Kanalı *40*
2.3.5. Cinsiyet Dağılımı *45*
2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER (TGÇM) 48
2.4.1 Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyerleri *48*
2.4.2.Temininde Güçlük Çekilen Meslekler *55*
2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 57

SONUÇ **63**

KAYNAKÇA **67**

EKLER **68**

EK 1- İL İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU.....68
EK 2- ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI.....73
EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ 74
EK 4- EK TABLOLAR.....81

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri, AYDIN ,%..... 5
Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı, AYDIN 2013-2014* 7
Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı, AYDIN 2013-2014*..... 8
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme, AYDIN 2013-2014* 9
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri, AYDIN 2013 10
Tablo 6: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri, AYDIN 2014* 10
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, AYDIN 2013-2014* 11
Tablo 8: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları, TÜRKİYE 2007-2014 13
Tablo 9: Sektörlerin İşyeri Büyüklüğüne Göre Oranı, AYDIN 2014, % 14
Tablo 10: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%..... 20
Tablo 11: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları, AYDIN 2014,% 21
Tablo 12: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları, AYDIN 2014,%..... 22
Tablo 13:Çalışanların Cinsiyete Göre Sektörel Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%..... 23
Tablo 14: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılım Oranları, AYDIN, 2014, %..... 25
Tablo 15: En fazla Çalışanı Olan İlk Yirmi Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı, 2014, % 26
Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İş Oranı, AYDIN 2014, %..... 28
Tablo 17: Cinsiyete Göre Açık İş Oranı, AYDIN 2014,%..... 29
Tablo 18: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, AYDIN 2014, %..... 29
Tablo 19: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı, AYDIN 2014, %..... 31
Tablo 20: En Fazla Açık İş Belirtilen On Beş Mesleğin Toplam Açık İş İçindeki Oranı, AYDIN 2014,% 32
Tablo 21: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, AYDIN 2014, %..... 33
Tablo 22: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı, AYDIN 2014,% 33
Tablo 23: Eğitim Durumlarına Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN 2014, % 35
Tablo 24: En Fazla Açık İş Belirtilen On Beş Mesleğin Becerilere Göre Dağılımı, AYDIN 2014,% 37
Tablo 25: Açık işlerin Eğitim Durumu ve Becerilere Göre Dağılımı, AYDIN 2014,%..... 39
Tablo 26: Açık İşi Olan İhracat Yapan Firmaların ve Becerilere Göre Dağılımı, AYDIN 2014,% 40
Tablo 27: Sektörlere Göre İş Arama Kanallarının Dağılımı, AYDIN 2014, %..... 40
Tablo 28: En Fazla Açık İş Belirtilen On Beş Mesleğin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, AYDIN 2014,% 41
Tablo 29: Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı, AYDIN 2014,%..... 42
Grafik 18: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, AYDIN 2013-2014, % 43
Tablo 30: Açık İşlerin, Arama Kanallarına ve Firma Özelliklerine Göre Dağılımı, AYDIN–TÜRKİYE 2014, % 43
Tablo 31: Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımları, AYDIN 2014,%..... 44
Tablo 32: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN 2014, % 44
Tablo 33: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, AYDIN 2014, % 45
Tablo 34: Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımları, AYDIN 2014,%..... 45
Tablo 35: En Fazla Açık İş Belirtilen On Beş Mesleğin Cinsiyete Göre Dağılımları, AYDIN 2014,% 46
Tablo 36: Kreş İmkanı ve Açık İşi Olan İşyerlerinin Olan İşyerlerinin Cinsiyet Dağılımı, AYDIN 2014, %..... 46
Tablo 37: Kreş, Servisi İmkânı ve Açık İşi Olan İşyerlerinin Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN 2014, %..... 47
Tablo 38:TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%..... 48
Tablo 39: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%..... 49
Tablo 40: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%..... 50
Tablo 41: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Bildiren İşyeri Dağılımı, AYDIN 2014,%..... 50
Tablo 42:Meslek Gruplarında TGÇM Elemanlarını Karşılama Oranları, AYDIN 2014,%..... 51

Tablo 43: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları, AYDIN 2014,%..... 52
Tablo 44: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları Karşılaştırması, AYDIN-TÜRKİYE 2014, % 52
Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranları, AYDIN 2014,%..... 54
Tablo 46: Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%..... 54
Tablo 47: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımının Bir Önceki Yıl İle Karşılaştırılması, AYDIN 2014,% 55
Tablo 48: TGÇM Nedenlerinin İlk 20 Meslek İçindeki Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%..... 56
Tablo 49:Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları, AYDIN 2014, % 57
Tablo 50: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları, AYDIN 2014, %..... 58
Tablo 51: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek, AYDIN 2014, % 59
Tablo 52: 2013 ve 2014 I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması, AYDIN 2013 -2014,%..... 60
Tablo 53: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim(NİDO) Payı, AYDIN 2014, %..... 61
Tablo 54:Part Time Çalışma ve İşyeri Büyüklüklerine Göre Net İstihdam Değişim Oranları, AYDIN 2014, % 62

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 6
Grafik 2: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, AYDIN 2014, % 15
Grafik 3: İşyeri Özellikleri, AYDIN 2014, % 16
Grafik 4: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanma Oranları, AYDIN 2014,% 16
Grafik 5: Sektörlere Göre Yabancı Ortaklığı Olan İşyeri Sayısı Oranları, AYDIN 2014, % 17
Grafik 6: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı Oranları, AYDIN 2014,% 18
Grafik 7: Sektörlere göre Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı Oranları, AYDIN 2014,% 18
Grafik 8: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları, AYDIN 2014,% 19
Grafik 9: Çalışanların Sektörel Dağılımı, AYDIN- TÜRKİYE Karşılaştırması 2014, %. 22
Grafik 10: Sektörlere Göre Toplam Çalışanların Cinsiyet Dağılımı, AYDIN 2014, % 24
Grafik 11: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılım Oranları, AYDIN-TÜRKİYE,2014, % 25
Grafik 12: Sektörlere Göre Açık İş Oranları Karşılaştırma, AYDIN-TÜRKİYE 2014, % 30
Grafik 13: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları Karşılaştırma, AYDIN-TÜRKİYE 2014, % 31
Grafik 14:Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN-TÜRKİYE 2014,% 34
Grafik 15: Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN 2014, % 35
Grafik 16: Açık İşler İçin İstenen Beceri Düzeyleri, AYDIN 2014, % 36
Grafik 17: Açık İşlerin Beceri ve Cinsiyete Göre Dağılımı, AYDIN 2014, % 38
Grafik 19: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları Karşılaştırması, AYDIN-TÜRKİYE 2014, % 53

KISALTMALAR-1

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
AİO	Açık iş Oranı
Bk.	Bakınız
EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
ILO	International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
ISCO	International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)
İBBS	İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması
İO	İşsizlik Oranı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
İPA	İşgücü Piyasası Talep Araştırması
NACE	European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
OECD	Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)
TMS	Türk Meslekler Sözlüğü
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
GSKD	Gayri Safi Katma Değer
SEGE	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi
TİPTA	Türkiye İşgücü Piyasası Talep Araştırması
TR32	TÜİK Düzey 2'de Aydın, Denizli, Muğla illerini içerir bölge

KISALTMALAR-2

SEKTÖR TANIMI	RAPORDA KULLANILAN
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	Madencilik
İmalat	İmalat
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-
İnşaat	İnşaat
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	Toptan ve Perakende Ticaret
Ulaştırma Ve Depolama	Ulaştırma ve Depolama
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri
Bilgi Ve İletişim	Bilgi ve İletişim
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
Gayrimenkul Faaliyetleri	Gayrimenkul Faaliyetleri
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	Mesleki ve Teknik Faaliyetler
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	İdari ve Destek Hizmetler
Kamu Yönetimi Ve Savunma Zorunlu Sosyal Güvenlik	-
Eğitim	Eğitim
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	İnsan Sağlığı ve Sosyal hizmetler
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence Ve Spor	Kültür, Sanat ve Spor
Diğer Hizmet Faaliyetleri	Diğer Hizmetler

MESLEK GRUBU TANIMI	RAPORDA KULLANILAN
Kanun Yapıcılar Üst Düzey Yöneticiler ve Müdürler	Yöneticiler
Profesyonel Meslek Mensupları	Profesyonel Meslek Mensupları
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Teknisyenler ve Teknikerler
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Büro Hizmetleri
Hizmet Ve Satış Elemanları	Hizmet Ve Satış Elemanları
Nitelikli Tarım, Hayvancılık, Avcılık, Ormancılık ve Su Ürünlerinde Çalışanlar	Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Sanatkârlar
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	Tesis Ve Makine Operatörleri
Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlar	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler

YÖNETİCİ ÖZETİ

Aydın ilinde İşgücü piyasasının talebini sağlıklı ölçebilmek için öncelikli olarak işgücü arzına yönelik işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranları gibi göstergelere dikkatle bakmak gerekmektedir. Bu tür bir değerlendirme yapabilmek için kullanılacak başlıca kaynak ise TÜİK' in Hane Halkı İşgücü Anketleri ve İŞKUR işgücü arzı istatistikleridir.

2013 yılı TÜİK Türkiye istatistiklerine bakıldığında işgücüne katılma oranı Aydın İli için %50,8, İstihdam oranı ise %45,9 ve işsizlik oranı da %6,9'dur. 2014 yılında Aydın İlinde İŞKUR aracılığı ile işgücüne arz edilen Kuruma kayıtlı işgücü 61.304 ve işsizlerin sayısı da 34.394'tür. Söz konusu işsiz arzının meslek dağılımına bakıldığında ilk sırada beden işçisi gelmektedir. Bu meslekleri satış danışmanı ve büro memuru takip etmektedir.

Aydın il genelinde 2013 yılı itibariyle toplam 26.333, 2014 yılı ağustos ayı sonu itibariyle 14.124 piyasadan açık iş alınmıştır. Buna karşın 2013 yılında toplam 13.101 kişi, 2014 yılı ağustos ayı sonu itibariyle 7.778 kişi işe yerleştirilmiştir. 2014 yılının ağustos ayı sonunda toplam işe yerleştirmelerin %12'si olan 949'u kamuda ,%88'i olan 6.829'u özel sektörde gerçekleşmiştir.

Aydın ili 2013 yılı sonu itibariyle Kurumumuzun faaliyetleri kapsamında olan kurs ve projelerden toplamda 2.473 kursiyer, 2014 yılının ağustos ayı sonunda toplam 1.462 kişi faydalanmıştır.

Aydın ili 2013 yılı sonu itibariyle İşsizlik ödeneğinden 4.285 kişi, 2014 yılı ağustos ayı sonu itibariyle toplam 3.586 kişi faydalanmıştır. Aydın ili 2014 yılı ağustos ayı sonu itibariyle işsizlik ödeneğini hak edenlerin mesleklerinde ilk sırada beden işçisi mesleğinde, ikinci sırada temizlik görevlisi ve üçüncü sırada satış danışmanı mesleği gelmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre Aydın İlinde faaliyet gösteren ve 10+ istihdamı olan işyerlerinin büyük çoğunluğu imalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Söz konusu her 100 işyerinin 29,3'ü imalat sektöründedir. Bu sektörü % 16,1 ile toptan ve perakende ticaret sektörü ve % 15,0 ile konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırma kapsamındaki işyerlerinin %60'ını oluşturmaktadır. Dördüncü sırada % 14,1 pay ile inşaat faaliyetleri yer almaktadır.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre kapsamdaki işyerlerinde çalışanların %30'u kadın, %70'i erkektir. Toplamda en fazla çalışanı olan sektör imalattır. Hem kadınların hem de erkeklerin en fazla çalıştığı sektörler imalat ve toptan perakende sektörleri olmuştur. Eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörlerinde çalışan kadın sayısı erkek sayısından fazladır.

Aydın İlinde kadın çalışanların sektörler içerisindeki dağılımı incelendiğinde, sırasıyla en fazla kadın çalışanın yer aldığı ilk üç sektör; imalat, toptan ve perakende ticaret ve konaklama ve yiyecek hizmetleridir.

Aydın ilinde İŞKUR'dan faydalanan işyerlerinin sektörel dağılımı incelendiğinde elektrik, gaz, buhar üretimi sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin tamamının İŞKUR hizmetlerinden faydalandığı görülür. Madencilik ve taş ocakçılığı, bilgi ve iletişim sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin de dörtte üç oranında İŞKUR hizmetlerinden faydalandığı görülür.

Yapılan işgücü piyasa araştırmasında sektörlere göre çalışan sayıları incelendiğinde 14.685 kişi ile imalat sektörü ilk sırada yer alır. İmalat sektörünü sırasıyla 8.100 kişi ile toptan ve perakende ticaret, 7.524

kişi ile konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörleri takip eder. İlk üç sırayı alan bu sektörlerin tüm sektörler içerisindeki toplam çalışan oranı ise %60,4'tür.

Aydın İlinde çalışanların imalat, toptan ve perakende ticaret ile konaklama ve yiyecek hizmeti sektörlerinde yoğunlaşması mesleki dağılımları etkilemektedir. Çalışanların %21,7 sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ana meslek grubunda çalışmaktadır. İkinci sırada %21,5 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, üçüncü sırada %15,9 hizmet ve satış elemanları ve dördüncü sırada %14,7 ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda çalışanlar yer almaktadır.

Meslek bazında yapılan inceleme ilde mesleki çeşitliliğin fazla olmadığını göstermektedir. En fazla çalışanı olan ilk 20 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların % 33,7'sini oluşturmaktadır. İlk sırada temizlik görevlisi yer almaktadır. İlk yirmide yer alan meslekler sırası ile temizlik görevlisi, soğutucu imal işçisi, kuruyemiş paketleme işçisi, kuruyemiş imal işçisi, garson (servis elemanı),şoför-yük taşıma, satış danışmanı, beden işçisi (genel),aşçı, muhasebeci, güvenlik görevlisi, beden işçisi (inşaat), kat hizmetleri elemanı/kat görevlisi, inşaat kalfası (genel), büro memuru (genel), sıvacı, makineci (dikiş), ön muhasebeci, bulaşıkçı (stevard), aşçı yardımcısıdır.

Çalışma kapsamında Aydın ilinde 1.771 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Buna ek olarak, Aydın'ın "açık iş oranı" % 3,4 olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle, Aydın'da her 100 kişilik kadronun 96,6'sı dolu 3,4'ü ise boş olup doldurulmaya hazırdır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin % 24,6'sı, açık işi olduğunu belirtmiştir. Başka bir deyişle, her 4 işyerinden 1'inin açık işi bulunmaktadır. Açık işler için yaklaşık olarak % 62 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için % 2,1 oranında çıraklık eğitimi, % 21,4 oranında lise altı eğitimliler, % 48 lise ve dengi eğitimler ve % 11,5 lise üstü eğitimliler talep edilmektedir.

Açık işler için talep edilen ek beceriler incelendiğinde; açık işlerin % 21,6'sı için yabancı dil yeterliliği, % 23'ü için bilgisayar kullanımı, % 15,5'i için satış ve pazarlama, % 14,4'ü için proje tabanlı çalışma, % 22,9'u için etkin hesap yapabilme, % 29,3'ü için sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri, % 42,1'i için iletişim ve ifade etme, % 58,5'i için takım çalışması becerileri, % 58,8'i için mesleğe ilişkin yeterli bilgi ve % 59'u için fiziksel yeterlilik talep edildiği tespit edilmiştir.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı % 9,2 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe tespit edilmiştir. Gayrimenkul Faaliyetleri sektörünü % 6,5 açık iş oranı ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri sektörü ve % 5,4'lük açık iş oranı ile Konaklama ve yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörü izlemektedir.

Aydın'da açık işlerin en fazla olduğu meslekler; Garson (Servis Elemanı), Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Satış Danışmanı, Komi (Garson Yardımcısı), Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı, Meydancı, Pazarlamacı ve Ön Muhasebeci olduğu tespit edilmiştir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan ve açık işi olan işyerlerinin açık işlerini karşılama yollarına bakıldığında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olmanın doğal sonucu olarak her beş işyerinden dördünün elemanlarını karşılamak için yine İŞKUR aracılığını kullandığı görülmüştür.

Aydın İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenlerin Aydın'da ilk 6 ayda 2.864 kişinin temininde güçlük çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin % 41,7'si eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Başka bir deyişle, yaklaşık her 5 işverenden 2'si işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır.

Araştırma kapsamında eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Garson Servis Elemanı, Gaz altı Kaynakçısı; Kuruyemiş Paketleme İşçisi, Satış Danışmanı, Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi, , Aşçı, Sıvacı, Komi(Garson Yardımcısı) ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) mesleğidir.

Aydın İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle istihdamda 2.732 kişilik net artışın beklendiğini göstermektedir. Başka bir deyişle, işverenler bugüne kıyasla, 30 Haziran 2015 tarihinde istihdamın net olarak % 5,4 artmasını beklemektedir.

30 Haziran 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek istihdam artışı beklenen üç sektörün; % 33,7 ile İmalat, % 20,7 ile İnşaat ve % 17 ile Toptan ve Perakende Ticareti sektörleri olduğu görülecektir.

Kuruyemiş Paketleme İşçisi, Güvenlik Görevlisi, Gaz Altı Kaynakçısı, Garson(Servis Elemanı), Satış Danışmanı, Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı(Ahşap), Pazarlamacı, Kuruyemiş İmal İşçisi, Sıvacı ve İnşaat Elemanları Kalıpçısı(Elle) meslekleri 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen meslekler olmuştur. Buna karşılık; Beden İşçisi (İnşaat), Turizm ve Otelcilik Elemanı, Diğer Mobilya İşçileri, Sofralık Zeytin İşleme İşçisi, Bahçıvan, Beden İşçisi(Taşıma- Yükleme- Boşaltma) Türkçe Öğretmeni, Diğer Boyacılar(İnşaat ve Bakım Hariç)(Makineyle), Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim ve Güvenlik Görevlisi(Silahlı)meslekleri ise 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla istihdam azalış beklentisinin olduğu mesleklerdir.

GİRİŞ

Aydın İli işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Aydın İlinde 12 Mayıs - 27 Haziran 2014 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Ayrıca TÜİK verileriyle Bölgedeki ve Aydındaki işgücünün arz boyutu incelenmiştir. Bu bölümde İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Aydın işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir. Bu bölümün sonunda sonuç kısmı yer almakta ve elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır.

Tüm İller ve Türkiye ortalaması için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden ulaşabilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

1.1. İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranları gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Bu tür bir değerlendirme yapabilmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK' in Hane Halkı İşgücü Anketleridir.

2013 yılı Türkiye istatistiklerine bakıldığında işgücüne katılma oranı %50,8 ve İstihdam oranı ise %45,9'dur. 2013 yılı için Aydın ilinde; işgücüne katılma oranı %55,2 ve İstihdam oranı ise %51,4 olarak Türkiye ortalamalarının üzerindedir. Bununla birlikte işsizlik oranında bölge %6,9 ile Türkiye ortalamasının işsizlik oranı olan %9,7'nin altındadır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri, AYDIN ,%

Yıl	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	46,7	40,9	12,4
2009	52,2	43,6	16,4
2010	53,1	45,9	13,5
2011	53,1	48,2	9,2
2012	55,5	51,1	7,9
2013	55,2	51,4	6,9

Kaynak: TÜİK

Aydın İli İşgücüne Katıma oranına bakıldığında 2008-2012 yılları arasında sürekli artış gösterdiği 2013 yılında ise 2012 yılına göre 0,3 puanlık düşüş olduğu görülmektedir. Aydın İli 2008-2013 yılları arası İstihdam oranlarına bakıldığında sürekli artış olduğu ve 2008 yılından 2013 yılına kadar istihdam oranının % 20,4 arttığı görülmektedir. Aydın İli 2008-2013 yılları arası işsizlik oranlarına bakıldığında ise değişken bir parametre çizmektedir. Aydın İli 2008 ile 2013 yılları kıyaslandığında 5,5 puan düşerek, işsizlik oranının %44,4 oranında azaldığı görülmektedir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

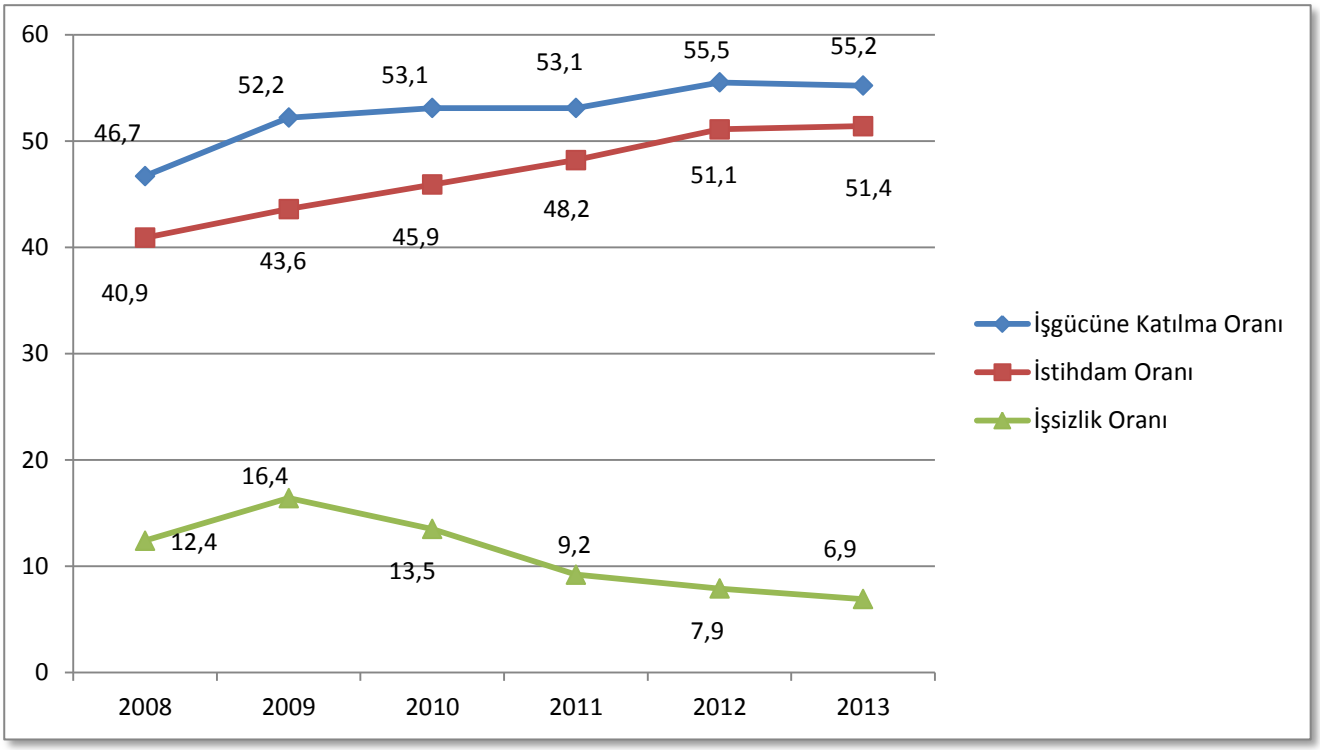

Kaynak: TÜİK

Aydın İli 2008-2013 yılları işgücüne katılım oranları incelendiğinde, 2012 yılında işgücüne katılım oranının %55,5 ile en yüksek olduğu görülmektedir. Aydın İli 2008-2013 yılları istihdam oranları incelendiğinde, 2013 yılında istihdam oranının %55,5 ile en yüksek olduğu görülmektedir. Aydın İli 2008-2013 yılları işsizlik oranları incelendiğinde ise, 2008 yılında işsizlik oranının %12,4 ile en yüksek 2013 yılında ise 6,9 ile en düşük olduğu görülmektedir.

1.2 İŞKUR GÖSTERGELERİ

1.2.1. Kayıtlı İşsiz Verileri

*Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı, AYDIN 2013-2014**

2013		2014*	
Meslek	Kayıtlı İşsiz	Meslek	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	5.310	Beden İşçisi (Genel)	5.034
Büro Memuru (Genel)	1.582	Satış Danışmanı	1.596
Satış Danışmanı	1.549	Büro Memuru (Genel)	1.560
Temizlik Görevlisi	1.353	Temizlik Görevlisi	1.455
Sekreter	1.050	Sekreter	1.136
Beden İşçisi (Temizlik)	808	Şoför-Yük Taşıma	932
Ön Muhasebeci	801	Ön Muhasebeci	788
Garson (Servis Elemanı)	792	Garson (Servis Elemanı)	786
Şoför-Yük Taşıma	747	Beden İşçisi (Temizlik)	752
Kasiyer	553	Kasiyer	650
Çaycı	526	Çaycı	578
Aşçı Yardımcısı	421	Aşçı Yardımcısı	541
Pazarlamacı	406	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	502
Aşçı	394	İşletmeci	463
Bilgisayar İşletmeni	389	Muhasebeci	380
İşletmeci (Genel)	381	Aşçı	378
Muhasebeci	367	Reyon Görevlisi	375
Bekçi	349	Pazarlamacı	367
Şoför (Yolcu Taşıma)	298	Bekçi	358
Bulaşıkçı (Stevard)	289	Bulaşıkçı (Stevard)	343
Diğer Meslekler	14.912	Diğer Meslekler	15.420
Genel Toplam	33.277	Genel Toplam	34.394

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

2013 yılı Aydın İlinde Beden İşçisi mesleğinde kayıtlı işsizlerin %15,9'unu oluşturduğu görülmektedir. 2013 yılı Aydın İlinde kayıtlı işsizlerin %4,8'i büro memuru olarak, %4,7'sinin ise satış danışmanı olarak kayıtlı olduğu görülmektedir. 2013 yılı Aydın İlinde toplamda 33.277 olan kayıtlı işsizlerin %55'i 20 meslekte kayıtlıdır. Aydın İlinde 2014 yılının Ağustos ayı toplam kayıtlı işsiz sayısı olan 34.394 kişiye bakıldığında, beden işçisi mesleğinde çalışanların oranının bir önceki yıla göre 1,3 puanlık düşüşle %14,6 ya düştüğü görülmektedir. Aydın İlinde 2014 yılının Ağustos ayında ikinci olarak satış danışmanı mesleğinde, üçüncü olarak ise büro memuru mesleğinde kayıtlı olduğu görülmektedir. 2014 yılı Aydın İlinde toplamda 34.394 olan kayıtlı işsizlerin %55,1'inin 20 meslekte kayıtlıdır.

Aydın ili 2013 yılında kayıtlı işsiz sayısının %55,2'si olan 18.372'si kamuda, %44,8'i olan 14.905'i ise özel sektörde kayıtlıdır. Aydın ili 2014 yılının Ağustos ayına bakıldığında kayıtlı işsiz sayısının %53,5'i olan 18.408'i kamuda, %46,5'i olan 15.986'sı ise özel sektörde kayıtlıdır.

1.2.2. Açık İş Verileri

*Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı, AYDIN 2013-2014**

2013		2014*	
Meslek	Açık İş	Meslek	Açık İş
Beden İşçisi (Genel)	5.383	Beden İşçisi (Genel)	2.896
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	2.471	Garson (Servis Elemanı)	735
Temizlik Görevlisi	1.952	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	519
Garson (Servis Elemanı)	1.142	Temizlik Görevlisi	509
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	784	Satış Danışmanı	471
Satış Danışmanı	735	Oda Görevlisi-Turizm	399
Pazarlamacı	441	Güvenlik Görevlisi	389
Komi (Garson Yardımcısı)	428	Gaz Altı Kaynakçısı	355
Ön Muhasebeci	392	Ön Muhasebeci	292
Aşçı	375	Şoför-Yük Taşıma	243
Oda Görevlisi-Turizm	364	Komi (Garson Yardımcısı)	238
Büro Memuru (Genel)	344	Büro Memuru (Genel)	224
Şoför-Yük Taşıma	343	Kasiyer	212
Kasiyer	281	Bulaşıkçı (Stevard)	196
Güvenlik Görevlisi	271	Aşçı	176
Gaz Altı Kaynakçısı	267	Reyon Görevlisi	166
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	262	Makineci (Dikiş)	166
Bulaşıkçı (Stevard)	258	Pazarlamacı	160
Aşçı Yardımcısı	241	Aşçı Yardımcısı	152
Reyon Görevlisi	238	Elektrikçi (Genel)	146
Diğer Meslekler	9.361	Diğer Meslekler	5.48
Toplam	**26.333**	**Toplam**	**14.124**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

Aydın ili 2013 yılı itibariyle toplam 26.333 açık iş alınmıştır. Bu açık işlerin 16.972'si ilk 20 meslek arasındadır. 2013 yılında alınan açık işlerin sadece %1'ine tekabül eden 285'i kamuda, %99'una tekabül eden 26.048'i özel sektörde alınmıştır.

2013 yılında alınan açık işlerin %20,4'ü beden işçisi mesleğinde, %9,4'ü kuruyemiş paketleme işçisi mesleğinde, %7,4'ü temizlik görevlisi mesleğindedir.

Aydın ili 2014 yılı ağustos ayı itibariyle toplam 14.124 açık iş alınmıştır. Bu açık işlerin 8.644'ü ilk 20 meslek arasındadır. 2014 yılında alınan açık işlerin sadece %1'ine tekabül eden 122'si kamuda, %99'una tekabül eden 14.002'si özel sektörde alınmıştır.

2014 yılında alınan açık işlerin %20,5'i beden işçisi mesleğinde, %5,2'si servis elemanı mesleğinde, %3,7'si kuruyemiş paketleme mesleğindedir.

1.2.3. İşe Yerleştirme Verileri

*Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme, AYDIN 2013-2014**

2013		2014*	
Meslek	İşe Yerleştirme	Meslek	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	3.533	Beden İşçisi (Genel)	2.449
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	1.946	Temizlik Görevlisi	1.257
Temizlik Görevlisi	1.046	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	744
Garson (Servis Elemanı)	321	Güvenlik Görevlisi	281
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	251	Oda Görevlisi-Turizm	188
Satış Danışmanı	250	Garson (Servis Elemanı)	180
Oda Görevlisi-Turizm	220	Tıbbi Dokümantasyoncu Ve Sekreter	126
Komi (Garson Yardımcısı)	215	Satış Danışmanı	124
Güvenlik Görevlisi	200	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	95
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	193	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	89
Büro Memuru (Genel)	177	Büro Memuru (Genel)	84
Beden İşçisi (Temizlik)	177	Şoför-Yük Taşıma	72
Tıbbi Dokümantasyoncu Ve Sekreter	171	Kasiyer	70
Şoför-Yük Taşıma	164	Ön Muhasebeci	63
Aşçı	163	Turizm Ve Otelcilik Elemanı	58
Kasiyer	146	Beden İşçisi (Temizlik)	56
Aşçı Yardımcısı	133	Aşçı	54
Hemşire	133	Bulaşıkçı (Stevard)	53
Ön Muhasebeci	124	Makineci (Dikiş)	51
Bulaşıkçı (Stevard)	114	Meydancı	49
Diğer Meslekler	3.424	Diğer Meslekler	1.635
Toplam	**13.101**	**Toplam**	**7.778**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

Aydın ili 2013 yılında toplam 13.101 kişi işe yerleştirilmiştir. İşe yerleşenlerden 302 kişi kamuda, 12.799 kişi özel sektörde işe yerleştirilmiştir. Beden işçisi mesleğinde işe yerleştirilenlerin %56'sı kamuda, %26'sı özel sektörde olmak üzere toplamda işe yerleştirilenlerin %27'si beden işçisi mesleğindedir. İşe yerleştirilenlerde ikinci sırada yer alan kuruyemiş paketleme mesleğinde işe yerleştirilenler toplamda %15'e tekabül etmektedir. İşe yerleştirilenlerde üçüncü sırada yer alan temizlik görevlisi mesleğinde işe yerleştirilenler toplamda %8'e tekabül etmektedir. Aydın ili 2013 yılı sonunda toplam işe yerleştirmelerin %2,3'ü kamuda, %97,7'si özel sektörde gerçekleşmiştir.

Aydın ili 2014 yılının ağustos ayı sonunda toplam 7.778 kişi işe yerleştirilmiştir. İşe yerleşenlerden 949 kişi kamuda, 6.829 kişi özel sektörde işe yerleştirilmiştir. Beden işçisi mesleğinde işe yerleştirilenlerin %95'i kamuda, %23'ü özel sektörde olmak üzere toplamda işe yerleştirilenlerin %31,5'i beden işçisi mesleğindedir. İşe yerleştirilenlerde ikinci sırada yer alan temizlik görevlisi mesleğinde işe yerleştirilenler toplamda %16'ya tekabül etmektedir. İşe yerleştirilenlerde üçüncü sırada yer alan veri giriş kontrol işletmeni mesleğinde işe yerleştirilenler toplamda %9,6'ya tekabül etmektedir.

Aydın ili 2014 yılının ağustos ayı sonunda toplam işe yerleştirmelerin %12'si kamuda ,%88'i özel sektörde gerçekleşmiştir.

1.2.4. Kurs ve Kursiyer Verileri

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri, AYDIN 2013

KURS TÜRÜ	2013			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
İŞ.YET.KURS/GENEL	8	75	73	148
İŞ.YET.KURS/İSTİHDAM GARANTİLİ	3	49	5	54
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI (İEP)	612	468	753	1.221
UMEM PROJESİ	15	179	81	260
UMEM PROJESİ/İEP	43	109	41	150
GİRİŞİMCİLİK	24	274	345	619
ENGELLİ KURSLARI	2	11	10	21
Toplam	707	1.165	1.308	2.473

Kaynak: İŞKUR

Aydın ili 2013 yılı sonu itibariyle Kurumumuzun faaliyetleri kapsamında olan kurs ve projelerden toplamda 2.473 kursiyer faydalanmıştır. Bu kursiyerlerin 1.165 kişisi erkek, 1.308 kişisi kadındır. Kurumumuz işgücü yetiştirme kurslarından faydalananlar %8'ini, işbaşı eğitim programlarından faydalananlar %49'unu, UMEM Projesinden faydalananlar %10,5'ini, UMEM Projesi kapsamında olan işbaşı eğitim programlarından faydalananlar %6'sını, Girişimcilik Eğitiminden faydalananlar %25'ini, Engelli Kurslarından faydalananlar %1'ini oluşturmaktadır.

*Tablo 6: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri, AYDIN 2014**

KURS TÜRÜ	2014*			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
İŞ.YET.KURS/İSTİHDAM GARANTİSİZ	3	60	9	69
İŞ.YET.KURS/İSTİHDAM GARANTİLİ	14	88	165	253
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI (İEP)	458	260	457	717
UMEM PROJESİ/MESLEK EDİNDİRME KURSU	6	102	0	102
GİRİŞİMCİLİK	11	133	156	289
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	1	20	0	20
MESLEK EDİNDİRME KURSU/ÖZEL POLİTİKA	1	12	0	12
Toplam	494	675	787	1.462

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

Aydın ili 2014 yılı ağustos ayı sonu itibariyle Kurumumuzun faaliyetleri kapsamında olan kurs ve projelerden toplamda 1.462 kursiyer faydalanmıştır. Bu kursiyerlerin 675'i kişisi erkek, 787 kişisi kadındır. Kurumumuz İşgücü Yetiştirme Kurslarından faydalananlar %22'sini, İşbaşı Eğitim Programlarından faydalananlar %49'unu, UMEM Projesinden faydalananlar %6,9'unu, Girişimcilik Eğitiminden faydalananlar %20'sini, Hükümlülere Yönelik Kurslardan faydalananlar %1,4'ünü, Özel Politika Meslek Edindirme Kurslarından faydalananlar % 0,8'ini oluşturmaktadır.

1.2.5. İşsizlik Ödeneğinden Yararlanan Verisi

*Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, AYDIN 2013-2014**

2013		2014*	
Meslek	İşsizlik Sigortası Hakeden Sayısı	Meslek	İşsizlik Sigortası Hakeden Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	615	Beden İşçisi (Genel)	512
Satış Danışmanı	226	Temizlik Görevlisi	199
Şoför-Yük Taşıma	138	Satış Danışmanı	147
Temizlik Görevlisi	134	Şoför-Yük Taşıma	137
Büro Memuru (Genel)	118	Büro Memuru (Genel)	112
Ön Muhasebeci	108	Ön Muhasebeci	90
Aşçı	99	Güvenlik Görevlisi	90
Garson (Servis Elemanı)	98	Beden İşçisi (Temizlik)	78
Beden İşçisi (Temizlik)	90	Sekreter	70
Sekreter	78	Muhasebeci	58
Muhasebeci	76	Aşçı	58
Kasiyer	62	Kasiyer	47
Beden İşçisi (İnşaat)	60	Garson (Servis Elemanı)	42
Şoför (Yolcu Taşıma)	56	Çaycı	36
Pazarlamacı	48	Beden İşçisi (İnşaat)	35
Bekçi	48	Pazarlamacı	34
Çaycı	44	Şoför (Yolcu Taşıma)	33
Kamyonet Şoförü	41	Bekçi	31
Oda Görevlisi-Turizm	40	Muhasebe Meslek Elemanı	27
Aşçı Yardımcısı	39	Sıhhi Tesisatçı	27
Diğer Meslekler	2.067	Diğer Meslekler	1.723
Toplam	**4.285**	**Toplam**	**3.586**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

Aydın ili 2013 yılı sonu itibariyle İşsizlik ödeneğinden 2.950 erkek, 1.335 kadın olmak üzere toplam 4.285 kişi faydalanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin % 69'u erkek, %31'i kadındır.

Aydın ili 2013 yılı sonu itibariyle işsizlik ödeneğini hak edenlerin %14,3'ü beden işçisi mesleğinde, %5,3'ü satış danışmanı mesleğinde, %3,2'si şoför-yük taşıma mesleğindedir.

Aydın ili 2014 yılı ağustos ayı sonu itibariyle İşsizlik ödeneğinden 2.374 erkek, 1.212 kadın olmak üzere toplam 3.586 kişi faydalanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin % 66'u erkek, %34'ü kadındır.

Aydın ili 2014 yılı ağustos ayı sonu itibariyle işsizlik ödeneğini hak edenlerin %14,2'si beden işçisi mesleğinde, %5,5'i temizlik görevlisi mesleğinde, %4'ü satış danışmanı mesleğindedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Aydın İlinin işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile 2012 yılından başlayarak yılda en az bir kez olmak üzere periyodik işgücü piyasası talep araştırması yapılması planlanmıştır.

Uygulaması 12 Mayıs-27 Haziran 2014 tarihleri arasında yapılan bu araştırma ile Aydın İlinde mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimler izlenmiştir. Araştırmanın kapsamı Aydın İlinin tüm ilçe ve köylerinde bulunan özel sektör, 10 ve daha fazla çalışanı olan yerel birim işyerleri olarak tanımlanmıştır. Çalışma kapsamında toplam 1.962 işyerine ilişkin yüz yüze görüşme ile veriler derlenmiştir.

2.1 AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 8: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları, TÜRKİYE 2007-2014

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Periyod**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİSAYISI**	
2007	50+ TÜM	15 EKİM -	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs- 30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**
2014/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	12 Mayıs- 27 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**110.509**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs-27 Haziran 2014 tarihleri arasında Türkiye ortalamasında 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye ortalamasında Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslararası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dâhil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

2.2 İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Referans döneminde (12 Mayıs-27 Haziran 2014**)** yüz yüze görüşülen 10 kişi ve üzeri istihdamlı 1.825 işyerinin dağılımı incelendiğinde (1-9) çalışanı olan işyerlerinin yaklaşık % 30'unun İnşaat sektöründe; (10-49) çalışanı olan işyerlerinin % 26'sının Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe, 50+ çalışanı olan işyerlerinin ise %33'ünün İmalat sektöründe faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

2.2.1. İşyeri Verileri

Tablo 9: Sektörlerin İşyeri Büyüklüğüne Göre Oranı, AYDIN 2014, %

Sektör	İşyeri sayısı 1-9	İşyeri sayısı 10-49	İşyeri sayısı 50-249	İşyeri sayısı 250+	TOPLAM
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,3%	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%
Bilgi ve İletişim	0,3%	0,1%	0,6%	0,0%	0,2%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,7%	0,7%	0,4%	0,0%	0,4%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	0,0%	0,5%	1,0%	0,0%	0,5%
Gayrimenkul Faaliyetleri	1,4%	0,8%	0,4%	0,0%	0,6%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	4,3%	1,8%	0,4%	0,0%	1,1%
Diğer Hizmetler	5,7%	2,1%	0,5%	0,0%	1,4%
Madencilik ve Taş ocakçılığı	0,0%	1,1%	4,0%	3,3%	2,4%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,3%	4,2%	5,5%	0,0%	3,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3,0%	2,9%	6,8%	2,9%	4,1%
Eğitim	4,8%	5,4%	6,0%	0,0%	4,4%
Ulaştırma ve Depolama	3,3%	3,6%	1,6%	21,3%	6,8%
İnşaat	28,5%	19,7%	13,7%	0,0%	14,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	7,9%	12,0%	17,9%	18,4%	15,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	24,5%	23,9%	9,1%	9,3%	16,1%
İmalat	14,7%	21,0%	32,1%	44,8%	29,3%
Toplam	6,4%	40,5%	31,5%	21,7%	100,0%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırma sonuçlarına göre Aydın İlinde faaliyet gösteren ve 10+ istihdamı olan işyerlerinin büyük çoğunluğu imalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Kapsamdaki işyerlerinin işyeri büyüklüğüne göre incelediğimizde il işgücü piyasasında en büyük payı %40,5 oranı ile 10-49 istihdamlı işyerleri oluştururken bunu %30,5 oranı ile 50-249 istihdamlı işyerleri ,%21,7 oranı ile 250 ve üzeri istihdamlı işyerleri takip etmiştir. İşyeri büyüklüklerine bakıldığında en az payı %6,4 oranı ile 1-9 istihdamlı işyerlerinin oluşturması dikkat çekicidir.

Grafik 2: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, AYDIN 2014, %

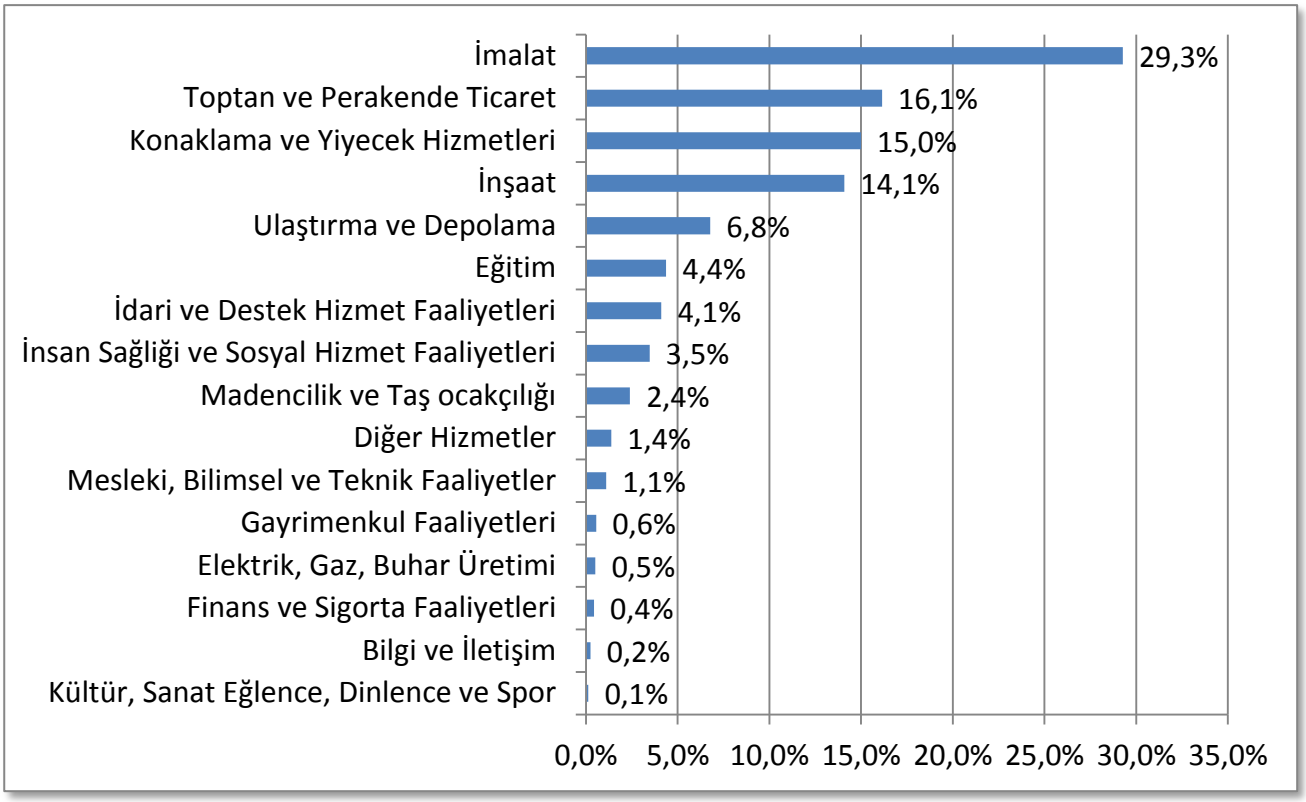

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Söz konusu her 100 işyerinin 29,3'ü imalat sektöründedir. Bu sektörü % 16,1 ile toptan ve perakende ticaret sektörü ve % 15,0 ile konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri, araştırmaya kapsamındaki işyerlerinin %60'ını oluşturmaktadır. Dördüncü sırada % 14,1 pay ile inşaat faaliyetleri yer almaktadır. Türkiye ortalamasında sıralama ise İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri şeklindedir.

İlde faaliyet gösteren kültür, sanat eğlence, dinlence, spor; bilgi ve iletişim; finans ve sigortacılık; elektrik gaz buhar üretimi ve gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin il işgücü piyasasındaki payları % 1'in altında kalmıştır.

Grafik 3: İşyeri Özellikleri, AYDIN 2014, %

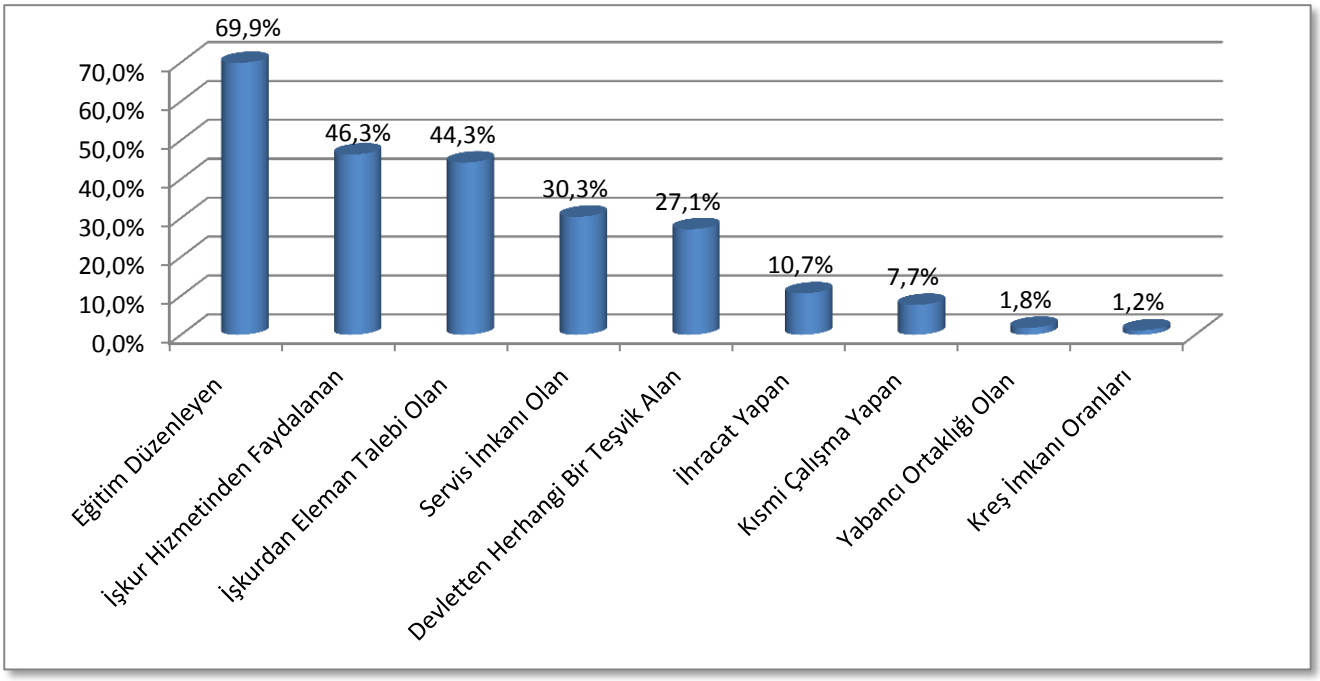

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırma kapsamında İl işyerleri özellikleri incelendiğinde toplam işyerlerinin %69,9'u eğitim düzenlemiştir ve %46,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. İŞKUR'dan eleman talebi olan işyerleri toplam işyerlerinin %44,3'ünü oluşturur. Her üç işyerinden birinin de servis imkânı sunduğu görülür.

Grafik 4: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanma Oranları, AYDIN 2014,%

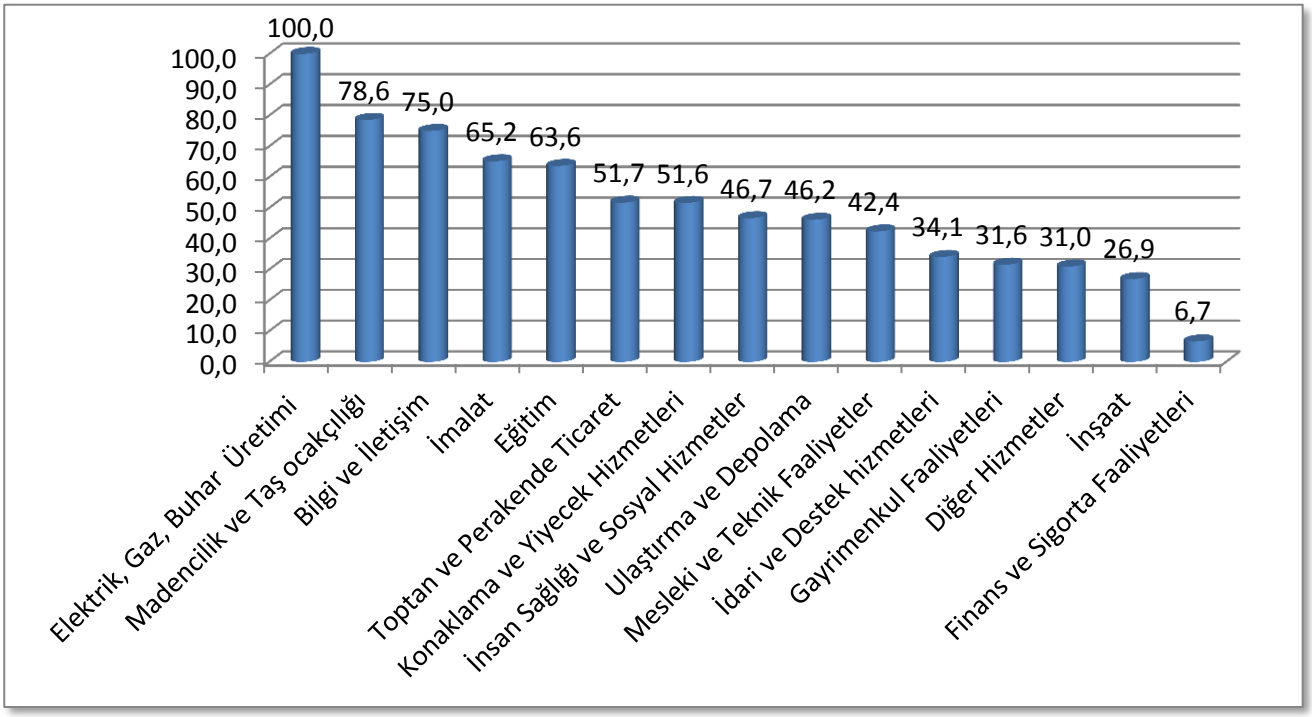

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İŞKUR'dan faydalanan işyerlerinin sektörel dağılımı incelendiğinde elektrik, gaz, buhar üretimi sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin tamamının İŞKUR hizmetlerinden faydalandığı görülür. Madencilik ve

taş ocakçılığı, bilgi ve iletişim sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin de dörtte üç oranında İŞKUR hizmetlerinden faydalandığı görülür.

Aydın ilinin lokomotif sektörlerinden olan imalat, konaklama ve yiyecek hizmetleri, eğitim ve toptan ve perakende ticareti sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin yarısından fazlası İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır.

Bu durum ilde faaliyet gösteren büyük işyerlerinin İŞKUR ile işbirliği içinde faaliyetlerini sürdüklerinin kanıtıdır.

Grafik 5: Sektörlere Göre Yabancı Ortaklığı Olan İşyeri Sayısı Oranları, AYDIN 2014, %

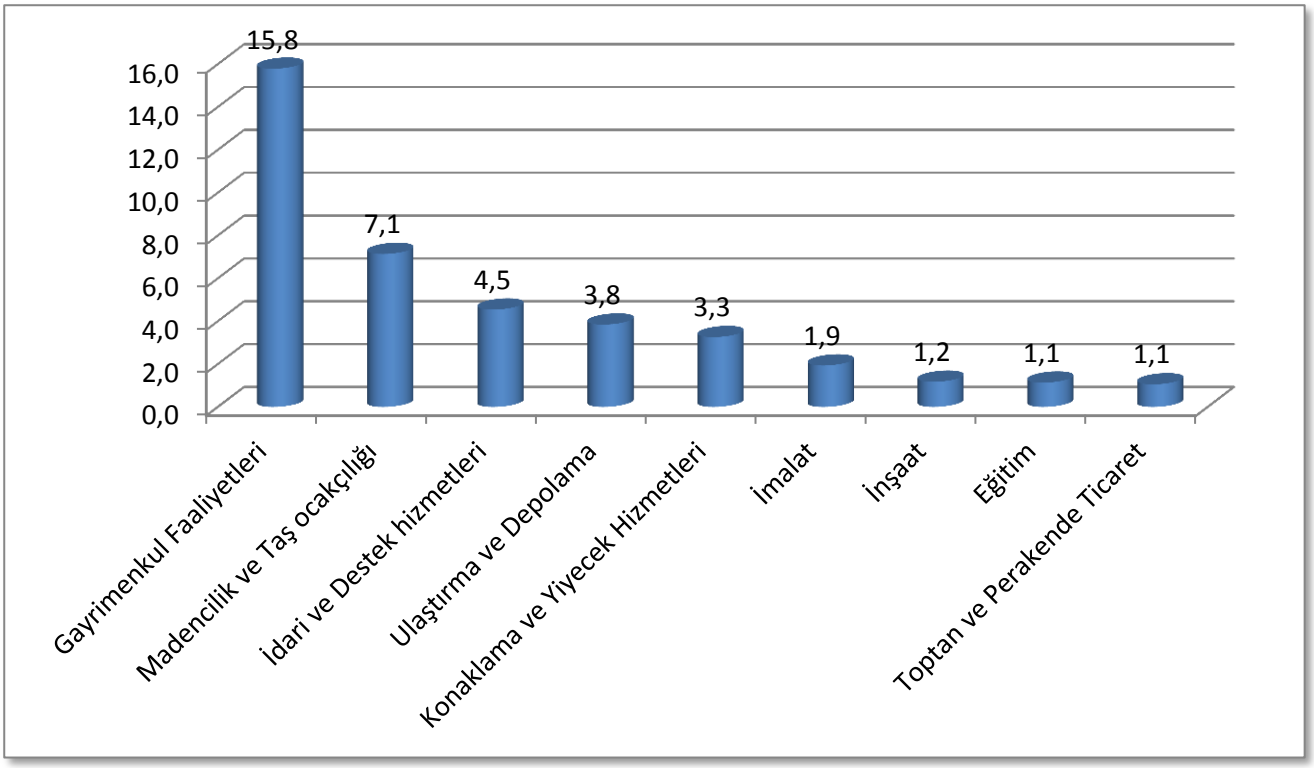

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde "İşyerinizin yabancı ortaklığı var mı " sorusuna "Evet" cevabını veren işyeri oranı tüm işyerlerinin %1,8'dir. Yabancı ortaklığı olan işyerlerinin sektörlere göre dağılımına bakıldığında ilk sırada %15,8 oranı ile gayrimenkul faaliyetleri gelmektedir. Bu oranı %7,1 ile madencilik ve taş ocakçılığı, % 4,5 ile idari ve destek hizmetleri , %3,8 ile ulaştırma ve depolama, %3,3 ile konaklama ve yiyecek hizmetleri, %1,9 ile imalat, %1,2 ile inşaat, %1,1 oranı eğitim, toptan ve perakende sektörleri izlemektedir.

İlde faaliyet gösteren İnşaat, eğitim, toptan ve perakende ticareti sektörlerinde yabancı ortaklığı olan işyerlerinin oranı Aydın İl ortalamasının(%1,8) altındadır.

Grafik 6: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı Oranları, AYDIN 2014,%

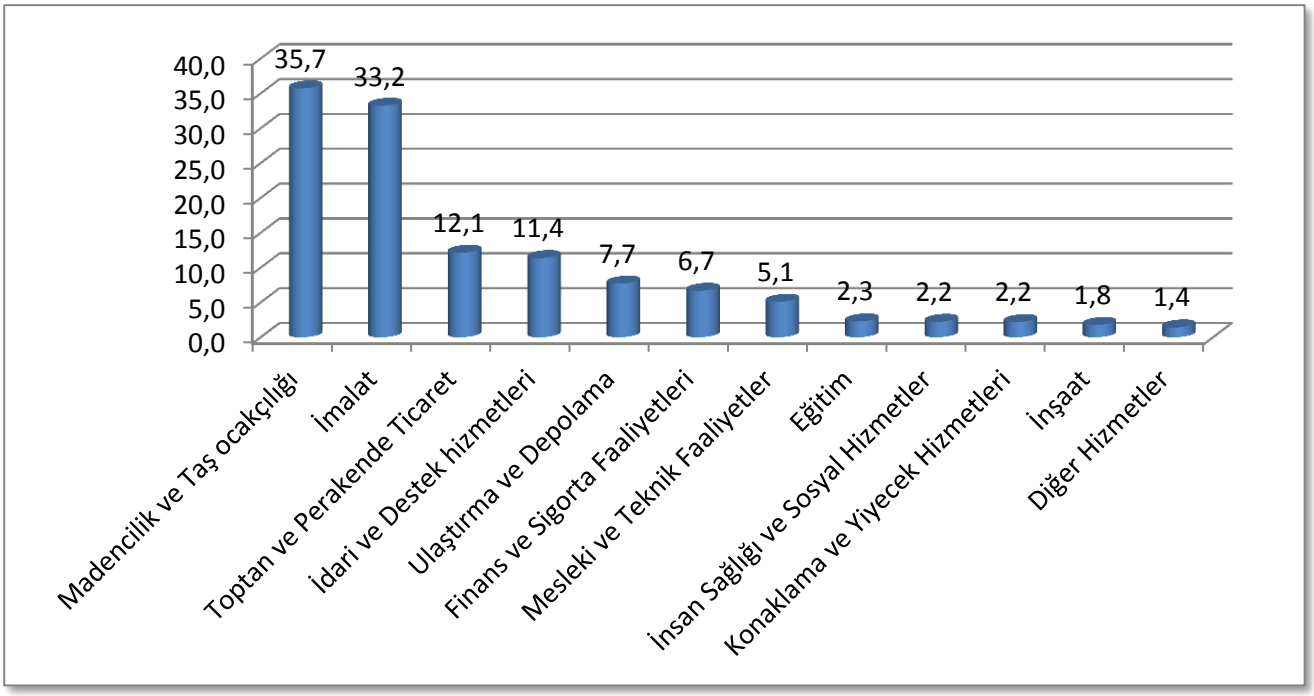

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde ihracat yapan firmaları sektörlere göre incelediğimizde %35,7 ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörü ilk sırada yer alır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektörünü sırasıyla imalat, toptan ve perakende ticaret, idari ve destek hizmetleri sektörleri takip eder.

İlin metalik maden yataklarının yanı sıra endüstriyel ham maddeler yönünden zengin yataklarından üretilen madenlerin dünya pazarına ihraç edilmesi, ihracat yapan sektörler arasında madencilik ve taş ocakçılığı sektörünü %35,7 ile ilk sıraya taşımıştır.

Grafik 7: Sektörlere göre Part Time Çalışma Yapan İşyeri Sayısı Oranları, AYDIN 2014,%

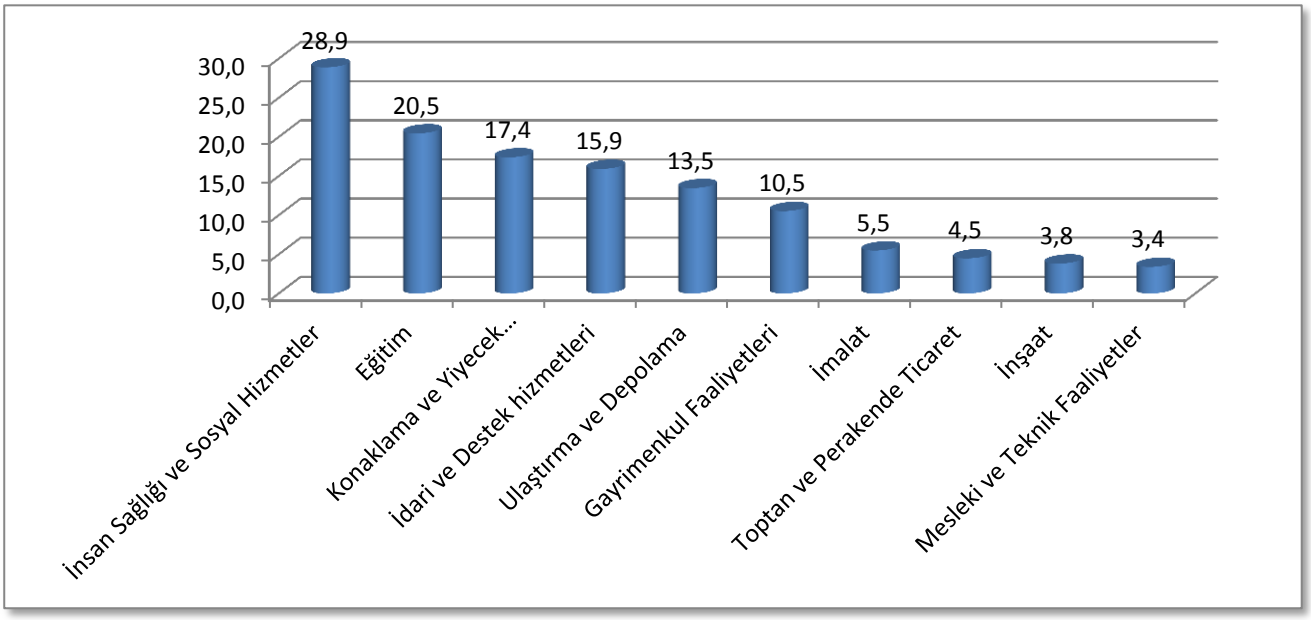

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde toplam işyerlerinin %7,7'si işyerlerinde part time çalışma yapmaktadır. İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörü %28,9 oranı ile part time çalışma yapan sektörlerin başında yer alır.

Aydın ilinde önemli ölçüde faaliyette bulunan madencilik ve taş ocakçılığı, elektrik, gaz ve buhar üretimi sektörlerinde ise part time çalışma olmadığı görülür.

Grafik 8: Sektörlere Göre Mevsimlik İşçi Çalıştıran İşyeri Sayısı Oranları, AYDIN 2014,%

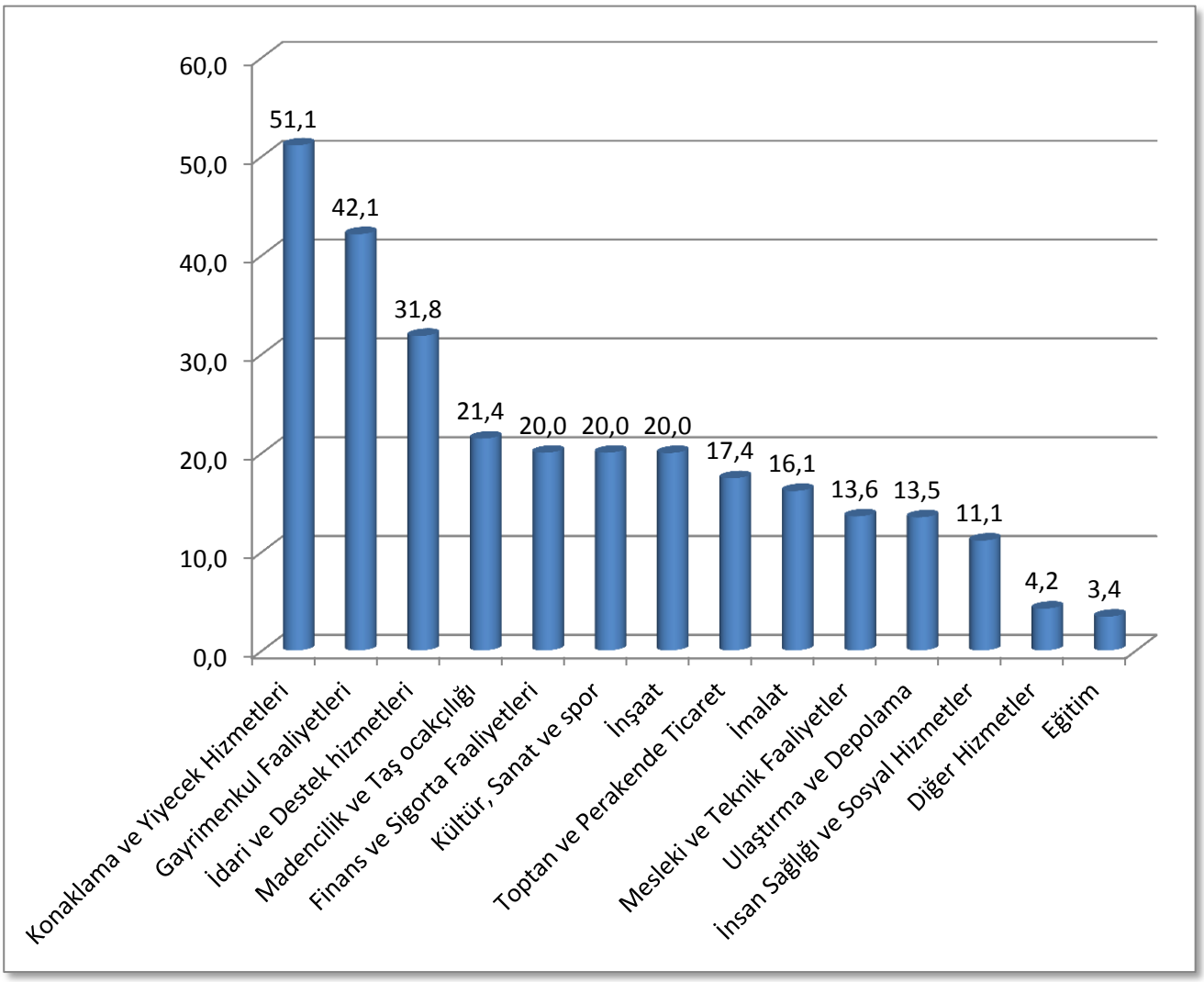

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırma, kapsamındaki her beş işyerinden birinin(%20,4) mevsimlik işçi çalıştırdığı ortaya koymaktadır. Mevsimlik işçi çalıştıran sektörlerde ilk sırayı %51,1 oranı ile konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü almıştır. Bu oranı %42,1 ile gayrimenkul faaliyetleri, % 31,8 ile idari ve destek hizmetleri, %21,4 ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri takip etmektedir.

Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörünün Aydın ilinde ilk sırada yer almasını turizmin büyük ölçüde döviz geliri sağladığı İlde sezon tabir edilen dönemsel istihdam hareketlerine bağlanabilir.

Aydın işgücü piyasasının yaklaşık üçte ikisini oluşturan imalat, toptan ve perakende ticareti, inşaat sektörlerinden her biri beşte bir oranında mevsimlik işçi çalıştırmaktadır.

Tablo 10: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%

Sektör	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
İnşaat	37,9%	29,6%	11,2%	10,6%	6,4%	4,4%	24,1%
Toptan ve Perakende Ticaret	17,4%	26,4%	15,6%	16,9%	12,7%	11,1%	22,1%
İmalat	12,6%	22,6%	16,1%	16,8%	12,6%	19,4%	17,9%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	20,1%	22,8%	18,5%	10,9%	9,8%	17,9%	10,7%
Eğitim	27,3%	39,8%	15,9%	10,2%	5,7%	1,1%	4,9%
Diğer Hizmetler	9,9%	14,1%	5,6%	2,8%	4,2%	63,4%	4,2%
Ulaştırma ve Depolama	13,5%	28,8%	17,3%	21,2%	7,7%	11,5%	3,5%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	32,2%	37,3%	11,9%	5,1%	8,5%	5,1%	3,5%
İdari ve Destek hizmetleri	40,9%	29,5%	6,8%	18,2%	*	4,5%	3,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	40,0%	42,2%	8,9%	6,7%	2,2%	*	2,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	42,1%	26,3%	10,5%	10,5%	5,3%	5,3%	1,2%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	6,7%	26,7%	6,7%	*	6,7%	53,3%	0,8%
Madencilik ve Taş ocakçılığı	14,3%	21,4%	14,3%	14,3%	21,4%	14,3%	0,8%
Kültür, Sanat ve Spor	40,0%	20,0%	*	20,0%	*	20,0%	0,3%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	20,0%	40,0%	*	40,0%	*	*	0,3%
Bilgi ve İletişim	25,0%	50,0%	25,0%	*	*	*	0,2%
Genel Toplam	23,8%	27,2%	13,9%	13,1%	9,0%	13,0%	100,0%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırma sonuçlarına göre işyerlerinin faaliyette bulundukları yıllar(işyeri yaşı) incelendiğinde sayıca en fazla işyerine sahip olan(%24,1) inşaat sektöründe işyerlerinin %37,9'u 0-4 yaş aralığında, %29,6'sı 5-9 yaş aralığında bulunurken 25 yaş ve üzerindeki işyerlerinin %4,4 oranında kaldığı görülür.

Aydın işgücü piyasasında bulunan işyerlerinin, yaş gruplarına göre dağılım oranlarına bakıldığında %27,2'sinin 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Yeni kurulmuş genç işyerlerinde (0-4 yaş grubu) bu oran ise %23,8'dir. 10-14, 15-19 ve 25+ yaş grubunda bulunan işyerlerinin işgücü piyasasındaki yaş gruplarına göre dağılım oranları benzerlik gösterirken 20-24 yaş grubundaki işyerleri söz konusu yaş gruplarından ayrıştığı görülür.

2.2.2. Çalışan Verileri

Tablo 11: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları, AYDIN 2014,%

Sektörler	Kişi	Dağılım(%)
İmalat	14.685	29,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	8.100	16,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	7.524	15,0%
İnşaat	7.066	14,1%
Ulaştırma ve Depolama	3.397	6,8%
Eğitim	2.192	4,4%
İdari ve Destek Hizmetleri	2.063	4,1%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	1.740	3,5%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1.203	2,4%
Diğer Hizmetler	689	1,4%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	553	1,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	283	0,6%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	258	0,5%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	218	0,4%
Bilgi ve iletişim	121	0,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	66	0,1%
Genel Toplam	50.164	100%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Yapılan işgücü piyasa araştırmasında sektörlere göre çalışan sayıları incelendiğinde 14.685 kişi ile imalat sektörü ilk sırada yer alır. İmalat sektörünü sırasıyla 8.100 kişi ile toptan ve perakende ticaret, 7.524 kişi ile konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörleri takip eder. İlk üç sırayı alan bu sektörlerin tüm sektörler içerisindeki toplam çalışan oranı ise %60,4'tür.

Grafik 9: Çalışanların Sektörel Dağılımı, AYDIN- TÜRKİYE Karşılaştırması 2014, %

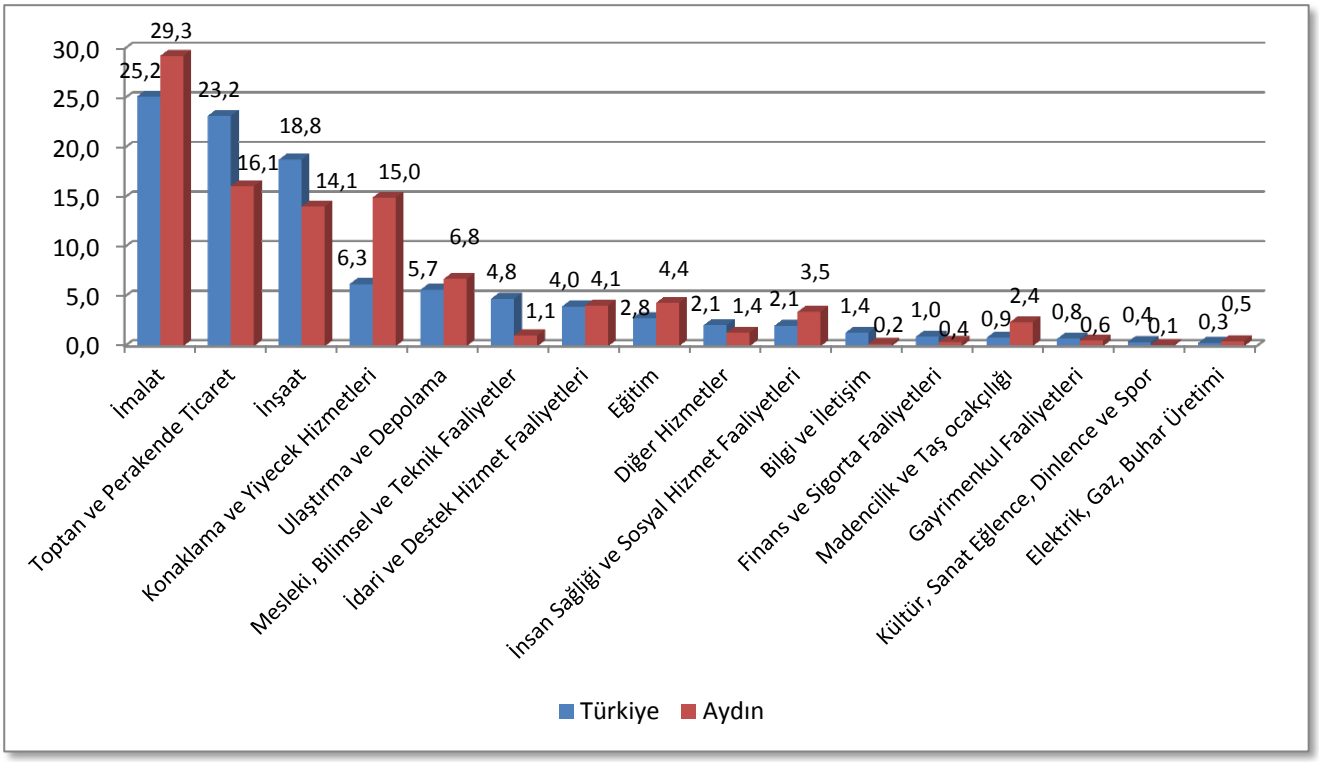

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Aydın ilinde en fazla çalışanı olan sektör Türkiye'de olduğu gibi imalat sektörüdür ama çalışanların sektördeki ağırlığı Türkiye'den yüksek seviyededir. Türkiye'de İmalat sektöründe çalışanlar toplam çalışanların % 25,2'sidir. Aydın İlinde faaliyet gösteren işyerlerinin ve işyeri çalışan sayılarının sektörel dağılımına bakıldığında en fazla işyeri ve çalışan sayısının imalat sektöründe yer aldığı görülmektedir.

Tablo 12: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları, AYDIN 2014,%

Sektör	Çalışan Sayısı	İşveren Sayısı	Ortalama Çalışan Sayısı
Madencilik ve Taş ocakçılığı	1.203	15	80
Ulaştırma ve Depolama	3.397	64	53
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	258	5	52
İmalat	14.685	327	45
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	7.524	195	39
İdari ve Destek hizmetleri	2.063	55	38
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	1.740	47	37
Bilgi ve İletişim	121	4	30
Eğitim	2.192	89	25
Toptan ve Perakende Ticaret	8.100	403	20
İnşaat	7.066	439	16
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	218	15	15
Gayrimenkul Faaliyetleri	283	21	13
Kültür, Sanat ve spor	66	6	11
Diğer Hizmetler	689	76	9
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	553	63	9
Toplam	**50.164**	**1.825**	**27**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Yapılan araştırmada sektörlere göre ortalama çalışan sayıları incelendiğinde ilk sırada ortalama 80 çalışan ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörü yer alır. Bu sektörü sırasıyla ortalama 53 çalışan ile ulaştırma ve depolama, 52 çalışan ile elektrik, gaz, buhar üretimi ve 45 çalışan ile imalat sektörü takip etmektedir.

Çalışan sayısının en fazla olduğu sektör imalat sektörü iken ortalama çalışan sayıları itibariyle bu sektör madencilik ve taş ocakçılığı olmuştur. Bu durum madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin büyük ölçekli olması ile açıklanır.

Tablo 13:Çalışanların Cinsiyete Göre Sektörel Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%

Sektörler	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı
İmalat	10.013	4.672
Toptan ve Perakende Ticaret	5.453	2.648
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	5.239	2.285
Eğitim	985	1.207
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	563	1.177
Ulaştırma ve Depolama	2.523	874
İnşaat	6.235	831
İdari ve Destek hizmetleri	1.389	674
Diğer Hizmetler	459	230
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	332	221
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	124	94
Gayrimenkul Faaliyetleri	209	74
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1.134	70
Bilgi ve İletişim	107	14
Kültür, Sanat ve Spor	54	12
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	251	7
Genel Toplam	**35.075**	**15.089**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre kapsamdaki işyerlerinde çalışanların %30'u kadın, %70'i erkektir. Toplamda en fazla çalışanı olan sektör imalattır. Hem kadınların hem de erkeklerin en fazla çalıştığı sektörler imalat ve toptan perakende sektörleri olmuştur. Eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörlerinde çalışan kadın sayısı erkek sayısından fazladır.

Aydın İlinde kadın çalışanların sektörler içerisindeki dağılımı incelendiğinde, sırasıyla en fazla kadın çalışanın yer aldığı ilk üç sektör; imalat, toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek hizmetleridir. Erkek çalışanlarda ise sıralama imalat, inşaat, toptan ve perakende şeklinde olmuştur.

Grafik 10: Sektörlere Göre Toplam Çalışanların Cinsiyet Dağılımı, AYDIN 2014, %

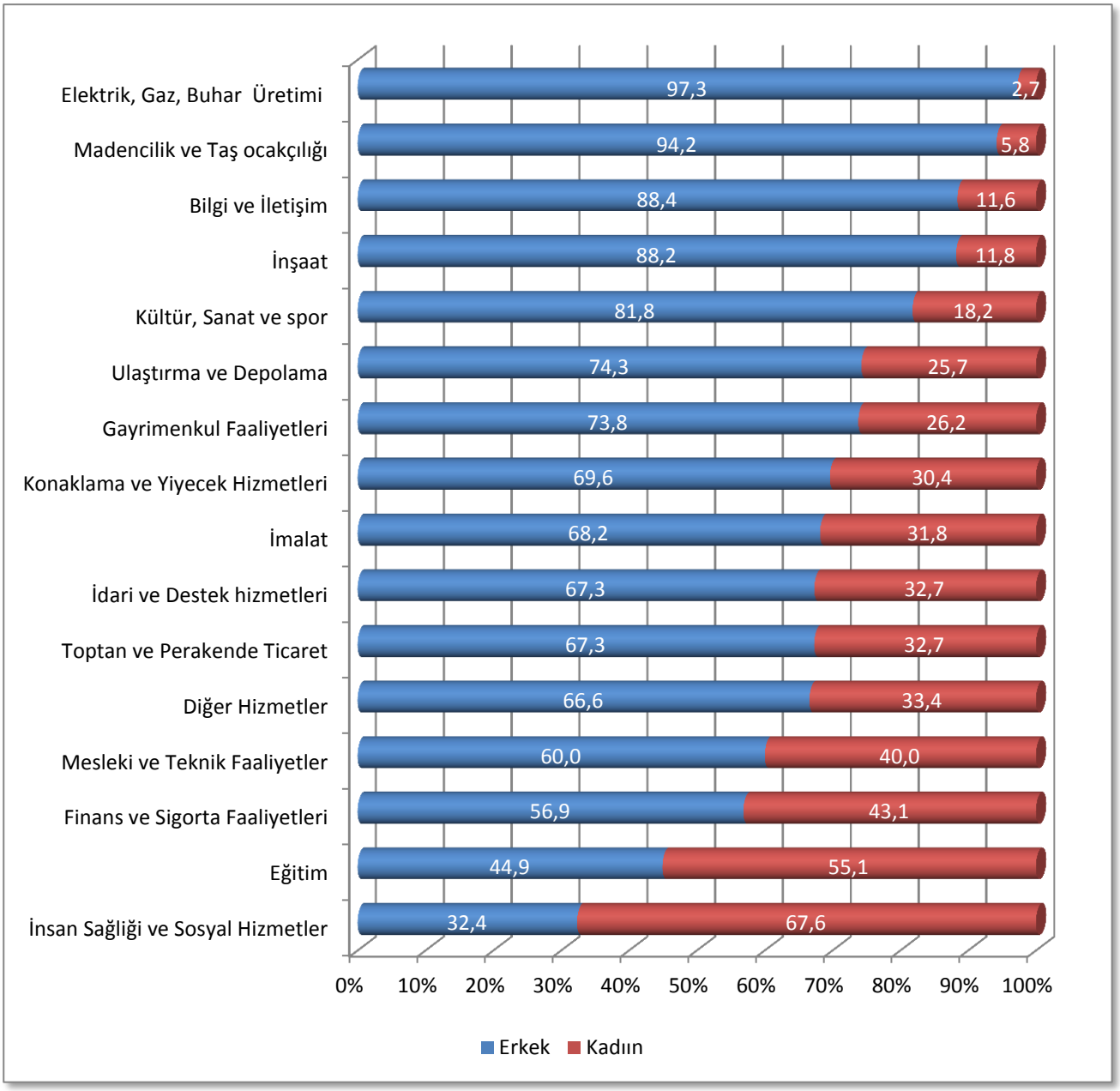

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Kadın çalışanların ağırlıklı olduğu sektörlerin toplam çalışanlar içerisindeki ağırlıkları düşüktür. Örneğin çalışanlarının yarıdan fazlası (% 67,6) kadın olan insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe çalışanların, toplam çalışanlar içindeki ağırlığı % 3,5; çalışanlarının yarıdan fazlasının kadın olduğu eğitim sektöründe(%55,1) çalışanların toplam içindeki ağırlığı % 4,4; çalışanlarının % 43,1'inin kadın olduğu finans ve sigorta faaliyetlerinin toplam çalışanların içindeki ağırlığı ise % 0,4'tür.

Kadın çalışanların sektörlere göre oransal dağılımı incelendiğinde ilk sırada % 67,6 ile insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörü olduğu görülür. En fazla kadın istihdamının olduğu İmalat sektöründe ise bu oran % 31,8 ile 8. sıradadır.

Dolayısıyla işyeri sayısı bazında önemli paya sahip olan imalat sektörünün kadın çalışanları tercih etmesi kadın istihdamında kayda değer bir artış sağlayacaktır. Erkeklerin ise hemen hemen her sektörde yüksek oranda varlığı söz konusudur. Toplam çalışan sayılarına bakıldığında ise Türkiye'nin %74'ünü, Aydın İlinin %70'ini erkek çalışanlar oluşturur.

Tablo 14: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılım Oranları, AYDIN, 2014, %

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetleri	48,8%	51,2%	6,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	71,3%	28,7%	15,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	61,5%	38,5%	14,7%
Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri	89,3%	10,7%	0,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	52,7%	47,3%	8,9%
Sanatkârlar	85,5%	14,5%	21,7%
Teknisyenler, Teknikerler	83,6%	16,4%	7,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri	66,2%	33,8%	21,5%
Yöneticiler	80,1%	19,9%	2,4%
Toplam	69,9%	30,1%	100,0%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Aydın İlinde çalışanların imalat, toptan ve perakende ticaret ile konaklama ve yiyecek hizmeti sektörlerinde yoğunlaşması mesleki dağılımları etkilemektedir.

Çalışanları meslek gruplarına göre sıraladığımızda ilk sırada %21,7 ile sanatkârlar meslek grubu yer alırken ikinci sırada %21,5 ile tesis ve makine operatörleri, üçüncü sırada %15,9 hizmet ve satış elemanları ve dördüncü sırada %14,7 ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda çalışanlar yer almaktadır.

Grafik 11: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılım Oranları, AYDIN-TÜRKİYE,2014, %

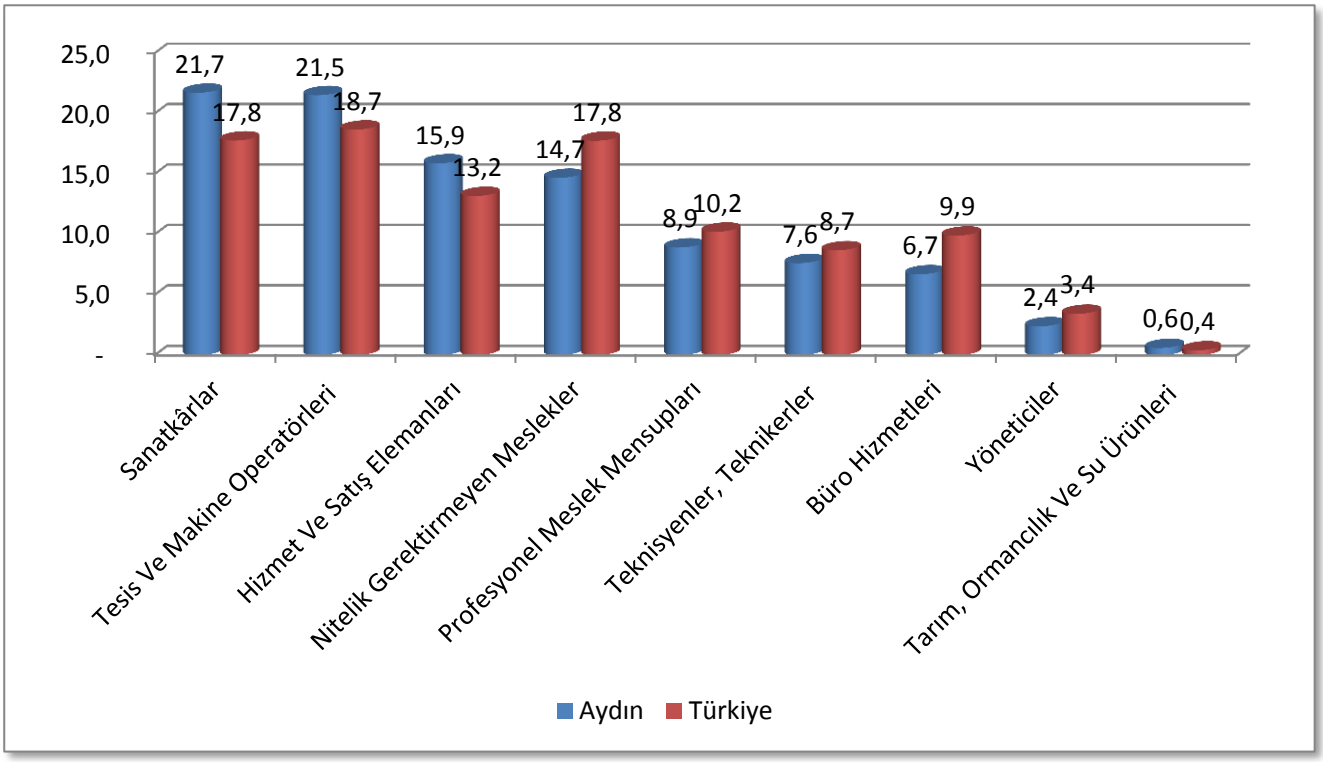

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı Türkiye dağılımından farklılık göstermektedir. İlde ilk sırada sanatkârlar meslek grubunda çalışanlar yer alırken, Türkiye'de ilk sırada tesis ve makine operatörleri ve montajcılar yer almaktadır.

İlde erkekler en fazla sanatkârlar ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubunda istihdam edilmektedir. Kadınların en fazla istihdam edildiği meslek grubunun nitelik gerektirmeyen meslekler olması dikkat çekicidir.

Ana meslek gruplarının cinsiyetlere göre dağılımı da farklılık göstermektedir. Aydın İlinde toplam çalışanların %30,1'ini kadınlar teşkil ederken, büro ve hizmet işlerinde çalışanların %51,2'si kadın, profesyonel meslek gruplarının da %47,3'i kadındır. Buna karşılık nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanlarının sadece %10,7'si kadındır.

Tablo 15: En fazla Çalışanı Olan İlk Yirmi Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı, 2014, %

Sıra	Meslek	Toplam	Meslek	Erkek Toplamı	Meslek	Kadın Toplamı
1	Temizlik Görevlisi	3,3%	Şoför-Yük Taşıma	3,0%	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	8,0%
2	Soğutucu İmal İşçisi	2,9%	Garson (Servis Elemanı)	2,8%	Temizlik Görevlisi	6,7%
3	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	2,6%	Soğutucu İmal İşçisi	2,5%	Kuruyemiş İmal İşçisi	3,9%
4	Kuruyemiş İmal İşçisi	2,4%	Beden İşçisi (Genel)	2,1%	Soğutucu İmal İşçisi	3,8%
5	Garson (Servis Elemanı)	2,4%	Beden İşçisi (İnşaat)	1,9%	Kat Hizmetleri Elemanı	3,6%
6	Şoför-Yük Taşıma	2,1%	Güvenlik Görevlisi	1,9%	Makineci (Dikiş)	3,2%
7	Satış Danışmanı	1,9%	Temizlik Görevlisi	1,9%	Muhasebeci	2,6%
8	Beden İşçisi (Genel)	1,7%	Kuruyemiş İmal İşçisi	1,8%	Sekreter	2,5%
9	Aşçı	1,6%	Satış Danışmanı	1,7%	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	2,4%
10	Muhasebeci	1,6%	Aşçı	1,7%	Satış Danışmanı	2,3%
11	Güvenlik Görevlisi	1,4%	İnşaat Kalfası (Genel)	1,6%	Ön Muhasebeci	2,2%
12	Beden İşçisi (İnşaat)	1,3%	Sıvacı	1,6%	Büro Memuru (Genel)	2,1%
13	Kat Hizmetleri Elemanı	1,2%	Şoför (Yolcu Taşıma)	1,2%	Oda Görevlisi-Turizm	1,6%
14	İnşaat Kalfası (Genel)	1,2%	Muhasebeci	1,1%	Kasiyer	1,6%
15	Büro Memuru (Genel)	1,2%	İnşaat Elemanları Kalıpçısı	1,1%	Aşçı	1,5%
16	Sıvacı	1,1%	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1,0%	Hemşire	1,3%
17	Makineci (Dikiş)	1,1%	Gaz Altı Kaynakçısı	0,9%	Garson (Servis Elemanı)	1,2%
18	Ön Muhasebeci	1,0%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0,9%	Bulaşıkçı (Stevard)	1,2%
19	Bulaşıkçı (Stevard)	0,9%	Pazarlamacı	0,9%	Yıkama Ve Ayıklama İşçisi (Meyve Sebze)	1,1%
20	Aşçı Yardımcısı	0,8%	Aşçı Yardımcısı	0,9%	Diğer Gıda Konservecileri	1,1%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Meslek bazında yapılan inceleme ilde mesleki çeşitliliğin fazla olmadığını göstermektedir. En fazla çalışanı olan ilk 20 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların % 33,7'sini oluşturmaktadır. İlk sırada temizlik görevlisi yer almaktadır. İlk yirmide yer alan meslekler sırası ile temizlik görevlisi, soğutucu imal işçisi, kuruyemiş paketleme işçisi, kuruyemiş imal işçisi, garson (servis elemanı),şoför-yük taşıma, satış danışmanı, beden işçisi (genel),aşçı, muhasebeci, güvenlik görevlisi, beden işçisi (inşaat), kat hizmetleri elemanı/kat görevlisi, inşaat kalfası (genel), büro memuru (genel), sıvacı, makineci (dikiş), ön muhasebeci, bulaşıkçı (stevard), aşçı yardımcısıdır.

Kadın ve erkeklerin mesleklere göre dağılımı ve mesleki çeşitliliği cinsiyetler arasında farklıdır. Örneğin İl genelinde en fazla çalışanı olan meslek temizlik görevlisi iken bu sıralama erkeklerde Şoför- Yük taşıma ve kadınlarda Kuruyemiş paketleme işçisi olduğu görülür

Kadın çalışanların görece olarak daha etken oldukları meslekler kuruyemiş paketleme işçisi, temizlik görevlisi, kuruyemiş imal işçisi, soğutucu imal işçisi, kat hizmetleri elemanı, makineci (dikiş), muhasebeci, sekreter, meyve sebze ayıklama işçisi, satış danışmanı, ön muhasebeci, büro memuru (genel), oda görevlisi-turizm, kasiyer ve aşçı meslekleridir.

2.3. AÇIK İŞ VERİLERİ

Aydın İlinde referans dönem içerisinde toplam 1.771 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bununla birlikte söz konusu açık işi veren toplam 449 işyeri olduğu görülmektedir. Araştırmaya cevap veren 1.825 işyerinin %24,6'si açık iş vermiştir. İşyeri dağılımına bakıldığında en yüksek açık işveren işyeri sayısının 116 işyeri ile toptan ve perakende sektöründe olduğu görülmektedir. Ancak araştırma kapsamında kültür, sanat ve spor sektöründe hizmet veren 6 işyeri olmasına rağmen hiçbir işyerinin açık iş talebinde bulunmaması dikkat çekicidir.

Oransal dağılıma bakıldığında ise konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründeki işyerlerinin %44'ü, imalat sektöründeki işyerlerinin % 31,9'u, insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründeki işyerlerinin %31,1'i açık iş vermiştir. Bu sıralamayı toptan ve perakende ticaret, madencilik ve taş ocakçılığı ile gayrimenkul faaliyetleri sektörleri takip etmektedir.

2.3.1 Açık İş Verme ve Açık İş Oranı

Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İş Oranı, AYDIN 2014, %

Sektör	Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
İmalat	481	27,2%	3,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	430	24,3%	5,4%
Toptan ve Perakende Ticaret	313	17,7%	3,7%
İnşaat	126	7,1%	1,8%
İdari ve Destek hizmetleri	103	5,8%	4,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	95	5,4%	5,2%
Ulaştırma ve Depolama	64	3,6%	1,8%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	38	2,2%	6,5%
Diğer Hizmetler	33	1,9%	4,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	29	1,6%	9,2%
Madencilik ve Taş ocakçılığı	28	1,6%	2,3%
Eğitim	26	1,5%	1,2%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	2	0,1%	0,8%
Bilgi ve İletişim	2	0,1%	1,6%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	0,1%	0,5%
Toplam	**1.771**	**100,0%**	**3,4%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Açık işlerin % 27,2'si imalat, %24,3'u konaklama ve yiyecek hizmetleri , %17,7'si toptan ve perakende ticaret, %7,inşaat sektöründedir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde ise hiç açık iş bulunmamaktadır. Türkiye genelindeki açık işlerin % 29,2'i İmalat sektöründe, % 27,7 insan sağlığı ve sosyal hizmetler , %27,0 konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründedir.

Araştırmanın sonuçlarına göre Aydın' da açık iş oranı yüzde 3,4'dır (1.771 kişi). Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı % 9,2 ile gayrimenkul faaliyetleri sektöründe tespit edilmiştir. Gayrimenkul faaliyetleri sektörünü % 6,5 ile mesleki ve teknik faaliyetler sektörü ve % 5,4'lük açık iş oranı ile konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü izlemektedir.

Açık iş oranı itibariyle önde gelen gayrimenkul faaliyetleri sektörü olmasına karşın çalışanların sektör dağılımında gayrimenkul faaliyetleri sektörünün payının %0,6 olduğu göz ardı edilmemelidir. Ayrıca imalat, konaklama ve yiyecek hizmetleri, toptan ve perakende ticaret sektörlerinin açık iş oranlarının ortalamaya yakın ve üzeri olması mevcut istihdamın toplam % 50'sinden fazlasını temsil etmesi bu sektörlerle yapılacak doğru hamlelerin netice ulaşabileceğinin en önemli göstergesidir. Dolayısı ile doğru işgücünün söz konusu Aydın İli istihdamının bel kemiği olan sektörlerde yaratılması büyük önem arz etmektedir.

Tablo 17: Cinsiyete Göre Açık İş Oranı, AYDIN 2014,%

Cinsiyet	Açık İş Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Kadın	263	15.089	1,7%
Erkek	901	35.075	2,5%
Toplam	**1.771**	**50.164**	**3,4%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde 1.771 açık işin 901 tanesi erkek, 263 tanesi kadın cinsiyetlerinde talep edilmiştir. 50.164 istihdamın olduğu işyerlerinden alınan açık işlerin % 1,7'si kadın ve %2,5'i erkek cinsiyetlerinde olmuştur. Cinsiyet ayrımı yapmadan fark etmez cevabını veren işyerlerinin açık iş oranı ise %0,8 olduğundan il geneli toplam açık iş oranı %3,4 oranında gerçekleşmiştir.

Tablo 18: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, AYDIN 2014, %

Sektörler	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Toplam İşyeri Sayısı	Oran
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	86	195	44,0%
İmalat	104	327	31,9%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	15	47	31,1%
Toptan ve Perakende Ticaret	116	403	28,8%
Madencilik ve Taş ocakçılığı	4	15	28,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	6	21	26,3%
Bilgi ve İletişim	1	4	25,0%
Ulaştırma ve Depolama	15	64	23,1%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	13	63	20,3%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	1	5	20,0%
İdari ve Destek Hizmetleri	10	55	18,2%
Diğer Hizmetler	11	76	14,1%
Eğitim	12	89	13,6%
İnşaat	55	439	12,6%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	15	6,7%
Kültür, Sanat ve Spor	-	6	-
Genel Toplam	**449**	**1.825**	**24,6%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Aydın İlinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektörler imalat ile konaklama ve yiyecek hizmetleridir. Bu husus açık işlerde de kendini göstermekte ve en fazla açık işin olduğu sektör de imalat olmaktadır. Bu sıralamayı konaklama ve yiyecek hizmetleri, toptan ve perakende ticaret, inşaat sektörleri takip etmektedir. Söz konusu sektörlerden il ortalamasına yakın imalat %3,2 ve konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe %5,4 açık iş oranının olması bu sektörlerde istihdam potansiyelinin de yüksek olduğunun bir göstergesidir.

Grafik 12: Sektörlere Göre Açık İş Oranları Karşılaştırma, AYDIN-TÜRKİYE 2014, %

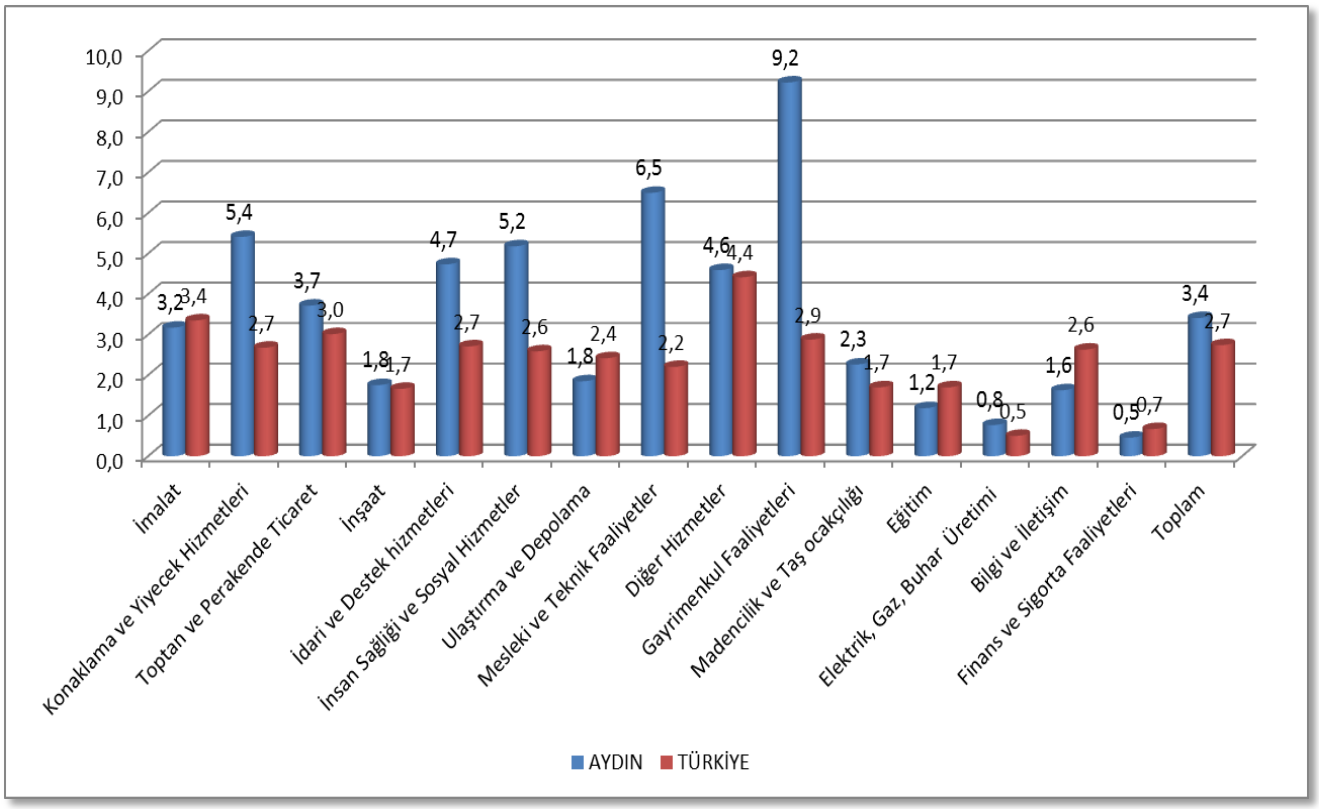

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Aydın İlinde açık iş oranı, Türkiye ortalaması açık iş oranı olan % 2,7 değerinin üzerinde olmuştur. Sektörler itibariyle bakıldığında Türkiye ortalaması en yüksek açık iş oranının % 4,4 diğer hizmetler ve %3,4 ile imalat sektörlerinde olduğu görülmektedir.

Aydın İli açık iş oranlarında gayrimenkul faaliyetleri, mesleki ve teknik faaliyetler, konaklama ve yiyecek hizmetleri, insan sağlığı ve sosyal hizmetler, idari ve destek hizmetleri, diğer hizmetler, toptan ve perakende ticareti sektörlerinde Türkiye ortalaması açık iş oranlarının üzerine çıkılmıştır. Söz konusu sektörler haricindeki tüm sektörlerde açık iş oranında Türkiye ortalamasının altında kalınmıştır. Burada dikkat çeken bir husus da Aydın İli için lokomotif sektörlerden olan imalat sektöründeki açık iş oranının ilde %3,2 iken Türkiye oranının %3,4 ve konaklama ve yiyecek hizmetleri açık iş oranının ilde %5,4 iken Türkiye'de %2,7 olarak gerçekleşmesidir. İmalat sektöründe Aydın ilinin açık iş oranının Türkiye oranına yakın olduğu görülürken konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründeki oranı Türkiye oranının iki katı olmuştur. Bu fark Aydın ilinde konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe faaliyet gösteren turizm işletmeleri kaynaklı olduğu söylenebilir.

Tablo 19: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı, AYDIN 2014, %

Meslek Grup	Açık İş Sayısı (Kişi)	Çalışan Sayısı (Kişi)	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı*
Hizmet Ve Satış Elemanları	562	7.967	31,7%	6,6%
Sanatkârlar	442	10.896	24,9%	3,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	248	7.362	14,0%	3,3%
Teknisyenler, Teknikerler	148	3.824	8,4%	3,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	147	4.472	8,3%	3,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri	117	10.796	6,6%	1,1%
Büro Hizmetleri	101	3.360	5,7%	2,9%
Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri	4	287	0,2%	1,3%
Yöneticiler	1	1.201	0,1%	0,1%
Genel Toplam	**1.771**	**50.164**	**100,0%**	**3,4%**

*** Açık İş Oranı= Açık İş Sayısı /(Açık İş Sayısı + Çalışan Sayısı)**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Aydın ilinde 50.164 istihdamın bulunduğu 10+ çalışanlı 1.825 işyeri ile yapılan İşgücü Piyasa Araştırmasında ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %31,7 ile hizmet ve satış elemanları grubunda çalışanlardır. Bu ana meslek grubunu %24,9 ile sanatkârlar, %14,0 ile nitelik gerektirmeyen meslekler takip etmektedir. Çalışanların % 0,1'sı yöneticiler meslek grubunda çalışmakta iken açık işlerin dağılımında bu oran değişmemiştir.

Yapılan araştırmada en fazla açık işin hizmet ve satış elemanları meslek grubunda iken en az açık iş yöneticiler meslek grubunda olmuştur. Dolayısıyla bu durum hizmet ve satış elamanları meslek grubundaki açık iş oranını %6,6 ile ilk sıraya taşımıştır. Nitelik gerektirmeyen meslekler, teknisyenler ve teknikerler, profesyonel meslek gruplarında ise açık iş oranları birbirine yakın seyretmiştir.

Grafik 13: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranları Karşılaştırma, AYDIN-TÜRKİYE 2014, %

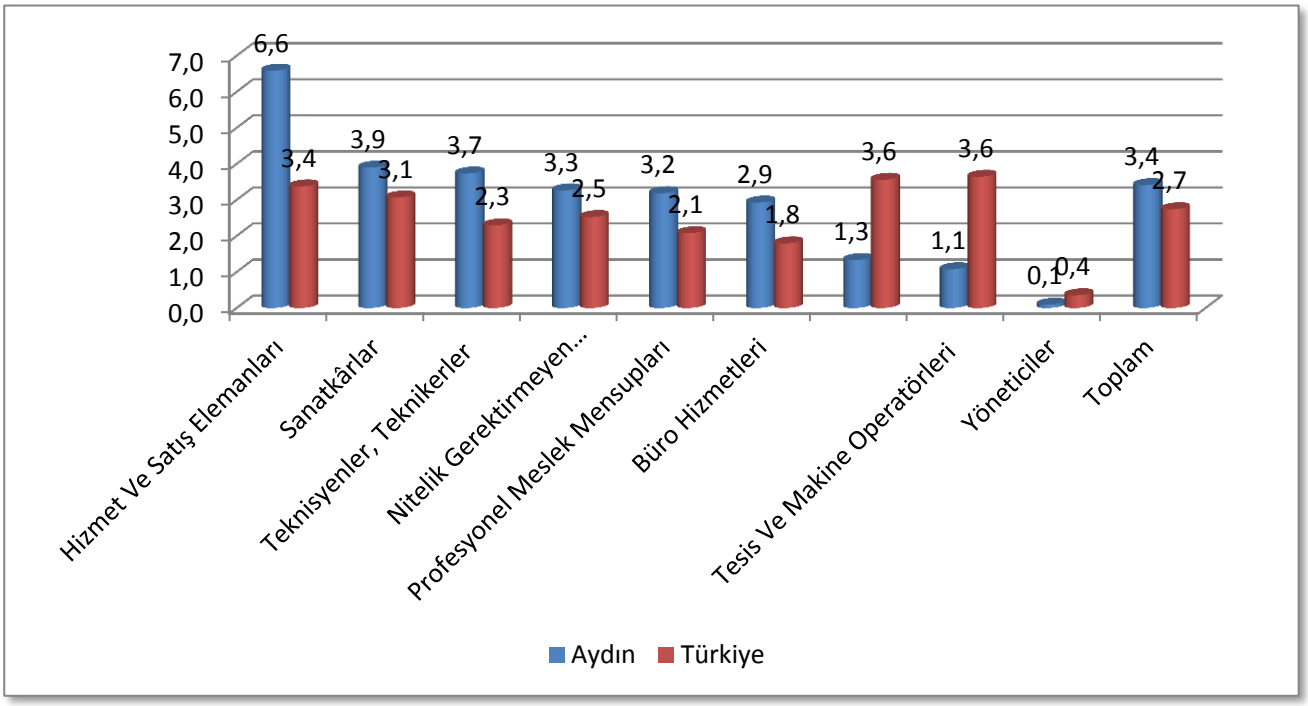

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Ana mesleklere göre açık iş oranlarının Aydın İli ve Türkiye karşılaştırması yapıldığında; hizmet ve satış elemanları meslek grubunda ilde %6,6 iken Türkiye ortalaması %3,4; sanatkârlar meslek grubunda ilde %3,9 iken Türkiye ortalaması %3,1; teknisyenler, teknikerler ilde %3,7 iken Türkiye ortalaması %2,3 olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca tesis ve makine operatörleri meslek grubundaki %3,6'lık Türkiye oranı Aydın ortalaması olan %1,1'in çok üzerinde olduğu, bunun yanında hizmet satış elemanları meslek grubunda il oranı %6,6 iken Türkiye oranı %3,4 'te kalması bu durum Aydın işgücü piyasasının daha çok hizmet sektöründe faaliyette bulunduğunu göstermektedir.

Aydın İlinin kalifiye ara eleman ihtiyacı söz konusu meslek gruplarındaki açık iş oranları ile de açıkça ortaya çıkmıştır. Tarım ormancılık ve su ürünler, tesis ve makine operatörleri ve yöneticiler meslek grubunun dışında kalan diğer bütün meslek gruplarında Aydın ilinin Türkiye oranlarının üzerinde olduğu görülür. Dolayısı ile İlimizde faaliyet gösteren ve kurumsallaşma yolunda hızla ilerleyen firmalar profesyonel yaklaşımla personel ihtiyaçlarını piyasadan karşılama yoluna gitmekte ve açık iş oranı olarak analizimize yansımaktadır.

Tablo 20: En Fazla Açık İş Belirtilen On Beş Mesleğin Toplam Açık İş İçindeki Oranı, AYDIN 2014,%

Sıra	Meslek	Toplam Açık İş	Açık İş Dağılımı
1	Garson (Servis Elemanı)	162	9,1%
2	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	129	7,3%
3	Satış Danışmanı	92	5,2%
4	Komi (Garson Yardımcısı)	84	4,7%
5	Güvenlik Görevlisi	62	3,5%
6	Beden İşçisi (Genel)	50	2,8%
7	Gaz Altı Kaynakçısı	36	2,0%
8	Meydancı	31	1,7%
9	Pazarlamacı	29	1,7%
10	Ön Muhasebeci	28	1,6%
11	Hemşire	27	1,5%
12	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	27	1,5%
13	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	23	1,3%
14	Şoför-Yük Taşıma	23	1,3%
15	Marangoz	23	1,3%
16	Diğer Meslekler	945	53,4%
Toplam		**1.771**	**100,00%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde referans dönemi içerisinde 246 farklı meslekte 1.771 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Meslekler itibariyle açık işin en fazla olduğu meslek Garson (Servis Elemanı)'dır. İlde ilk sırada açık işlerin %9,1'ini Garson(Servis Elemanı) oluşturmaktadır. Bu mesleği yakın oranlarla Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmektedir.

İlde en çok talep edilen meslekler sıralamasında ilk on beş mesleğin toplam açık iş oranı, tüm açık işlerin % 46,6'sını oluşturmaktadır. Yapılan araştırmada 246 farklı meslekte açık iş alındığı düşünüldüğünde toplam açık işlerin hemen hemen yarısının (%46,6) on beş meslekte yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 21: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, AYDIN 2014, %

İşyerinin yaşı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	95	435	21,8%
5-9	115	497	23,2%
10-14	60	253	23,6%
15-19	59	239	24,8%
20-24	55	164	33,6%
25+	64	237	27,2%
Toplam	**449**	**1.825**	**24,6%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Yapılan araştırmada Aydın ili işyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranları incelendiğinde %33,6'lık açık iş verme oranı ile 20-24 yaş aralığındaki işyerleri ilk sırada yer alır. Bu sırayı % 27,2 ile 25+ yaş aralığındaki işyerleri ve %24,8 ile 15-19 yaş aralığındaki işyerleri takip eder. Yine bu kapsamdaki işyerlerinin yaş aralığına bakıldığında açık iş verme oranları birbirlerine yakındır.

Tablo 22: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı, AYDIN 2014,%

İşyerinin yaşı	Açık İş Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
0-4	426	8.187	5,0%
5-9	350	11.664	2,9%
10-14	223	6.393	3,4%
15-19	190	7.792	2,4%
20-24	168	4.927	3,3%
25+	415	11.202	3,6%
Toplam	**1.771**	**50.164**	**3,4%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

426 kişilik açık iş ile en fazla açık işi en genç işyerleri olan 0-4 yaş aralığındaki işyerleri oluştururken bunu çok yakın açık sayısı ile en yaşlı işyerleri olan 25 yaş ve üzerindeki işyerleri izlemektedir. En fazla istihdamın olduğu 5-9 yaş aralığınki işyerlerinin ise açık iş sıralamasında 3. sırada yer almaktadır. Açık iş

oranlarına bakıldığında da benzer durum karşımıza çıkar. %5'lik açık iş oranı ile en genç işyerleri ilk sırada yer alırken bunu %3,6'lık açık iş oranı ile 25 yıl ve üzerinde faaliyet gösteren işyerleri takip etmektedir. 5-9 yaş aralığı, 15-19 ve 20-24 yaş aralığında yer alan işyerlerinin açık iş oranı ise il açık iş ortalamasının altında kalmıştır.

2.3.2. Eğitim Durumu

Grafik 14:Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN-TÜRKİYE 2014,%

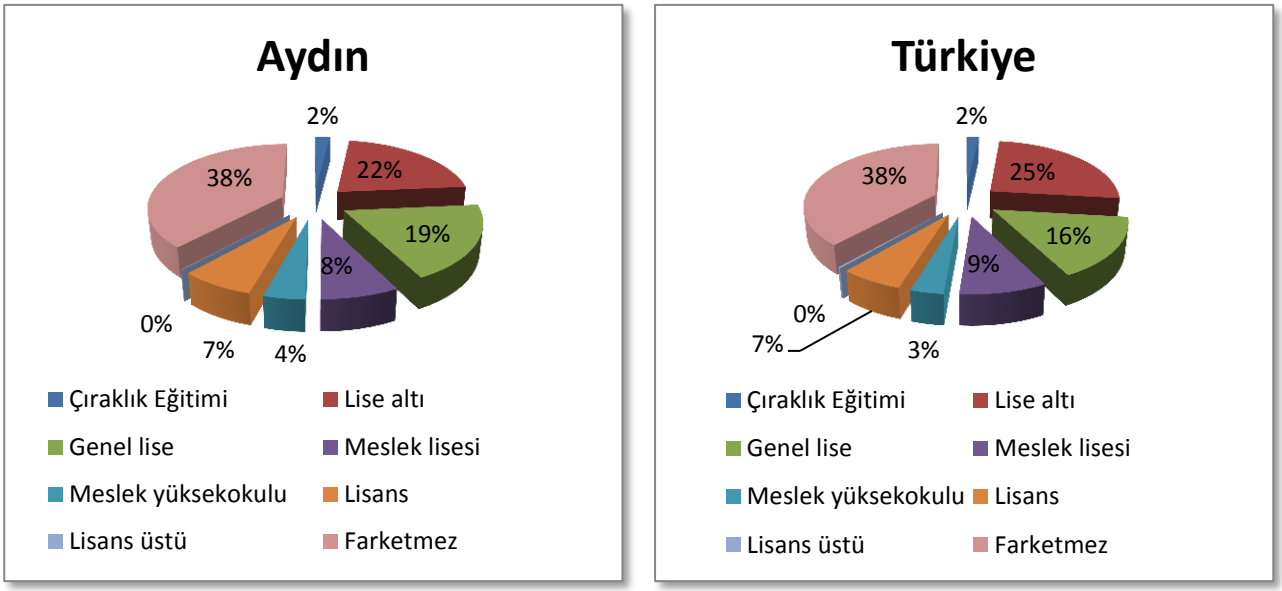

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. Her beş işverenden ikisi aradığı personelde talep ettiği eğitim düzeyine fark etmez (%38,0) cevabını vermiştir.

Bu durum kendini Türkiye sonucunda da göstermektedir. Açık işlerde istenen eğitim hem Türkiye(%38) hem ilde(%38) ilk sırada eğitim düzeyi fark etmez cevabı yer almaktadır. İkinci sırada ise Aydın İlinde(%22) de Türkiye'de(%25) de lise altı gelmektedir. Bu durum işverenlerin eğitim düzeyinden çok beceriyi ön planda tuttuklarını göstermektedir.

Aydın İlinde tüm açık işlerde fark etmez ve lise altı oranı % 60'dır. Genel lise %19 olurken meslek lisesi % 8, meslek yüksekokulu %4 ve lisans eğitimi % 7 oranında talep edilmektedir.

Türkiye'deki durum ise lise altı eğitim düzeyinin % 25, genel lisenin %16, meslek lisesi %9, meslek yüksekokulu %3, lisans ise %7 oranında tercih edildiği belirtilmiştir. Aydın İlinde ve Türkiye ortalamasında genel lisenin meslek lisesi mezunlarına tercih edilmekte, lisans mezunlarının da MYO mezunlarına tercih edilmektedir.

Grafik 15: Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN 2014, %

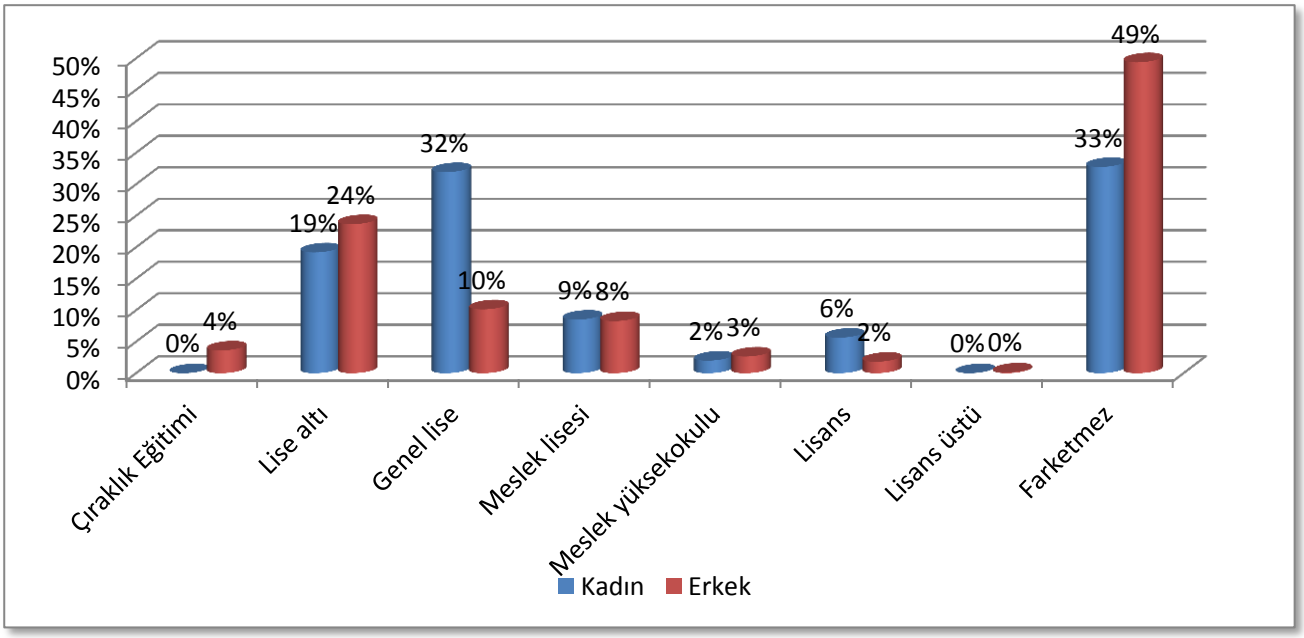

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Açık işler eğitim durumu ve cinsiyete göre incelendiğinde erkek personel arayan işyerlerinin %49'u, kadın personel arayan işyerlerinin ise % 33'ü ihtiyaç duydukları personelde eğitim şartı aramamışlardır. Açık işlerde kadınlarda aranan en çok eğitim düzeyi lise altı olurken erkeklerde bu durum genel lise olarak karşımıza çıkmaktadır.

Açık işlerin %38'inde eğitim düzeyi aranmazken %21'i lise altı, %19'u genel lise,%8'i meslek lisesi ve %2'sinin de çıraklık eğitim düzeyleri talep edilmiştir.

Açık işlerde ilk 10 da yer alan beden işçisi (genel) mesleği için istenen eğitim düzeyinin fark etmez olması kaçınılmaz bir sonuçtur. Ancak yine üst sıralarda yer alan Garson (Servis Elemanı), Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Satış Danışmanı ve Komi (Garson Yardımcısı) meslekleri için genel lise ve meslek mezunu istenmiştir.

Tablo 23: Eğitim Durumlarına Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN 2014, %

Eğitim Durumu	İhracat Yapan Firmaların Açık İş Sayısı	İhracat yapan Firmaların Açık İş Dağılımı	İl Geneli Açık İş sayısı	İl Geneli Açık İş Dağılımı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Sayısı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Dağılımı
Çıraklık Eğitimi	8	2,3%	37	2,1%	0	0,0%
Lise altı	67	18,1%	379	21,4%	13	38,3%
Genel lise	7	2,0%	334	18,9%	8	24,3%
Meslek lisesi	17	4,5%	138	7,8%	2	5,8%
Meslek yüksekokulu	24	6,4%	72	4,0%	3	7,4%
Lisans	18	4,8%	130	7,4%	1	2,9%
Lisansüstü	0	0,0%	2	0,1%	0	0,0%
Fark etmez	228	61,4%	674	38,0%	7	21,3%
Toplam	**372**	**100,0%**	**1.771**	**100,0%**	**35**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırma kapsamında ihracat yapıp açık işi olan firmaların %61,4'ü talep ettikleri personelde herhangi bir eğitim düzeyi aramazken %2,3'ü çıraklık eğitimi, %18,1'i lise altı, %2,0 genel lise, %4,5'i meslek lisesi,%6,4'ü meslek yüksekokulu,%4,8'i lisans düzeylerinde eğitim istenmiştir. Referans döneminde alınan açık işlerin hiçbirinde lisansüstü eğitim düzeyinde personel talebi olmamıştır.

Yabancı ortaklığı olan firmaların açık işleri incelendiğinde aradıkları personellerin %38,3'ünün lise altı eğitim düzeyinde, % 24,3'ünde genel lise, %7,4'ünde meslek yüksekokulu ve %5,8'inin ise meslek lisesi eğitim düzeyleri istenirken %21,3'ününde ise herhangi bir eğitim düzeyi istenmemiştir.

İl genelinde en fazla açık iş %21,4 oranı ile lise altı eğitim düzeyinde gerçekleşirken bu eğitim düzeyinde aranan personellerin %17,8'ini ihracat yapan firmalar ,% 3,5'ini ise yabancı ortaklığı olan işyerleri oluşturmaktadır.

2.3.3. Beceri İhtiyacı

Grafik 16: Açık İşler İçin İstenen Beceri Düzeyleri, AYDIN 2014, %

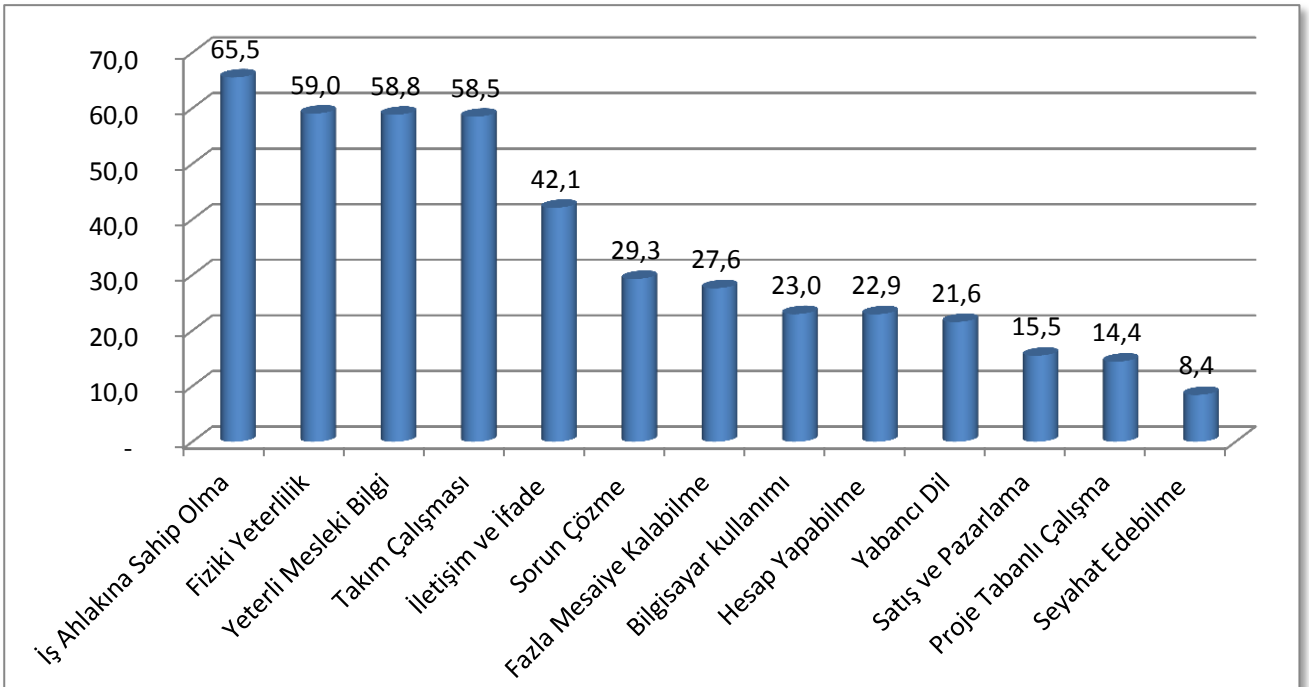

Not: İşgücü Piyasası Talep araştırma formunda açık iş için istenilen beceri düzeylerine verilen cevaplarda birden fazla beceri istenilebildiğinden oranlar toplamı %100'ün üzerinde çıkmaktadır.

Kaynak: AYDIN İPA 2014

En çok talep edilen ilk on beş mesleğe bakıldığında; imalat, konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörlerinin uzantısı olan mesleklerde iş ahlakına sahip olma fiziki yeterliliğin talep edildiği bir yapı ortaya koymaktadır. Anlaşılacağı üzere eğitim düzeyinde belirtilen lise altı ve fark etmez yanıtları işverenlerin pratik eğitim yöntemleri ile uygulamaya yönelik olan çalışmalarda daha aktif rol alacağının ve İŞKUR'un sunduğu aktif işgücü programlarının Aydın İli için ne denli önemli olduğunun bir göstergesidir.

İşverenlerin, en çok talep ettiği beceri meslekte iş ahlakına sahip olmaktır. Bu beceriyi fiziki yeterlilik ve yeterli mesleki bilgi düzeyi takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir; takım

çalışması, iletişim ve sorun çözme, fazla mesaiye kalabilme, bilgisayar, hesap yapabilme, yabancı dil, satış pazarlama ve seyahat edebilmedir. 2013 yılı işverenin beceri talepleri incelendiğinde ise en yüksek yabancı dil ve sorun çözme beceri düzeylerinde görülmüştür.

Tablo 24: En Fazla Açık İş Belirtilen On Beş Mesleğin Becerilere Göre Dağılımı, AYDIN 2014,%

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fazla Mesaiye Kalabilme	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Ahlakına Sahip Olma	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Seyahat Edebilme Esnekliği	Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Garson (Servis Elemanı)	9,8%	35,0%	75,6%	27,8%	69,7%	81,2%	15,1%	20,3%	3,3%	43,2%	85,4%	53,1%	56,5%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0,0%	1,0%	4,6%	2,0%	1,0%	4,6%	3,0%	1,0%	0,0%	1,0%	10,8%	0,0%	91,8%
Satış Danışmanı	62,4%	24,2%	74,0%	28,8%	94,2%	85,6%	5,8%	89,2%	7,0%	62,6%	74,1%	60,8%	75,5%
Komi (Garson Yardımcısı)	3,8%	20,3%	73,4%	5,1%	48,1%	77,2%	3,8%	6,3%	0,0%	21,5%	87,3%	51,9%	44,3%
Güvenlik Görevlisi	10,3%	3,4%	30,4%	3,4%	5,1%	10,2%	0,0%	0,0%	0,0%	8,5%	67,5%	5,1%	5,5%
Beden İşçisi (Genel)	2,6%	15,8%	81,4%	8,6%	17,4%	86,4%	5,2%	5,2%	0,0%	5,2%	27,6%	0,0%	39,6%
Gaz Altı Kaynakçısı	0,0%	52,9%	50,0%	8,8%	14,7%	82,4%	23,5%	14,7%	8,8%	32,4%	61,8%	0,0%	88,2%
Meydancı	0,0%	6,9%	86,2%	0,0%	13,8%	96,6%	0,0%	0,0%	0,0%	58,6%	65,5%	0,0%	17,2%
Pazarlamacı	83,2%	72,4%	76,8%	72,4%	81,2%	76,8%	65,2%	85,5%	61,5%	72,4%	76,8%	4,4%	21,7%
Ön Muhasebeci	84,1%	17,5%	8,4%	61,6%	35,6%	62,7%	4,6%	12,1%	4,6%	19,7%	32,6%	4,6%	43,2%
Hemşire	30,7%	19,2%	57,6%	19,2%	69,3%	76,8%	11,5%	11,5%	0,0%	57,6%	57,6%	23,0%	88,5%
Kat Hizmetleri Elemanı	0,0%	0,0%	64,7%	9,5%	13,6%	88,2%	0,0%	0,0%	0,0%	47,3%	55,1%	39,3%	11,9%
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	0,0%	9,0%	9,0%	9,0%	54,9%	9,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	9,0%	0,0%	91,0%
Şoför-Yük Taşıma	13,9%	53,7%	81,5%	19,2%	37,7%	81,5%	5,4%	5,4%	46,9%	14,6%	60,8%	0,0%	53,8%
Marangoz	0,0%	23,3%	9,3%	0,0%	0,0%	51,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	51,6%	0,0%	39,1%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde en fazla açık iş alınan on beş meslekte istenen beceri ihtiyacı dikkate alındığında garson(servis elemanı) mesleğinde takım çalışması beceri düzeyi istenirken, kaynakçı (oksijen ve elektrik) mesleğinde mesleki bilgi ve tecrübe, güvenlik görevlisi mesleğinde ise fiziki ve bedensel yeterlilik gibi beceri düzeyleri yüksek oranda istenmektedir. En fazla aranan on beş meslekte iş ahlakına sahip olma, takım çalışması, fiziki ve bedensel yeterlilik beceri düzeylerinde talebin yoğunlaştığı görülür.

Grafik 17: Açık İşlerin Beceri ve Cinsiyete Göre Dağılımı, AYDIN 2014, %

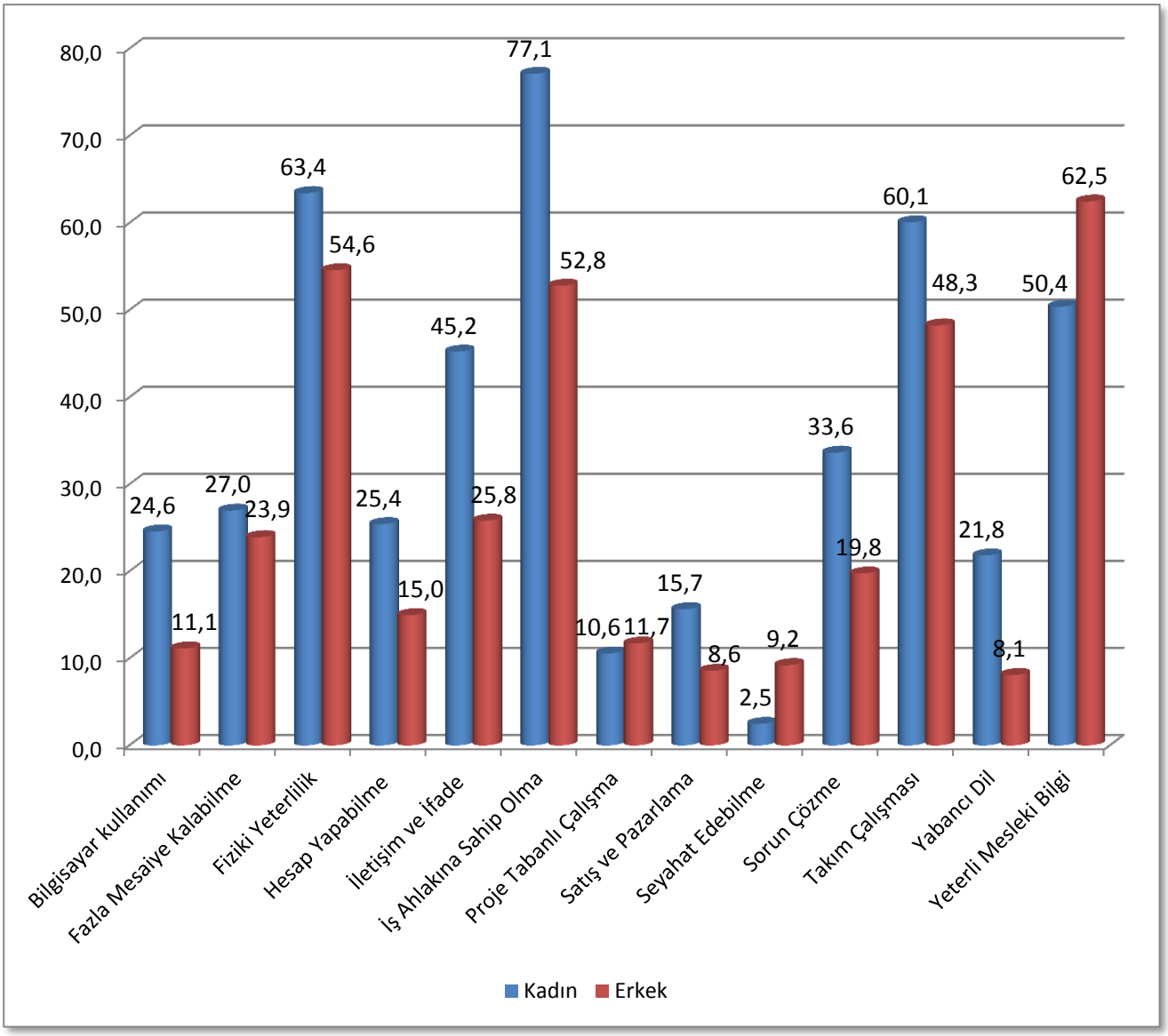

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Açık işlerin beceri ve cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde kadınlarda %77,1 oranı ile en fazla iş ahlakına sahip olma beceri düzeyi istenirken erkeklerde en fazla istenen beceri düzeyi %62,5 ile yeterli mesleki bilgi olmuştur. Kadınlarda en az aranan beceri düzeyi %2,5 ile seyahat edebilme iken erkelerde ise %8,1 ile yabancı dil bilgisi yer alır.

Kadın erkek ayrımı yapmaksızın açık işlerde en fazla istenen beceri düzeyi iş ahlakına sahip olma iken bunu yakın oranlarla fiziki yeterlilik, takım çalışması ve yeterli mesleki bilgi beceri düzeyleri takip eder.

Tablo 25: Açık işlerin Eğitim Durumu ve Becerilere Göre Dağılımı, AYDIN 2014,%

Beceriler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek Yüksek okulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	14,4%	7,4%	34,3%	41,8%	75,8%	62,4%	0,0%	9,5%	23,0%
Fazla Mesaiye Kalabilme	82,7%	30,8%	37,3%	41,0%	35,0%	41,7%	0,0%	12,1%	27,6%
Fiziki Yeterlilik	85,6%	68,9%	60,6%	75,6%	44,1%	52,5%	100,0%	50,7%	59,0%
Hesap Yapabilme	28,0%	21,1%	38,0%	36,0%	40,9%	54,6%	0,0%	5,3%	22,9%
İletişim ve İfade	22,3%	37,3%	62,5%	53,2%	56,8%	69,0%	49,4%	26,8%	42,1%
İş Ahlakına Sahip Olma	97,1%	68,0%	75,7%	88,9%	63,7%	85,6%	49,4%	48,8%	65,5%
Proje Tabanlı Çalışma	17,3%	12,9%	18,5%	14,8%	49,4%	44,3%	0,0%	3,2%	14,4%
Satış ve Pazarlama	14,4%	12,4%	28,9%	9,4%	17,8%	22,1%	0,0%	10,2%	15,5%
Seyahat Edebilme	45,3%	6,2%	9,9%	7,9%	12,8%	31,5%	0,0%	1,9%	8,4%
Sorun Çözme	68,4%	17,2%	40,7%	45,5%	49,8%	60,1%	49,4%	16,7%	29,3%
Takım Çalışması	59,7%	63,6%	73,1%	71,6%	63,7%	74,5%	49,4%	41,6%	58,5%
Yabancı Dil	5,8%	7,9%	39,4%	42,7%	34,3%	48,2%	0,0%	10,5%	21,6%
Yeterli Mesleki Bilgi	91,4%	47,7%	48,6%	60,8%	65,5%	82,1%	100,0%	62,5%	58,8%
Toplam	**2,1%**	**21,4%**	**18,9%**	**7,8%**	**4,0%**	**7,4%**	**0,1%**	**38,0%**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Açık işleri eğitim durumu ve becerilere göre incelediğimizde, açık işlerinde herhangi bir eğitim düzeyi istemeyen(fark etmez)işyerlerinin aradıkları personelde daha çok yeterli mesleki bilgi, fiziki yeterlilik ve iş ahlakına sahip olma gibi beceri düzeyleri aradıkları görülür. Açık işlerin %21,4'ünü oluşturan lise altı eğitim düzeyinde de aranan beceri düzeyleri benzerlik gösterir.

Tablo 26: Açık İşi Olan İhracat Yapan Firmaların ve Becerilere Göre Dağılımı, AYDIN 2014,%

Beceriler	İhracat Yapan Firmaların Açık İş Sayısı	İhracat Yapan Firmaların Beceri Dağılımı	Toplam Açık Is Sayısı	Beceri Dağılımı
Bilgisayar kullanımı	52	14,0%	407	23,0%
Fazla Mesaiye Kalabilme	91	24,5%	489	27,6%
Fiziki Yeterlilik	153	41,2%	1.046	59,0%
Hesap Yapabilme	37	10,0%	406	22,9%
İletişim ve İfade	79	21,2%	746	42,1%
İş Ahlakına Sahip Olma	163	43,8%	1.161	65,5%
Proje Tabanlı Çalışma	64	17,3%	255	14,4%
Satış ve Pazarlama	23	6,3%	274	15,5%
Seyahat Edebilme	25	6,7%	149	8,4%
Sorun Çözme	46	12,3%	519	29,3%
Takım Çalışması	149	40,1%	1.036	58,5%
Yabancı Dil	37	10,0%	382	21,6%
Yeterli Mesleki Bilgi	289	77,7%	1.042	58,8%
Toplam	**372**	**100,0%**	**1.771**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İhracat yapan firmaların açık işlerinde en fazla talep ettiği beceri düzeyi % 77,7 ile yeterli mesleki bilgi olurken bu beceri düzeyini %43,8 ile iş ahlakına sahip olma,%41,2 ile fiziki yeterlilik ve %40,1 ile takım çalışması beceri düzeyleri takip eder.

2.3.4. Arama Kanalı

Tablo 27: Sektörlere Göre İş Arama Kanallarının Dağılımı, AYDIN 2014, %

Sektörler	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	11,5%	0,0%	15,4%	0,0%	80,8%
İmalat	78,3%	32,0%	61,6%	35,1%	26,1%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
İnşaat	62,3%	22,5%	69,3%	15,3%	0,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	77,2%	19,0%	51,7%	18,7%	2,0%
Ulaştırma ve Depolama	94,2%	0,0%	34,6%	0,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	67,0%	31,0%	52,0%	43,1%	3,7%
Bilgi ve İletişim	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	92,3%	84,6%	73,1%	73,1%	0,0%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	72,2%	41,7%	77,8%	11,1%	11,1%
İdari ve Destek Hizmetleri	62,2%	37,8%	42,7%	37,8%	0,0%
Eğitim	38,5%	3,8%	53,8%	38,5%	0,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	65,9%	39,6%	49,5%	37,4%	0,0%
Diğer Hizmetler	90,3%	0,0%	51,6%	9,7%	0,0%
Toplam	**71,8%**	**27,8%**	**54,9%**	**30,9%**	**9,9%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırmada "Açık işlerinizi hangi yolla arıyorsunuz" sorusuna imalat, gayrimenkul faaliyetleri, insan sağlığı ve sosyal hizmetler, diğer hizmet faaliyetleri, ulaştırma ve depolama sektörlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin "İŞKUR aracılığı ile" cevap verenlerin oranı diğer personel temin kanallarının çok üzerinde olmuştur. Bilgi ve iletişim sektöründeki işyerlerinin tamamı ise personel temini için İŞKUR'a başvurduklarını belirtmiştir.

İşletmelerin personel temini için kullandıkları iş arama kanallarında %71,8 ile İŞKUR ilk sırada yer alır.

Tablo 28: En Fazla Açık İş Belirtilen On Beş Mesleğin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, AYDIN 2014,%

Meslekler	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet - Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Garson (Servis Elemanı)	67,9%	24,2%	55,7%	45,8%	3,3%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	98,4%	81,5%	90,2%	85,6%	81,5%
Satış Danışmanı	40,5%	58,0%	28,5%	50,0%	1,2%
Komi (Garson Yardımcısı)	62,0%	31,6%	57,0%	34,2%	3,8%
Güvenlik Görevlisi	94,5%	8,9%	73,0%	13,7%	10,3%
Beden İşçisi (Genel)	89,0%	0,0%	45,4%	4,2%	0,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	82,4%	11,8%	35,3%	11,8%	0,0%
Meydancı	89,7%	24,1%	34,5%	31,0%	0,0%
Pazarlamacı	92,0%	68,8%	73,2%	57,9%	0,0%
Ön Muhasebeci	83,4%	8,4%	45,6%	11,1%	0,0%
Hemşire	61,6%	23,0%	42,2%	34,5%	0,0%
Kat Hizmetleri Elemanı	78,5%	49,0%	44,9%	31,4%	0,0%
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	100,0%	0,0%	0,0%	9,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	85,4%	9,3%	33,1%	4,6%	0,0%
Marangoz	34,6%	9,3%	79,4%	0,0%	0,0%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Açık iş verilerine göre ilde öne çıkan ilk on beş mesleğin, arama kanallarına göre dağılımına bakıldığında ilgili mesleklerde açık iş veren işyerlerinin tamamına yakınını İŞKUR'u tercih ederken diğer arama kanallarına göre daha çok tercih ettiği görülür. Ülkemizde olduğu gibi ilimizde de özel istihdam bürolarının iş gücü piyasasında yeterli düzeyde rol alamadıkları araştırma sonuçlarına da yansımıştır.

Tablo 29: Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı, AYDIN 2014,%

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Çıraklık Eğitimi	80,6%	0,0%	51,1%	5,8%	0,0%
Lise altı	84,2%	11,4%	51,4%	20,5%	0,8%
Genel lise	74,1%	21,8%	50,5%	31,5%	3,5%
Meslek lisesi	78,4%	32,2%	36,3%	22,8%	6,1%
Meslek yüksekokulu	72,7%	19,5%	51,0%	12,6%	7,4%
Lisans	53,8%	27,7%	59,7%	53,3%	0,8%
Lisansüstü	0,0%	0,0%	0,0%	49,4%	50,6%
Fark etmez	65,5%	41,9%	62,7%	37,2%	21,3%
Genel Toplam	**71,8%**	**27,8%**	**54,9%**	**30,9%**	**9,9%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde açık işleri eğitim durumları ve karşılanma yolları itibariyle incelendiğinde lisans ve lisansüstü eğitim düzeylerinin dışında bütün eğitim düzeylerinde talep edilen personelin karşılanmasında İŞKUR arama kanalı ilk sırada yer alır. Lisans eğitim düzeyinde talep edilen personellerin karşılanmasında en fazla kullanılan arama kanalı akraba eş dost olurken lisansüstü eğitim düzeyinde talep edilen personellerde ise en fazla özel istihdam büroları aracılığı ile karşılanma yoluna gidildiği görülmektedir. İŞKUR'dan en fazla lise altı eğitim düzeyi personel talebi olurken lisansüstü eğitim düzeyinde personel talebi olmamıştır.

İlde İŞKUR'dan sonra personel temin kanalı olarak en fazla akraba eş dost arama kanalı kullanılırken bunu internet ve sosyal medya arama kanalı takip etmektedir.

Lisansüstü eğitim düzeyinde açık işlere sahip firmaların bu eğitim düzeyinde yaşanan personel açıklarını çoğunlukla internet sosyal medya ve özel istihdam büroları aracılığı ile karşılama yoluna gittikleri görülmektedir.

Grafik 18: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı, AYDIN 2013-2014, %

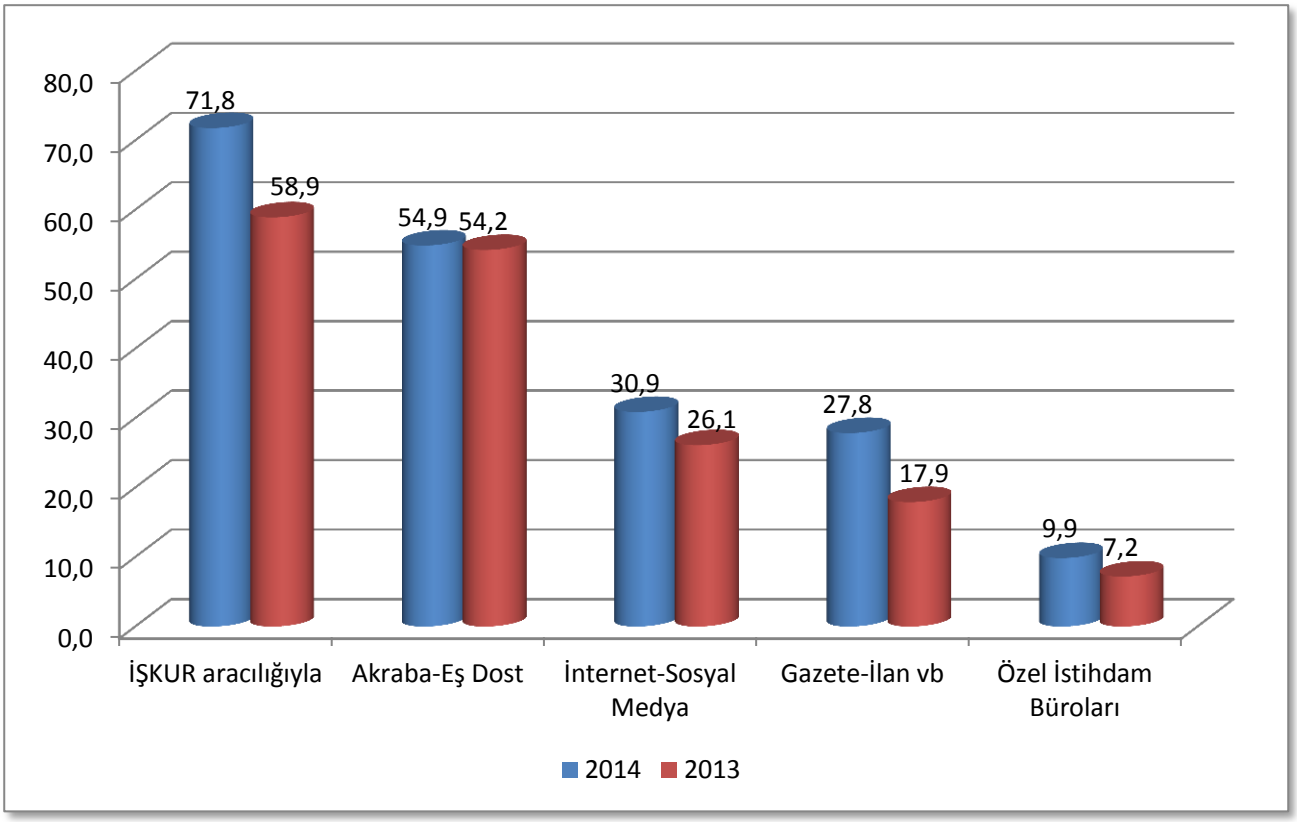

Kaynak: AYDIN İPA 2013-2014

İşgücü piyasa araştırmasında açık işler arama kanallarına göre 2013 ve 2014 yıllarıyla karşılaştırıldığında, 2014 yılında tüm arama kanalları kullanım oranının 2013 yılına göre arttığı gözlemlenmektedir. İŞKUR aracılığıyla personel talep eden işyerlerinin sayısı her geçen yıl artamaya devam etmektedir.

Tablo 30: Açık İşlerin, Arama Kanallarına ve Firma Özelliklerine Göre Dağılımı, AYDIN–TÜRKİYE 2014, %

Arama kanalı	Aydın		Türkiye	
	Yabancı Ortaklığı Olan Firmalar	İhracat Yapan Firmalar	Yabancı Ortaklığı Olan Firmalar	İhracat Yapan Firmalar
İŞKUR aracılığıyla	86,5%	83,8%	59,0%	60,4%
Gazete-İlan vb.	24,3%	40,9%	29,1%	39,5%
Akraba-Eş Dost	85,2%	68,3%	53,6%	55,0%
İnternet-Sosyal Medya	6,1%	39,6%	53,1%	31,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	34,9%	16,2%	7,8%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırmada Türkiye genelinde olduğu gibi Aydın ilinde de yabancı ortaklığı bulunan işyerlerinin açık işlerini en fazla İŞKUR aracılığıyla karşılama yoluna gittikleri görülmektedir. Aydın ve Türkiye'deki ihracat yapan işyerleri personel temin kanalı olarak yine İŞKUR'u ilk sırada tercih etmişlerdir.

Tablo 31: Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımları, AYDIN 2014,%

Arama Kanalları	Teşvikten Yararlanma Durumu		
	Evet	Hayır	Toplam
İŞKUR aracılığıyla	80%	62%	70%
Gazete-İlan vb.	18%	15%	16%
Akraba-Eş Dost	59%	55%	56%
İnternet-Sosyal Medya	21%	18%	19%
Özel İstihdam Büroları	3%	1%	2%
Toplam	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Açık işe sahip olan işyerlerinin %38,7'si devlet teşvikinden faydalanırken %56,9'u devlet teşvikinden faydalanmadıklarını belirtmişlerdir.

Araştırma kapsamında açık işi olan işyerlerine "İşyeriniz devletin verdiği istihdam teşvikinden yararlanıyor mu " sorusuna evet cevabı veren işverenlerin %80'i aradıkları personelde İŞKUR aracılığını tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo 32: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN 2014, %

Arama Kanalları	Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
İŞKUR Aracılığıyla	1.029	79,3%
Gazete-İlan vb.	361	27,8%
Akraba-Eş Dost	697	53,7%
İnternet-Sosyal Medya	418	32,2%
Özel İstihdam Büroları	169	13,0%
Genel Toplam	**1.297**	100,0%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan ve açık işi olan işyerlerinin açık işlerini karşılama yollarına bakıldığında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olmanın doğal sonucu olarak her beş işyerinden dördünün elemanlarını karşılamak için yine İŞKUR aracılığını kullandığı görülür. İŞKUR aracılığını %53,7 açık iş dağılımı ile akraba-eş dost arama kanalı izlemektedir.

2.3.5. Cinsiyet Dağılımı

Tablo 33: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, AYDIN 2014, %

Sektörler	Açık İş Sayısı		Açık İş Dağılımı		Genel Toplam
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0	27	0,0%	96,2%	28
İmalat	28	380	5,9%	78,9%	481
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	0	2	0,0%	100,0%	2
İnşaat	18	81	14,3%	64,2%	126
Toptan ve Perakende Ticaret	53	158	17,0%	50,7%	313
Ulaştırma ve Depolama	20	25	30,8%	38,5%	64
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	90	112	20,9%	26,1%	430
Bilgi ve İletişim	0	0	0,0%	0,0%	2
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	0	100,0%	0,0%	1
Gayrimenkul Faaliyetleri	10	8	34,6%	26,9%	29
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	1	7	2,8%	19,4%	38
İdari ve Destek Hizmetleri	4	60	3,7%	58,5%	103
Eğitim	3	1	11,5%	3,8%	26
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	30	10	31,9%	11,0%	95
Diğer Hizmetler	4	29	12,9%	87,1%	33
Toplam	**263**	**901**	**14,8%**	**50,8%**	**1.771**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırmada en fazla açık işin alındığı imalat sektöründe aranılan her beş personelden dördü erkek tercih ederken en az açık işin alındığı finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe açık işlerin tamamı kadın olmuştur. Gayrimenkul faaliyetleri, finans ve sigorta faaliyetleri, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektörlerinde de açık iş dağılımında kadın oranı erkek oranından daha önde olduğu görülür.

Tablo 34: Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımları, AYDIN 2014,%

Meslek Grupları	Açık İş Sayısı		Açık İş Dağılımı		
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Toplam
Büro Hizmetleri	30	16	29,4%	15,4%	101
Hizmet Ve Satış Elemanları	80	193	14,2%	34,4%	562
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	90	120	36,0%	48,5%	248
Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri	0	4	0,0%	100,0%	4
Profesyonel Meslek Mensupları	12	25	8,0%	16,9%	147
Sanatkârlar	20	406	4,6%	91,8%	442
Teknisyenler, Teknikerler	13	67	8,6%	45,5%	148
Tesis Ve Makine Operatörleri	19	69	16,2%	58,9%	117
Yöneticiler	0	0	0,0%	0,0%	1
Toplam	**263**	**901**	**14,8%**	**50,8%**	**1.771**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Açık işler meslek gruplarına ve cinsiyetlerine göre incelendiğinde 90 açık iş ile kadınlarda en fazla nitelik gerektirmeyen meslek grubu, erkeklerde ise en fazla 406 açık iş ile sanatkârlar meslek grubu olmuştur. En fazla açık işin alındığı hizmet ve satış elemanı meslek grubunda erkekler daha çok tercih edilmiştir.

Not: *Araştırma kapsamında alınan açık işlerde cinsiyet ayrımı yapmayan işyerlerinin sonuçlara eşit dağıtıldığı düşünülmelidir.*

Tablo 35: En Fazla Açık İş Belirtilen On Beş Mesleğin Cinsiyete Göre Dağılımları, AYDIN 2014,%

Meslek	Açık İş Sayısı		Açık İş Dağılımı	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Garson (Servis Elemanı)	21	37	8,1%	4,1%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0	129	0,0%	14,4%
Satış Danışmanı	12	14	4,4%	1,6%
Komi (Garson Yardımcısı)	4	23	1,6%	2,6%
Güvenlik Görevlisi	1	59	0,4%	6,5%
Beden İşçisi (Genel)	17	24	6,6%	2,6%
Gaz Altı Kaynakçısı	0	36	0,0%	4,0%
Meydancı	20	6	7,7%	0,7%
Pazarlamacı	1	21	0,4%	2,3%
Ön Muhasebeci	9	4	3,5%	0,4%
Hemşire	3	0	1,2%	0,0%
Kat Hizmetleri Elemanı	27	0	10,3%	0,0%
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	21	0	8,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	1	22	0,4%	2,4%
Marangoz	0	23	0,0%	2,5%
Diğer Meslekler	125	503	47,6%	55,9%
Toplam	**263**	**901**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Açık iş sayısı itibariyle kadınlarda en fazla açık iş kat hizmetleri elemanı mesleğinde olurken erkeklerde ise en fazla açık iş kaynakçı (oksijen ve elektrik) mesleğinde olmuştur. Bazı mesleklerde mesleğin gerekliliklerine göre kadın veya erkek ayrımına gidilmiştir. Örneğin Kaynakçı(oksijen ve elektrik) mesleğinde açık işlerin tamamını erkek cinsiyeti oluştururken kat hizmetleri mesleğindeki açık işlerin tamamını kadın cinsiyeti oluşturur.

Tablo 36: Kreş İmkanı ve Açık İşi Olan İşyerlerinin Cinsiyet Dağılımı, AYDIN 2014, %

İşyeri Sayısı	Açık İş Cinsiyet Tercihi			
	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Açık İşi Olan İşyeri sayısı	72	228	149	449
Kreş İmkânı Olan İşyeri Sayısı	3	0	4	7
Açık İşi Olan İşyerlerinin Tercihi	16,1%	50,7%	33,2%	100,0%
Kreş İmkânı Olan İşyerlerinin Tercihi	38,3%	0,0%	61,7%	100,0%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırmada 449 işyeri açık işi olduğunu belirtmiş bu işyerlerinin 149 tanesi aradıkları personelde herhangi bir cinsiyet ayrımına gitmezken 228 işyeri erkek personelde, 72 işyeri de kadın personelde açık işlerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Açık işi olan 7 işyeri çalışanları için kreş imkânı sağlamıştır. Bu işyerlerinin 3'ü personel ihtiyacının kadın olduğunu belirtirken 4'ü ise herhangi bir cinsiyet ayrımına gitmemiştir.

Tablo 37:Kreş, Servisi İmkânı ve Açık İşi Olan İşyerlerinin Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, AYDIN 2014, %

Cinsiyet	Kreş ve Servis İmkânı Olan İşyerlerinin Açık İş Sayısı	İl Geneli Açık İş Sayısı	Kreş ve Servis İmkânı Olan İşyerlerinin Açık İşlerinin Dağılımı	İl Geneli Açık İşlerin Dağılımı
Kadın	8	263	20,3%	14,8%
Erkek	0	901	0,0%	50,8%
Fark Etmez	33	608	79,7%	34,3%
Toplam	**41**	**1.771**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırma kapsamında Aydın ilinde kreş ve servis imkânı olan 41 işyerinin açık iş dağılımı incelendiğinde %79,7'si cinsiyet ayrımına gitmezken %20,3'ü sadece kadın cinsiyetinde açık işi olduğunu belirtmiştir.

2.4. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER (TGÇM)

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamındaki işyerlerine Ocak 2014'ten işyeri bilgi formu doldurulduğu döneme kadar hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. İşyerlerine yapılan İşgücü Piyasası Talep araştırması neticesinde 341 farklı meslekte 2.865 kişinin temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

2.4.1 Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyerleri

Tablo 38:TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı				
İl-Türkiye Karşılaştırması	Aydın		Türkiye	
Sektör	Kişi Sayısı	Oran	Kişi Sayısı	Oran
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	47	1,6%	3.295	1,2%
İmalat	777	27,1%	111.361	39,4%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	33	1,2%	384	0,1%
İnşaat	466	16,3%	34.347	12,1%
Toptan ve Perakende Ticaret	486	17,0%	48.979	17,3%
Ulaştırma ve Depolama	94	3,3%	9.957	3,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	495	17,3%	21.918	7,8%
Bilgi ve İletişim	12	0,4%	3.631	1,3%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	2	0,1%	1.305	0,5%
Gayrimenkul Faaliyetleri	28	1,0%	1.452	0,5%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	115	4,0%	8.630	3,1%
İdari ve Destek Hizmetleri	121	4,2%	18.839	6,7%
Eğitim	57	2,0%	4.027	1,4%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	97	3,4%	7.960	2,8%
Diğer Hizmetler	33	1,2%	5.408	1,9%
Genel Toplam	**2.865**	**100,0%**	**282.704**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Temininde güçlük çekilen mesleklere sektörler itibariyle bakıldığında ilk sırada 777 kişilik ihtiyaçla imalat sektörü,ikinci sırada 495 kişilik ihtiyaçla konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü üçüncü sırada ise 486 kişilik ihtiyaçla toptan ve perakende sektörü yer almaktadır. İlk üç sırada yer alan sektörlerdeki işgücü ihtiyacı toplam işgücü ihtiyacının üçte ikisini oluşturmaktadır. Temininde güçlük çekilen ilk üç sektör ile en fazla açık işi olan sektörler benzerlik göstermiştir.

Türkiye geneline bakıldığında ise temininde güçlük çekilen ilk üç sektör sırasıyla imalat, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektörü olmuştur. İlde temininde güçlük çekilen sektörde %16,3 ile inşaat sektörü dördüncü sırada iken Türkiye genelinde %12,1'lik oranla üçüncü sırada yer almıştır. Bu durumu Türkiye genelinde en fazla temininde güçlük çekilen ilk iki sektörün temininde güçlük çekilen tüm sektörlerin yaklaşık %60'nı oluşturmasına bağlayabiliriz.

Tablo 39: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%

Sektörler	2013		2014	
	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	108	3,3%	47	1,6%
İmalat	868	26,8%	777	27,1%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	39	1,2%	33	1,2%
İnşaat	544	16,8%	466	16,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	514	15,8%	486	17,0%
Ulaştırma ve Depolama	148	4,6%	94	3,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	647	20,0%	495	17,3%
Bilgi ve İletişim	8	0,3%	12	0,4%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	4	0,1%	2	0,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	33	1,0%	28	1,0%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	63	2,0%	115	4,0%
İdari ve Destek Hizmetleri	42	1,3%	121	4,2%
Eğitim	86	2,7%	57	2,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	103	3,2%	97	3,4%
Diğer Hizmetler	32	1,0%	33	1,2%
Genel Toplam	**3.243**	**100,0%**	**2.865**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

2013 yılında temininde güçlük çekilen mesleklerde ihtiyaç duyulan eleman sayısı 3.243 kişi iken 2014 yılında bu sayının 2.865 kişi olduğu görülmektedir. Hem 2013 hem de 2014 yılları temininde güçlük çekilen sektör sıralamasında ilk sırada imalat sektörü yer alırken ikinci sırada konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü yer alır.

Temininde en az güçlük çekilen sektör hem 2013 hem de 2014 yıllarında değişmeyerek finans ve sigorta faaliyetleri sektörü olmuştur.

Tablo 40: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%

TGÇM Eleman Açık İş Meslek Gruplarına Dağılımı				
Meslek Grupları	TGÇM Eleman Sayısı	TGÇM Eleman %	Açık İş Eleman Sayısı	Açık İş %
Büro Hizmetleri	108	3,8%	101	5,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	594	20,7%	562	31,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	330	11,5%	248	14,0%
Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri	6	0,2%	4	0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	285	9,9%	147	8,3%
Sanatkârlar	891	31,1%	442	24,9%
Teknisyenler, Teknikerler	275	9,6%	148	8,4%
Tesis Ve Makine Operatörleri	366	12,8%	117	6,6%
Yöneticiler	10	0,3%	1	0,1%
Genel Toplam	**2.865**	**100,0%**	**1.771**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Temininde güçlük çekilen mesleklere meslek grupları itibariyle bakılırsa %31,1 ile ilk sırada sanatkârlar, %20,7 ile ikinci sırada hizmet ve satış elamanları meslek grubu yer alır.

Açık işlerin en fazla olduğu meslek grubu hizmet ve satış elemanları olurken temininde güçlük çekilen meslek grubu en fazla sanatkârlarda olmuştur. Buda hizmet ve satış elemanları meslek grubundaki açık işlerin çok olmasına karşın iş gücü piyasasında fazla güçlük çekilmeden karşılanabildiğini göstermektedir.

Tablo 41: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Bildiren İşyeri Dağılımı, AYDIN 2014,%

Sektörler	İşveren Sayısı	TGÇM İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	15	6	42,9%
İmalat	327	176	53,9%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	5	2	40,0%
İnşaat	439	134	30,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	403	177	43,8%
Ulaştırma ve Depolama	64	16	25,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	195	110	56,5%
Bilgi ve İletişim	4	2	50,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	15	2	13,3%
Gayrimenkul Faaliyetleri	21	9	42,1%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	63	32	50,8%
İdari ve Destek Hizmetleri	55	15	27,3%
Eğitim	89	34	38,6%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	47	30	64,4%
Diğer Hizmetler	76	14	18,3%
Toplam	**1.825**	**761**	**41,7%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde 1.825 işyerine yapılan araştırmada 761 işyeri eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmiştir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründe faaliyet gösteren 47 işyerinden 30'u personel temininde güçlük çektiklerini belirtirken finans ve sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren 15 işyerinden sadece ikisi eleman teminin güçlük çektiğini belirtmiştir.

İl açık işlerinin yaklaşık yüzde yetmişini oluşturan imalat, konaklama ve yiyecek hizmetleri, toptan ve perakende hizmetleri sektörlerinde eleman temininde güçlük çekme oranları Aydın işgücü piyasası ortalamasının (41,7) üzerinde olduğu görülür.

Tablo 42:Meslek Gruplarında TGÇM Elemanlarını Karşılama Oranları, AYDIN 2014,%

Meslek Grupları	Evet	Toplam	Oran
Büro Hizmetleri	46	108	42,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	215	591	36,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	85	330	25,8%
Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri	6	6	100,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	99	285	34,7%
Sanatkârlar	280	891	31,4%
Teknisyenler, Teknikerler	86	275	31,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri	153	366	41,8%
Yöneticiler	1	10	10,6%
Toplam	971	2.862	33,9%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde eleman temininde güçlük çeken 761 işyerinin temininde güçlük çektiği mesleklerin karşılanabilme oranlarına baktığımızda; tarım, ormancılık ve su ürünleri meslek grubunda yer alan işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük yaşasalar da ilgili mesleklerde elemanlarını karşılayabildiklerini belirtmektedir. Büro hizmetleri meslek grubunda yer alan işyerlerinin %45,5'i, tesis ve makine operatörleri meslek grubunda yer alan işyerlerinin % 41,8'i, hizmet ve satış elemanları meslek grubunda yer alan işyerlerinin ise % 36,3'ü TGÇM elemanlarını karşılayabildiklerini belirtmişlerdir.

Araştırma kapsamında ilde eleman temininde güçlük yaşayan her 100 işyerinden 40'ı güçlük çekilen meslekte elemanlarını karşılayabilirken 60'ı temininde güçlük çektiği meslekte eleman arayışına devam ettiğini belirtmiştir.

Tablo 43: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları, AYDIN 2014,%

Temininde Güçlük Çekme Nedenleri	TGÇM Eleman Sayısı	Oran
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	1.489	52,0%
Gerekli Mesleki beceriye sahip eleman bulunamaması	1.997	69,7%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	1.706	59,5%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	401	14,0%
Önerilen ücretin az bulunması	320	11,2%
Vardiyalı çalışma olması	91	3,2%
İşyerine ulaşım zorluğu	75	2,6%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	121	4,2%
Toplam	**2.865**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Temininde güçlük çekilme nedenleri ve bu nedenlerden dolayı ihtiyaç duyulan eleman sayılarını incelediğimizde en fazla güçlük çekilme nedeni %69,7 oranı ile gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunamayışı olarak gösterilirken bu oranları %59,5 ile yeterli iş tecrübesine sahip elemanın olmayışı %52 ile o meslekte iş başvurusunun olmayışı nedenleri takip etmiştir.

Araştırma verilerine göre Aydın işgücü piyasasında temininde güçlük çekilme nedeni olarak en son sırada işyerlerine ulaşım zorluğu yer almıştır.

Tablo 44: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları Karşılaştırması, AYDIN-TÜRKİYE 2014, %

Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri	Türkiye	Aydın
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	44%	52%
Gerekli Mesleki beceriye sahip eleman bulunamaması	71%	70%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	60%	60%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	20%	14%
Önerilen ücretin az bulunması	22%	11%
Vardiyalı çalışma olması	10%	3%
İşyerine ulaşım zorluğu	7%	3%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	6%	4%
Toplam	**100%**	**100%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırma sonuçlarına göre yüksek oranlarla temininde güçlük çekilme nedeni olarak gösterilen gerekli mesleki beceriye sahip elemanın olmaması ve yeterli iş tecrübesine sahip elemanın bulunamaması nedenleri hem il hem ülke değerleri birbirine çok yakındır. Bu meslekte iş başvurusunun yapılmaması il genelinde ülke genelinden %8 daha fazla olmuştur.

Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen mesleklerin %22'si önerilen ücretin az bulunmasını temininde güçlük çekme nedeni olarak gösterirken ilde bu oran %11 olarak tespit edilmiştir. Türkiye de uzun çalışma sürelerinden dolayı ilgili mesleğin temininde güçlük yaşadığını belirten işverenler %6 iken ilde bu oran % 4 olmuştur.

Grafik 19: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları Karşılaştırması, AYDIN-TÜRKİYE 2014, %

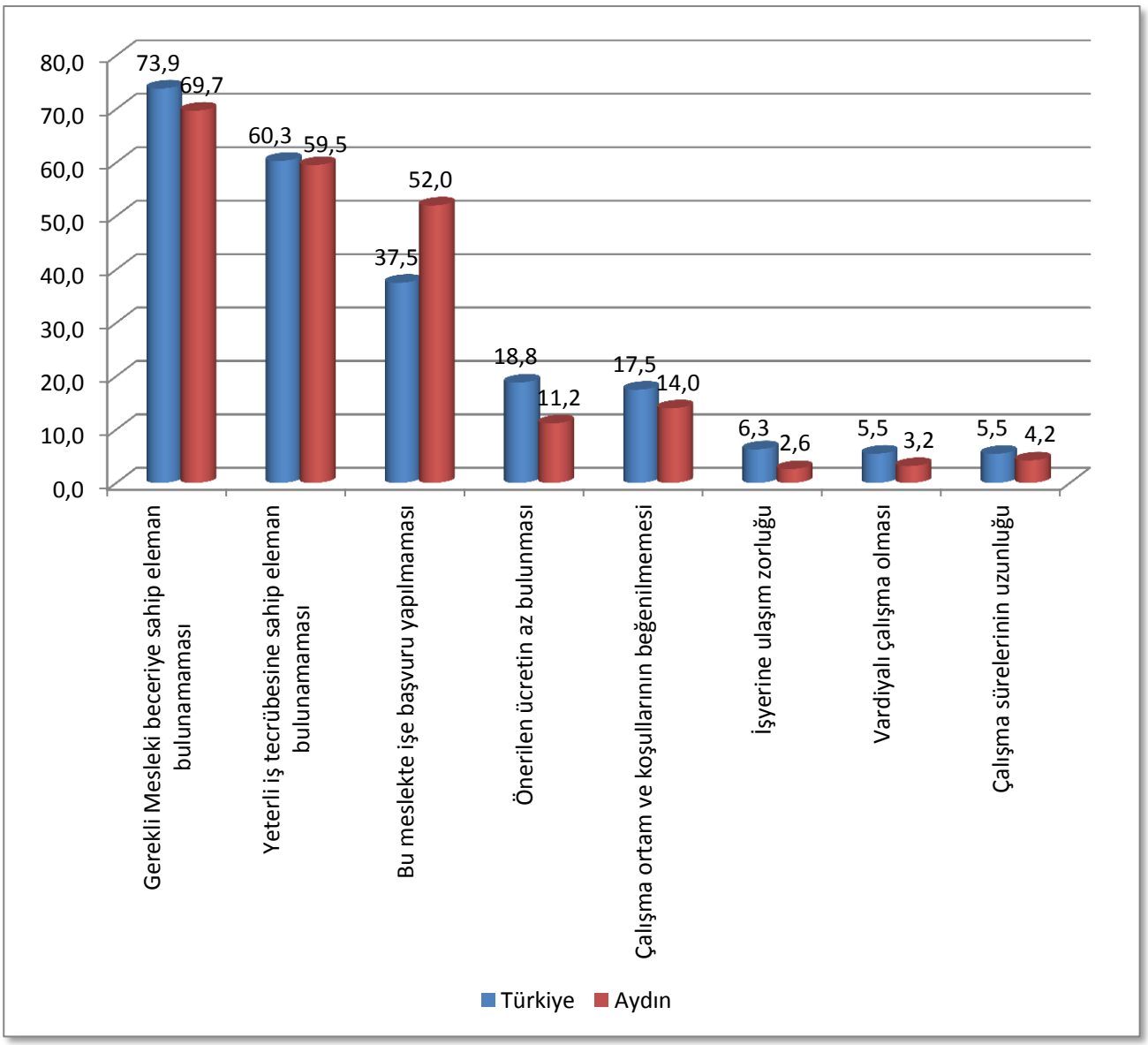

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine göre Türkiye ve Aydın karşılaştırıldığında hem ilde hem de ülkemizde temininde güçlük çekilme nedenlerinden en yüksek orana sahip ilk üç neden değişmemiştir. Aydın ilinde bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeninin Türkiye ortalamasının üzerinde olması dikkat çekicidir.

Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranları, AYDIN 2014,%

Meslek Grupları	Toplam Çalışan Sayısı	Eleman Sayısı	Oran
Büro Hizmetleri	3.360	108	3,2%
Hizmet Ve Satış Elemanları	7.967	594	7,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	7.362	330	4,5%
Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri	287	6	2,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	4.472	285	6,4%
Sanatkârlar	10.896	891	8,2%
Teknisyenler, Teknikerler	3.824	275	7,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri	10.796	366	3,4%
Yöneticiler	1.201	10	0,8%
Toplam	**50.164**	**2.865**	**5,7%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

1.825 işyerine yapılan araştırmada işyerlerinin toplam 50.164 çalışanı olduğu tespit edilmiştir. Meslek gruplarında temininde güçlük çekilen eleman sayısını o meslek grubunda çalışan toplam kişi sayısına oranladığımızda en fazla temininde güçlük çekilen ilk üç meslek grubu sırasıyla şu şekildedir: sanatkârlar meslek grubunda çalışanların %8,2'sinde, hizmet ve satış elamanları meslek grubunda çalışanlarının %7,5'inde, teknisyenler ve teknikerler meslek grubunda çalışanların %7,2'sinin temininde güçlük çekilmiştir.

Yapılan araştırma ilde her yüz çalışandan yaklaşık altı tanesinin temininde güçlük yaşandığını ortaya koymuştur.

Tablo 46: Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%

Meslek Grupları	Eleman Sayısı	Oran
Büro Hizmetleri	108	3,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	594	20,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	330	11,5%
Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri	6	0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	285	9,9%
Sanatkârlar	891	31,1%
Teknisyenler, Teknikerler	275	9,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri	366	12,8%
Yöneticiler	10	0,3%
Toplam	**2.865**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Temininde güçlük çekilen eleman sayısının meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde %31,1 oranı ile sanatkârlar ilk sırada yer almaktadır. Sanatkârlar meslek grubunu sırasıyla %20,7 ile hizmet ve satış elemanları ,%12,8 ile tesis ve makine operatörleri meslek grubu takip etmektedir. İlk iki sırada yer alan sanatkârlar ve hizmet satış elamanları meslek grubundaki eleman sayısı temininde güçlük çekilen eleman sayısının % 51,8'ini oluşturmaktadır.

2.4.2.Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Tablo 47: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımının Bir Önceki Yıl İle Karşılaştırılması, AYDIN 2014,%

Meslekler	2014 Oran	Meslekler	2013 Oran
Garson (Servis Elemanı)	6,1%	Garson (Servis Elemanı)	6,8%
Gaz Altı Kaynakçısı	5,7%	Satış Danışmanı	3,2%
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	4,6%	Komi (Garson Yardımcısı)	2,5%
Satış Danışmanı	3,5%	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	2,4%
Beden İşçisi (Genel)	2,1%	Gaz Altı Kaynakçısı	2,3%
Güvenlik Görevlisi	1,9%	Elektrik Teknikeri	2,2%
Aşçı	1,8%	Meydancı	2,2%
Sıvacı	1,7%	Tornacı (Torna Tezgâhı İşçisi)	1,9%
Komi (Garson Yardımcısı)	1,6%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,8%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,6%	Aşçı	1,5%
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	1,4%	Beden İşçisi (Genel)	1,4%
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	1,3%	Elektrik Teknisyeni	1,4%
Hemşire	1,2%	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	1,4%
Pazarlamacı	1,2%	Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	1,3%
Animatör-Eğlence Hizmetleri	1,2%	Makineci (Dikiş)	1,3%
Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	1,2%	Bulaşıkçı (Stevard)	1,2%
Mermer İşçisi	1,1%	Elektrikçi (Genel)	1,2%
Sondaj İşçisi	1,0%	Maden Teknikeri	1,2%
Marangoz	1,0%	Makine Bakımcı	1,1%
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	1,0%	Marangoz	1,0%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Temininde güçlük çekilen meslekleri bir önceki yıl ile karşılaştırdığımızda hem 2013 hem de 2014 yılında yapılan araştırmada ilk sırada temininde güçlük çekilen meslek garson (servis elemanı) olmuştur. Gaz altı kaynakçısı ve kuruyemiş paketleme işçisi meslekleri hem 2013 hem de 2014 yıllarında temininde güçlük çekilen ilk beş meslek arasında olurken 2014'te yapılan araştırmada her iki meslekte de güçlük çekilme oranları dikkat çekici bir şekilde artmıştır.

Türkiye'de 2014 yılında yapılan araştırmada temininde güçlük çekilen ilk üç meslek sırasıyla Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanı olurken Aydın ilinde bu sıralama garson(servis elemanı), gaz altı kaynakçısı ve kuruyemiş paketleme işçisi mesleklerinde olmuştur.

Tablo 48: TGÇM Nedenlerinin İlk 20 Meslek İçindeki Dağılım Oranları, AYDIN 2014,%

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye Sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu	Toplam
Garson (Servis Elemanı)	37,6%	79,5%	63,6%	24,2%	15,1%	10,9%	9,7%	9,1%	100,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	87,2%	29,5%	86,5%	9,6%	4,5%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kuruyemiş Paketleme İşçisi	75,9%	40,0%	60,1%	16,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Satış Danışmanı	16,9%	92,6%	83,1%	5,3%	4,2%	4,2%	0,0%	1,1%	100,0%
Beden İşçisi (Genel)	93,1%	96,5%	93,1%	5,2%	3,5%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Güvenlik Görevlisi	75,2%	24,8%	32,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Aşçı	34,2%	96,0%	67,8%	20,1%	14,1%	12,1%	10,0%	8,0%	100,0%
Sıvacı	71,5%	100,0%	29,8%	13,5%	10,8%	0,0%	10,8%	0,0%	100,0%
Komi (Garson Yardımcısı)	29,5%	81,8%	54,5%	18,2%	18,2%	25,0%	18,2%	0,0%	100,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	45,1%	50,0%	54,9%	11,7%	29,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	74,7%	100,0%	74,7%	0,0%	19,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	17,3%	82,9%	65,6%	5,7%	8,6%	0,0%	5,7%	0,0%	100,0%
Hemşire	79,4%	38,2%	20,6%	8,8%	8,8%	2,9%	0,0%	0,0%	100,0%
Pazarlamacı	48,1%	36,9%	38,7%	68,8%	51,1%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Animatör-Eğlence Hizmetleri	100,0%	91,0%	91,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Sıhhi Tesisatçı/Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı	17,3%	92,6%	64,7%	0,0%	14,8%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mermer İşçisi	41,9%	45,7%	69,4%	10,2%	0,0%	0,0%	17,0%	0,0%	100,0%
Sondaj İşçisi	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Marangoz	36,6%	100,0%	85,4%	3,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	38,4%	50,3%	36,9%	34,7%	30,4%	0,0%	0,0%	4,5%	100,0%

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırma kapsamında ilde temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğin güçlük çekilme nedenlerini incelediğimizde ilk sırada yer alan garson mesleğinde temininde güçlük çekilmesinin en büyük nedeni gerekli mesleki beceriye sahip eleman olmayışı olarak gösterilirken ikinci sırada yer alan gaz altı kaynakçısı mesleğinde güçlük çekilme nedeni bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmayışı neden olarak belirtilmiştir.

Beden işçisi mesleği işgücü piyasasında herhangi bir vasıf gerektirmeyen meslek olarak bilinmesine rağmen beden işçisi mesleğinin temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında en yüksek oranların gerekli mesleki beceriye sahip elemanın olmayışı, bu meslekte işe başvuru olmayışı ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması gibi vasıf gerektiren mesleklerin karşılanamama nedenleriyle benzerlik göstermesi ülkemizde olduğu gibi ilde de mesleksizlik sorununun varlığını işaret etmektedir.

2.5. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Aydın İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlernmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2015 yılı ortasını öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur. Bu kapsamda işverenlerin tahminleri aşağıda sunulmuştur.

Tablo 49:Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları, AYDIN 2014, %

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	29	1.203	2,4%
İmalat	921	14.685	6,3%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	46	258	17,8%
İnşaat	566	7.066	8,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	466	8.100	5,7%
Ulaştırma ve Depolama	39	3.397	1,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	201	7.524	2,7%
Bilgi ve İletişim	1	121	0,8%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	21	218	9,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	19	283	6,6%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	48	553	8,7%
İdari ve Destek Hizmetleri	228	2.063	11,0%
Eğitim	-25	2.192	-1,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	137	1.740	7,9%
Kültür, Sanat ve Spor	8	66	12,7%
Diğer Hizmetler	28	689	4,0%
Toplam	**2.732**	**50.164**	**5,4%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

İlde yapılan araştırmada önümüzdeki dönemde (30 Haziran 2015'e kadar) istihdam tahminlerinde olumlu bir tablo çizilmiştir. 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle yaklaşık 2.732 kişilik istihdam artışı beklenirken istihdamın mevcut duruma göre %5,4 oranında artacağı tahmin edilmiştir.

İstihdam beklentilerine sektörel olarak baktığımızda en fazla istihdam artışı elektrik, gaz buhar üretimi sektöründe tahmin edilirken bu sektörü %12,7'lik oran ile kültür sanat ve spor, % 11'lik oran ile idari ve destek hizmetleri sektörleri takip etmektedir.

14 bin 685 toplam çalışanla en fazla istihdamın olduğu imalat sektöründe istihdam beklentisi %6,3 ile artış yönünde yaşanırken toplam 2 bin 192 çalışanı olan eğitim sektöründe ise %1,2 ile istihdam beklentisi ilde azalış yönünde tahmin edilen tek sektör olmuştur.

Tablo 50: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları, AYDIN 2014, %

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Büro Hizmetleri	61	3.360	1,8%
Hizmet Ve Satış Elemanları	566	7.967	7,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	98	7.362	1,3%
Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri	-6	287	-2,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	138	4.472	3,1%
Sanatkârlar	958	10.896	8,8%
Teknisyenler, Teknikerler	232	3.824	6,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri	682	10.796	6,3%
Yöneticiler	4	1.201	0,3%
Genel Toplam	**2.732**	**50.164**	**5,4%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Araştırma kapsamında istihdam beklentilerine meslek grupları bazında baktığımızda tarım, ormancılık ve su ürünleri meslek gruplarında istihdam beklentisi %2,2'lik oran ile azalış yönünde yaşanırken diğer bütün meslek gruplarında istihdamın artacağı yönünde tahminler yapılmıştır.

En fazla istihdam artışı öngörülen aynı zamanda toplam istihdamın %60'nı oluşturun ilk üç meslek grubu sırasıyla sanatkârlar, hizmet ve satış elemanları, tesis ve makine operatörleri meslek gruplarında olmuştur.

Tablo 51: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek, AYDIN 2014, %

Sıra No	Net İstihdam Artışı Olan Meslekler	Net İstihdam Azalışı Olan Meslekler
1	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	Beden İşçisi (İnşaat)
2	Güvenlik Görevlisi	Turizm Ve Otelcilik Elemanı
3	Gaz Altı Kaynakçısı	Diğer Mobilya İşçileri
4	Garson (Servis Elemanı)	Sofralık Zeytin İşleme İşçisi
5	Satış Danışmanı	Bahçıvan
6	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
7	Pazarlamacı	Türkçe Öğretmeni
8	Kuruyemiş İmal İşçisi	Diğer Boyacılar (İnşaat Ve Bakım Hariç) (Makineyle)
9	Sıvacı	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
10	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Hangi mesleklerin istihdamında artış ya da azalış olacağı yönünde öngörü sahibi olmanın en büyük faydası aktif işgücü politikalarını bu mesleklere yöneltmektir. Bu sayede istihdamın artırılmasına ve işsizliğin azaltılmasına doğrudan katkı sunulmuş olacaktır.

Net istihdam artışı beklenen ilk 10 mesleği incelediğimizde ilk sırada kuruyemiş paketleme işçisi mesleği yer alırken bu mesleği sırasıyla güvenlik görevlisi, gaz altı kaynakçısı ve garson (servis elemanı) meslekleri takip eder. İstihdamı artış yönünde olan meslekler temininde güçlük çekilen meslekler ile benzerlik göstermesi dikkat çekicidir.

Önümüzdeki dönemde (30 Haziran 2015'e kadar) istihdamında net azalış beklenen mesleklerin başında beden işçisi(inşaat) mesleği yer alırken bu mesleği sırasıyla turizm ve otelcilik elamanı, diğer mobilya işçileri ve sofralık zeytin işleme işçisi meslekleri takip eder. En fazla istihdam azalışı beklenen mesleklere bakıldığında il işgücü piyasasındaki mevsimsellik etki ön plana çıkmaktadır.

Tablo 52: 2013 ve 2014 I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması, AYDIN 2013 -2014,%

Sıra No	NET İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER		NET İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
	30 Haziran 2014 (2013 Yılı Araştırması)	30 Haziran 2015 (2014 Yılı Araştırması)	30 Haziran 2014 (2013 Yılı Araştırması)	30 Haziran 2015 (2014 Yılı Araştırması)
1	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	Kuruyemiş Paketleme İşçisi	Muhasebe Görevlisi (Otel)	Beden İşçisi (İnşaat)
2	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	Güvenlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi (Hastane)	Turizm Ve Otelcilik Elemanı
3	Elektrik Teknisyeni	Gaz Altı Kaynakçısı	Bilet Satış Elemanı (Gişe/Banko)	Diğer Mobilya İşçileri
4	Satış Danışmanı	Garson (Servis Elemanı)	Otobüs Muavini	Sofralık Zeytin İşleme İşçisi
5	Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı	Balık Temizleme İşçisi	Bahçıvan
6	Mutfak Görevlisi	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Hamal	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
7	Eğlence Hizmetleri (Animatör)	Pazarlamacı	Traktör Şoförü	Türkçe Öğretmeni
8	Yiyecek İçecek İşletmeciliği Meslek Elemanı	Kuruyemiş İmal İşçisi	Kalıpçı-Pres	Diğer Boyacılar (İnşaat Ve Bakım Hariç) (Makineyle)
9	Taş Duvarcı-İnşaat	Sıvacı	Finans Uzmanı	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
10	Sıvacı	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Beden İşçisi (Genel)	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)

Kaynak: AYDIN İPA 2013-2014

Net istihdam artışı beklenen ilk on mesleği bir önceki yıl ile kıyasladığımızda artış öngörülen mesleklerin 30 Haziran 2015 dönemi tahminlerinin 30 Haziran 2014 tahminlerine göre meslek bazında farklılaştığını ancak meslek grubu olarak bakıldığında öngörülerde büyük değişikliklerin yaşanmadığı görülmektedir. Örneğin bir önceki yıl istihdamında net artış öngörülen meyve ve sebze ayıklama işçisi bu dönemki araştırmada kuruyemiş paketleme işçisi ve kuruyemiş imal işçisi olarak detaylandırıldığını görmekteyiz.

Net istihdamı azalışı görülen meslekleri bir önceki yıl ile karşılaştırılmasında 30 Haziran 2015 döneminde ilk sırada beden işçisi (inşaat) mesleği yer alırken 30 Haziran 2014 döneminde muhasebe görevlisi(otel) olduğu görülür.

Tablo 53: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim(NİDO) Payı, AYDIN 2014, %

SEKTÖRLER	MEVSİMLİK PERSONEL ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNİN		TOPLAM İŞYERLERİNİN	
	NİDO	Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişim Payı	NİDO	Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişim Payı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2,4%	1,3%	2,4%	2,4%
İmalat	11,4%	17,7%	6,3%	29,3%
İnşaat	6,8%	8,9%	8,0%	14,1%
Toptan ve Perakende Ticaret	6,0%	16,3%	5,7%	16,1%
Ulaştırma ve Depolama	0,3%	13,2%	1,2%	6,8%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	3,0%	35,8%	2,7%	15,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,0%	0,1%	9,6%	0,4%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	0,9%	6,6%	0,6%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	-2,4%	0,6%	8,7%	1,1%
İdari ve Destek Hizmetleri	5,6%	3,3%	11,0%	4,1%
Eğitim	0,0%	0,3%	-1,2%	4,4%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	5,3%	1,3%	7,9%	3,5%
Kültür, Sanat ve Spor	700,0%	0,0%	12,7%	0,1%
Diğer Hizmetler	18,8%	0,3%	4,0%	1,4%
Genel Toplam	**5,1%**	**100,0%**	**5,4%**	**100,0%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Çalışmanın sadece yılın belirli döneminde sürdürüldüğü veya tüm yıl çalışmakla birlikte çalışmanın yılın belirli dönemlerinde yoğunlaştığı işyerlerinde yapılan işler mevsimlik iş olarak tanımlanır. Süzek (2011,241)

Mevsimlik personel çalıştıran işyerlerindeki net istihdam değişimlerini sektörlere göre incelediğimizde toplam işyerlerinde %1,1'lik paya sahip olan mesleki ve teknik faaliyetler sektörü %2,4'lük net istihdam değişim oranı ile istihdamında azalış beklentisi yönünde tahmin edilen tek sektör olmuştur. Mevsimlik personel çalıştıran ve bu alanda %35,8 ile en büyük paya sahip konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe net istihdam artışı %3,0 olarak tahmin edilmiştir. Konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörünü sırasıyla %17,7'lik pay ile imalat, %16,3'lük pay ile toptan ve perakende ticareti sektörleri takip ederken bu sektörlerde de net istihdamdaki değişiklik artış yönünde gerçekleşmiştir.

Toplam işyerlerinin sektörler itibariyle değişiminde en büyük paya sahip olan imalat sektöründe net istihdam değişim oranı %6,3 ile artış yönünde gerçekleşmiştir. İmalat sektöründen sonra en büyük paya sahip olan sektörler sırasıyla %16,1 ile toptan perakende ticareti ,%15,0 ile konaklama ve yiyecek hizmetleri, %14,1 ile inşaat sektörleri yer almaktadır.

Toplam işyerlerinin sektörler itibariyle net değişim payının üçte ikisini oluşturan imalat, toptan perakende ticareti, konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe de net istihdam değişim oranları artış yönünde beklenmektedir.

Tablo 54:Part Time Çalışma ve İşyeri Büyüklüklerine Göre Net İstihdam Değişim Oranları, AYDIN 2014, %

İşyeri Büyüklüğü	Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO)		
	Part Time Çalışanı Olan İşyerleri	Part Time Çalışanı Olmayan İşyerleri	Toplam İşyerleri
1-9	34,6%	23,2%	23,7%
10-49	6,3%	6,4%	6,4%
50-249	2,2%	2,8%	2,7%
250+	5,4%	1,6%	2,3%
Genel Toplam	**5,1%**	**5,5%**	**5,4%**

Kaynak: AYDIN İPA 2014

Part time personel çalıştırma durumlarına ve net istihdam değişim oranlarının işyeri büyüklüğüne göre incelediğimizde, part time çalışanı olan tüm işyerlerinin 30 Haziran 2015 dönemi net istihdamında %5,1 oranında artış beklenirken part time çalışanı olmayan bütün işyerlerinde %5,5 oranında artacağı tahmin edilmiştir. Part time çalışanı olan işyerlerinde %34,6'lık net istihdam değişim oranıyla en büyük artış 1-9 istihdamlı işyerlerinde beklenirken, %2,2'lik oran ile en az artış 50-249 istihdamlı işyerlerinde tahmin edilmiştir.

Part time çalışanı olmayan işyerlerinde net istihdam değişim oranı en yüksek 1-9 istihdamlı işyerlerinde %23,2 ile artış yönünde beklenirken en az değişim %1,6 oranı ile 250+ istihdamı olan işyerlerinde tahmin edilmiştir.

SONUÇ

Aydın ili İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

2013 yılı Türkiye istatistiklerine bakıldığında işgücüne katılma oranı %50,8 ve İstihdam oranı ise %45,9'dur. 2013 yılı için Aydın ilinde; işgücüne katılma oranı yüzde 55,2 ve İstihdam oranı ise yüzde 51,4 olarak Türkiye ortalamalarının üzerindedir. Bununla birlikte işsizlik oranında Aydın ili yüzde 6,9 ile Türkiye genelinin işsizlik oranı olan yüzde 9,7'nin altındadır. Aydın ili 2014 yılının Ağustos ayına bakıldığında kayıtlı işsiz sayısının yüzde 53,5'i olan 18.408'i kamuda, yüzde 46,5'i olan 15.986'sı ise özel sektörde kayıtlıdır.

Aydın ili 2013 yılında toplam 26.333 açık iş alınmış; 13.101 kişi işe yerleştirilmiştir. İşe yerleşenlerden 302 kişi kamuda, 12.799 kişi özel sektörde işe yerleştirilmiştir. Aydın ili 2014 yılı ağustos ayı itibariyle toplam 14.124 açık iş alınmıştır. Aydın ili 2014 yılının ağustos ayı sonunda toplam 7.778 kişi işe yerleştirilmiştir. İşe yerleşenlerden 949 kişi kamuda, 6.829 kişi özel sektörde işe yerleştirilmiştir. Aydın ili 2014 yılı ağustos ayı sonu itibariyle Kurumumuzun faaliyetleri kapsamında olan kurs ve projelerden toplamda 1.462 kursiyer faydalanmıştır. Aydın ili 2014 yılı ağustos ayı sonu itibariyle İşsizlik ödeneğinden 2.374 erkek, 1.212 kadın olmak üzere toplam 3.586 kişi faydalanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin yüzde 66'u erkek, yüzde 34'ü kadındır.

2014 yılında Aydın ilinde de gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında elde edilen sonuçlara göre çalışanların yüzde 30'u kadın yüzde 70'i erkektir. Toplamda en fazla çalışanı olan sektör imalattır. Hem kadınların hem de erkeklerin en fazla çalıştığı sektör imalat ve toptan perakende sektörleri olmuştur. Eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmetler sektöründe çalışan kadın sayısı erkek sayısından fazladır.

Çalışanların meslek grubuna göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışanın erkeklerde sanatkârlar ve ilgili işlerde, kadınlarda ise tesis ve makine operatörleri meslek grubunda olduğu görülmüştür. Toplam istihdamın yüzde 14,7'si nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışmaktadır. Erkeklerin yüzde 9'u nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışmaktayken bu oran kadınlarda yüzde 5,6'dır. Kadınlar erkeklere göre daha fazla nitelik gerektiren meslek grubunda çalışmaktadır. En fazla çalışanı olan meslek erkeklerde şoför yük taşıma iken kadınlarda kadınlar da kuruyemiş paketleme işçisi olmuştur. Erkeklerin en fazla çalıştığı ikinci meslek garson(servis görevlisi elemanı) iken kadınlarda ise temizlik görevlisi gelmektedir.

Aydın genelinde referans dönemi içerisinde işyerlerinde 246 farklı meslekte 1.771 açık iş olduğu tespit edilmiştir. En fazla açık iş imalat sektöründe bulunmaktadır. Bu sektörü sırasıyla konaklama ve yiyecek hizmetleri, toptan ve perakende ticareti, inşaat sektörleri etmiştir. Avrupa İstatistik Ofisi (EUROSTAT) açık iş oranını açık iş/(mevcut istihdam açık iş)*100 şeklinde hesaplamaktadır. EUROSTAT' ın belirlediği formülle hesaplandığında Aydın ilinde açık iş oranı yüzde 3,4 olarak tespit edilmiştir.

Sektörel olarak açık iş oranlarına bakıldığında Aydın ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu iki sektör gayrimenkul faaliyetleri, mesleki ve teknik faaliyetleri sektörleri olmuştur. Bu sektörleri sırasıyla konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri, insan sağlığı ve sosyal hizmetler, idari ve destek hizmetleri, diğer hizmet faaliyetleri sektörleri izlemiştir. Açık iş oranının en az olduğu sektörler sırasıyla finans ve sigorta faaliyetleri, elektrik gaz buhar üretimi, eğitim, bilgi ve iletişim sektörleri olmuştur.

Meslek gruplarına göre açık işlere bakıldığında açık işlerin yarısına yakını hizmet ve satış elemanları, sanatkâr ve ilgili işlerde çalışanlar oluşturmaktadır. Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımında nitelik

gerektirmeyen mesleklerde çalışanlar üçüncü sıradadır. Açık işler daha fazla nitelik ve beceri gerektiren mesleklerde yoğunlaşırken açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grupları sırasıyla hizmet ve satış elemanları, sanatkârlar, teknisyen ve teknikerler meslek grupları olmuştur.

En fazla açık iş garson (servis elemanı) mesleğindedir. Garson (servis elemanı) mesleğini sırasıyla kaynakçı(oksijen elektrik), satış danışmanı, komi(garson yardımcısı), güvenlik görevlisi, beden işçisi(genel) ve gaz altı kaynakçısı meslekleri takip etmiştir.

Açık işler için istenen beceri düzeylerine bakıldığında işyerlerinin en çok talep ettiği beceri düzeyi meslekte iş ahlakına sahip olmaktır. Bu beceri düzeyini sırasıyla fiziki yeterlilik yeterli mesleki bilgi, takım çalışması, iletişim ve ifade becerileri takip etmiştir. Aydın ilinde işyeri sahiplerinin toplamda en az tercih ettiği beceri düzeyi seyahat edebilme beceri düzeyi olmuştur.

Söz konusu açık işler için işverenler tarafından en fazla talep edilen asgari eğitim düzeyi yüzde 38,0 ile "farketmez", yüzde 21,4 ile "lise altı" seçeneğidir. Başka bir ifade ile işyeri sahipleri açık iş bulunduğunu belirttikleri işlerin üçte birinde herhangi bir eğitim düzeyi aramazken dörtte birinde düşük düzeyde eğitimin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

Aydın ilinde açık işler en fazla İŞKUR aracılığı ile aranmıştır. İŞKUR'dan sonra en fazla akraba eş dost üçüncü sırada ise gazete ilan vb. arama kanalı yer almıştır.

2014 yılı içerisinde 246 farklı meslekte 2.865 kişinin temininde güçlük çekildiği görülmüştür. Araştırma Aydın İş gücü piyasasının yüzde 41,7'sinin eleman temininde güçlük çektiğini göstermiştir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk sıralarda garson(servis elemanı), gaz altı kaynakçısı, kuruyemiş paketleme işçisi ve satış danışmanı meslekleri yer almıştır.

Açık işler ile temininde güçlük çekilen meslekler arasında kısmen benzerlik bulunmaktadır. En fazla açık iş olan ilk on beş meslek ile en fazla temininde güçlük çekilen ilk on beş mesleğin yedi tanesi aynıdır. Temininde güçlük çekilen ilk on beş mesleğe bakıldığında yüksek nitelik gerektirmeyen ve düşük maliyetle yetiştirilebilecek beden işçisi(genel), satış elemanı, şoför, temizlik görevlisi gibi mesleklerin yanı sıra gaz altı kaynakçısı, sıhhi tesisatçı, marangoz gibi mesleklerin ağırlığına bakıldığında Aydın İşgücü piyasasında ara eleman bulunması noktasında sıkıntı yaşandığı gözlemlenmektedir.

Çalışanların yüzde 14,7'si, açık işlerin yüzde 14'ü nitelik gerektirmeyen mesleklerde iken, temininde güçlük çekilen bu oran yüzde 11,5'tir.

Temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırayı yüzde 69,7 ile gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunamaması, ikinci sırayı yüzde 59,5 ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması üçüncü sırayı ise yüzde 52,0 ile bu meslekte bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenleri yer almıştır. Bu üç nedeni ise yüzde 14,0 ile çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, yüzde 11,2 ile önerilen ücretin az bulunması izlemektedir.

Aydın ilinde işyerleri gelecek dönem istihdam eğilimleri için olumlu bir tablo çizmiştir. 2015 Haziran sonunda yaklaşık 2.732 kişilik istihdam artışı beklenmektedir. Araştırmanın yapıldığı döneme göre 30 Haziran 2015 sonunda istihdamın yüzde 5,4 oranında artacağı tahmin edilmiştir. 30 Haziran 2015 döneminde eğitim sektörü hariç diğer tüm sektörlerde istihdam artışı beklenmektedir. Net istihdam artış oransal olarak en yüksek olduğu sektör elektrik gaz ve buhar üretimi sektörü iken istihdam artışı kişi bazında en yüksek imalat sektöründedir.

Hangi mesleklerin artış ya da azalış olacağına dair öngörüye sahip olunması ilde düzenlenecek aktif işgücü eğitim ve programlarının doğru belirlenmesinde önem arz edecektir. En fazla istihdam beklenen ilk beş meslek sırasıyla kuruyemiş paketleme işçisi, güvenlik görevlisi, gaz altı kaynakçısı, garson servis elemanı ve satış danışmadır. İstihdamında azalış öngörülen mesleklerin başında beden işçisi(genel) yer alırken bu mesleği turizm ve otelcilik elamanı, diğer mobilya işçileri, sofralık zeytin işleme işçisi ve bahçıvan meslekleri takip etmiştir.

Gerek gelecek dönem istihdam artışını gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerde sayısal olarak imalat sektörünün ön planda olması bu sektörde emek arzı ile emek talebi arasında bir uyumsuzluk olduğunu ve bu uyumsuzluğu giderebilmek için de İlde ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak ülkemizde olduğu gibi Aydın ilinde de işsizlik önemli bir sosyo-ekonomik sorundur. Bu sorunun bertaraf edilmesinde Aydın İŞKUR İl Müdürlüğümüz, sivil toplum kuruluşları (Üçüncü sektör) ve kamu sektörünün oluşturduğu ortak alanda kar maçı gütmeyen bir kurum felsefesiyle faaliyet göstermektedir. Dolayısıyla İlimizde işsizlik sorunuyla mücadelede İŞKUR'dan beklentiler üst seviyededir. Söz konusu beklentileri karşılamak ve Aydın ilinin işgücü durumunu tespit etmek üzere İşgücü Piyasası Araştırması yapılmış olup sonuçları bu rapor ile açığa çıkarılmıştır. Yapılan araştırma mevcut bazı sorunların tespiti ve çözümlerine yönelik fikir vermektedir.

Başta imalat sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücü, kadınların ilimizdeki nüfusları oranında işgücüne dahil olmaması, işverenlerin talep ettiği kişisel özellikler için kültürel bilincin yaratılamaması, ilimizdeki mevsimsel işgücü talebine yönelik planlama öncelikli kurumsal firma yaklaşımının görülememesi gibi bir dizi çözüm bekleyen sorunun su üzerine çıktığı görülmektedir. Nitelikli eleman yetiştirilmesi sorunu için, ilimizdeki ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir. Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işyerlerinin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

Ayrıca kadınların Aydın ilinde nüfus yoğunluğu nedeniyle işgücünde lokomotif olması beklenmektedir. İlimizde kadınların işgücüne daha yüksek oranda dahil olmasını sağlayacak projelerin hazırlanmasına, il genelinde bu konuya ilişkin bilinçlendirme faaliyetlerine ve sivil toplum kuruluşlarının da bu konuda faaliyet göstermelerine ihtiyaç duyulmaktadır.

İlimizin en önemli ekonomik gelir kaynağı olan turizm sektöründe de kurumsal ve profesyonel yaklaşıma ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Hem açık işlerde hem de temininde güçlük çekilen mesleklerde turizm sektörü ağırlıklı mesleklerin oluşu, işverenlerinde kurumsallaşma yolunda ciddi adımlar atma gerekliliğini ortaya koymaktadır. Başka bir değişle işgücü planlama, kariyer yedekleme ve ekip kurma düşüncesinin işverenlerce kabul görmesi ve mevsimsel etkiyi en aza indirecek alternatif insan kaynakları yaklaşımına ihtiyaç bulunmaktadır. İŞKUR ile koordineli olarak yapılacak işgücü planlama çalışmaları ile söz konusu insan kaynağı sektörün ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirilebilecektir.

İlimizde işverenlerin taleplerinin başında işçiye duyulan güven bileşenleri bulunmaktadır. Ahlaklı, düzenli, yeterli bilgi ve beceriye sahip personel talep edilmektedir. İlimizde çalışma hayatının daha güvenilir bir zeminde yükselmesi için milli eğitim, sivil toplum kuruluşları ve ailelerin bu konu hakkında

bilinçlendirilmesi ve toplumu bilgilendirmesi gerekmektedir. Ancak bu şekilde kültürel olarak ilimizde iyileşme sağlanacak ve işçi-işveren diyaloğu daha güçlü ve güvenilir kılınacaktır.

Tüm bunların yanı sıra hem kayıt dışılığın önlenmesinde hem de ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR' a birçok görev düşmektedir. İşletmelerin eleman alımlarında İŞKUR' u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmak İŞKUR'un hedefleri arasındadır. Bu araştırma ile ilimizdeki işverenlerin istek ve talepleri net olarak ortaya çıkmış, il müdürlüğümüz açısından işverenlerle iş arayanlar arasında köprü olmamız noktasında önemli kazanımlar sağlanacaktır.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
	Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**	
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../.....	...../	.....@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM			
S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?			
01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			
S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz. **(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)**		**Evet** ☐ **Hayır** ☐	
	SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ		

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. → **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**1**	**2**	**3**

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı

E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPTA SONUÇLARI-2014/1.DÖNEM							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	15	1.203	28	47	29	2,3%	2,4%
İmalat	327	14.685	481	777	921	3,2%	6,3%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	5	258	2	33	46	0,8%	17,8%
İnşaat	439	7.066	126	466	566	1,8%	8,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	403	8.100	313	486	466	3,7%	5,7%
Ulaştırma ve Depolama	64	3.397	64	94	39	1,8%	1,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	195	7.524	430	495	201	5,4%	2,7%
Bilgi ve İletişim	4	121	2	12	1	1,6%	0,8%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	15	218	1	2	21	0,5%	9,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	21	283	29	28	19	9,2%	6,6%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	63	553	38	115	48	6,5%	8,7%
İdari ve Destek Hizmetleri	55	2.063	103	121	228	4,7%	11,0%
Eğitim	89	2.192	26	57	-25	1,2%	-1,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	47	1.740	95	97	137	5,2%	7,9%
Kültür, Sanat ve Spor	6	66			8	0,0%	12,7%
Diğer Hizmetler	76	689	33	33	28	4,6%	4,0%
Genel Toplam	**1.825**	**50.164**	**1.771**	**2.865**	**2.732**	**3,4%**	**5,4%**